

บทที่ 1

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

The Laos People's Democratic Republic

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (The Lao People's Democratic Republic/Lao PDR) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า ประเทศ “สปป.ลาว” ตั้งอยู่ใจกลางภูมิภาคอาเซียน มีพื้นที่ 236,800 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศไทย สปป.ลาวมีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 7 รองจาก อินโดนีเซีย พม่า ไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย เมืองหลวงของประเทศคือ เวียงจันทน์ และเงินตราของลาวคือ กีบ (Kip) โดยธนาคารแห่งประเทศไทย สปป.ลาวเป็นผู้รับผิดชอบพิมพ์เงินตราออกใช้ มีธนบัตรใบละ 500 กีบ, 1,000 กีบ, 2,000 กีบ, 5,000 กีบ, 10,000 กีบ และ 20,000 กีบ อัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน อยู่ที่ 279-285 กีบต่อ 1 บาท (กุมภาพันธ์ 2551)¹ ขณะเดียวกันเงินบาทและดอลลาร์สหรัฐก็เป็นที่ยอมรับ สปป.ลาว มีเวลามาตรฐานของลาวเร็วกว่ามาตรฐานกรีนิช ประเทศอังกฤษ 7 ชั่วโมง ซึ่งเท่ากับประเทศไทย

สปป.ลาว มีเส้นเขตแดนติดต่อกับประเทศไทย ยาวประมาณ 1,810 กิโลเมตร (ทางบก 702 กิโลเมตร ทางน้ำ 1,108 กิโลเมตร) ซึ่งประกอบด้วย 11 จังหวัดของไทย ได้แก่ เชียงราย พะเยา น่าน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก เลย หนองคาย นครพนม อำนาจเจริญ มุกดาหาร และอุบลราชธานี ซึ่งติดต่อกับ 9 แขวง (จังหวัด) ของสปป.ลาว ได้แก่ บ่อแก้ว ไชยะบูลี เวียงจันทน์ นครหลวงเวียงจันทน์ บอลิคำไซ คำม่วน สะหวันนะเขต สาละวัน และจำปาสัก²

ในอดีตพื้นที่ของสปป. ลาวเป็นรัฐจารีตที่มีชื่อว่า “อาณาจักรล้านช้าง” มีการปกครองด้วยระบอบกษัตริย์ มีความสัมพันธ์กับสยามตั้งแต่โบราณตั้งแต่ยังไม่มีเส้นแบ่งอาณาเขตเป็นรัฐชาติอย่างในปัจจุบัน ดังนั้นกลุ่มชนทั้งสองฝั่งโขงจึงเป็น “เครือญาติ” ที่มีความสัมพันธ์ที่แนบแน่น ไปมาหาสู่กันแลกเปลี่ยนสินค้าและวัฒนธรรมอย่างเสรี ดังที่คนสองฝั่งโขงเคยได้ยินคำพูดที่กล่าวกันอยู่เสมอว่า “กินน้ำร่วมท่า กินปลาร่วมห้วย กินกล้วยร่วมหวี กินปลีรวมกาบ อาบน้ำร่วมวัง”³

¹ ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา 10/3/2551

² สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์

³ วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2549) หน้า 30.

ต่อมาใน พ.ศ. 2518 ลาวได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นระบอบสังคมนิยม และสถาปนาประเทศใหม่ชื่อว่า “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” หรือ สปป. ลาว เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2518 และได้ถือเอาวันดังกล่าวเป็นวันชาติลาว นอกจากนี้ สปป. ลาว ยังได้ดำเนินการพัฒนาระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม มุ่งเน้นความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์เป็นหลัก ทำให้เศรษฐกิจซบเซา เกิดปัญหาการว่างงาน ขาดแคลนสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้กลายเป็น 1 ใน 10 ประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก จนกระทั่งใน พ.ศ. 2529 จึงได้เปลี่ยนระบบเศรษฐกิจมาเป็นระบบตลาดด้วยการนำใช้ “นโยบายจินตนาการใหม่” (NEM : New Economic Mechanism) โดยเน้นความสำคัญของระบบราคาที่อิงไปตามกลไกตลาด บริหารในเชิงธุรกิจมากขึ้น ในปีเดียวกัน สปป. ลาว ได้เปิดประเทศเจริญความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ทั่วโลก แต่ลาวยังขาดเงินทุนในการพัฒนาประเทศ จึงได้รับความช่วยเหลือจากประเทศต่างๆ ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แม้ สปป. ลาว จะเปิดประเทศและดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจเป็นระบบตลาด แต่ถึงกระนั้นการปกครองยังคงยึดระบอบ “สังคมนิยมประชาธิปไตย” เช่นเดิม มีการใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2534 มีระบบการเลือกตั้ง ทว่ามีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว คือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว ซึ่งเป็นผู้นำในการปกครอง⁴

ใน พ.ศ. 2535 สปป. ลาว ได้ร่วมมือกับอีก 5 ประเทศในภูมิภาคคือ ไทย พม่า สปป. ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีนตอนใต้ (มณฑลยูนนานและมณฑลกว่างซีซึ่งเข้ามาในภายหลัง) ลงนามตกลงในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region Cooperation : GMS) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางการค้า การลงทุนอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ สนับสนุนการทำงาน และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางเทคโนโลยีและการศึกษา ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเปิดโอกาสทางเศรษฐกิจในตลาดโลก ซึ่งกรอบความร่วมมือดังกล่าวกระตุ้นให้รัฐบาลลาวเร่งพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจลาว คือ จีน ไทย เวียดนามทำให้ สปป. ลาว เปลี่ยนผ่านจาก Land Locked เป็น Land Linked ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2540 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้เข้าเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งตามข้อผูกพันของกรอบความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) จะต้องดำเนินการลดภาษีให้เหลือร้อยละ 5 ในปี 2551 ยกเว้นสินค้าอ่อนไหว กำหนดให้ลดภาษีภายในปี 2558 รัฐธรรมนูญของ สปป. ลาว ใน พ.ศ. 2541 ได้ปรับตัวนโยบายทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับระบบทุนนิยมมากขึ้น เพื่อยกระดับความกินดีอยู่ดีของประชาชน ภายในพ.ศ. 2563⁶

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 31.

⁵ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ www.thaifita.com/ThaiFTA/Portals/0/GMS_Corridor.pdf

⁶ วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2550) หน้า 23

ในการประชุมผู้นำอาเซียนสมัยพิเศษว่าด้วยโรค SARS เมื่อวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2546 ที่กรุงเทพฯ ได้เกิดแนวคิดยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS : Ayeyawady - Chao Phraya – Mekong Economic Cooperation Strategy) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศทั้งสี่ คือ สหภาพพม่า ไทย สปป.ลาว และกัมพูชา ซึ่งในวันที่ 10 พฤษภาคม 2547 เวียดนามได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มอีก 1 ประเทศ⁷ ซึ่งสมาชิกทั้ง 5 ประเทศ มีความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในการลงทุน ความร่วมมือทางด้านเกษตรและอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และด้านสาธารณสุข

นอกจากนี้ สปป. ลาวยังได้รับสถานะจากสหรัฐฯ ให้เป็นประเทศคู่ค้าปกติ (Normal Trade Relation) ตั้งแต่ปี 2547 หลังจากที่สหรัฐฯ กล่าวหาว่ารัฐบาลลาวมาตลอด ทำให้การส่งออกของลาวไปตลาดสหรัฐฯ มีความสะดวก อีกทั้งยังเป็นแรงดึงดูดสำคัญให้การลงทุนของต่างชาติเข้าสู่ลาวมากยิ่งขึ้น ปัจจุบัน สปป.ลาว อยู่ในขั้นตอนยื่นขอเข้าเป็นสมาชิก WTO และตั้งเป้าหมายเข้าเป็นสมาชิกให้ได้ภายในปี 2553 แผนงานการพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจฝั่งตะวันออก – ตะวันตก (East – West Economic Corridor : EWEC) อันเป็นโครงการเชิงบูรณาการภายใต้กรอบการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS) ที่ สปป. ลาวได้ร่วมมือนั้น ไม่เพียงจะทำให้ สปป. ลาวเป็นประเทศทางผ่านคมนาคมทางถนนจากมหาสมุทรอินเดียสู่มหาสมุทรแปซิฟิก ยังกระตุ้นให้รัฐบาลตั้ง Roadmap ที่จะกระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านมากยิ่งขึ้น และพัฒนาประเทศให้เป็น Switzerland of Asia รวมทั้ง Battery of Asia อีกด้วย เนื่องจาก สปป.ลาวมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ โดยเฉพาะด้านพลังงาน กล่าวคือมีเขื่อนพลังน้ำถึง 33 เขื่อน (โดยมีผู้ร่วมลงทุนต่างชาติ อาทิ มาเลเซีย ไทย จีน เวียดนาม) ซึ่งเป็นผู้ขายพลังงานไฟฟ้ารายใหญ่ให้กับไทย ซึ่งไทยรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป. ลาว เพิ่มขึ้น 3,000 เมกะวัตต์ เป็น 5,000 เมกะวัตต์ ภายใน พ.ศ. 2553 นอกจากนี้ลาวยังได้ลงทุนผลิตพลังงานความร้อนจากถ่านหิน ซึ่งเป็นพลังงานประหยัดต้นทุนและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย

ธงชาติแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

มีลักษณะเป็นแถบสี่แดง น้ำเงินเข้ม แดงตามแนวนอน มีรูปพระจันทร์สีขาวอยู่ตรงกลางแถบสีน้ำเงิน เริ่มใช้มาตั้งแต่ 2 ธันวาคม 2518

สัญลักษณ์แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

มีลักษณะเป็นรูปวงกลมข้างล่างเป็นรูปเฟืองจักรกล และแถบผ้าสีแดงที่บันทึกด้วยอักษรว่า "สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว" ปีกทั้งสองข้างประดับด้วยรวงข้าวที่ผูกผ้าแถบสีแดงที่บันทึกด้วยอักษรว่า "สันติภาพ เอกราช ประชาธิปไตย เอกภาพ วัฒนาถาวร" ตรงกลางระหว่างรวงข้าวทั้งสองเป็นรูปพระธาตุหลวงถนน นาข้าว ป่าไม้ และเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้า

⁷ กระทรวงการต่างประเทศ <http://www.mfa.go.th/web/1798.php>

แผนที่ 1 แผนที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่มา: http://www.lib.utexas.edu/maps/middle_east_and_asia/laos_pol_2003.jpg

สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์

ภูมิประเทศ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือ สปป.ลาว ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายใต้วงศ์ระหว่างละติจูด 14 - 23 องศาเหนือ และลองจิจูด 100 - 108 องศาตะวันออก มีพื้นที่ทั้งหมด 236,800 ตารางกิโลเมตร (ส่วนที่เป็นน้ำ : 6,000 ตร.กม. พื้นดิน : 230,800 ตร.กม.) หรือ 148 ล้านไร่ หรือ 91,429 ตารางไมล์ อาณาเขตทิศทางเหนือติดกับประเทศจีน มีชายแดน 505 ตารางกิโลเมตร ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา มีชายแดนร่วม 535 ตารางกิโลเมตร ทิศตะวันออกติดกับเวียดนาม มีชายแดนร่วมกันยาว 2,069 กิโลเมตร ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับพม่า มีชายแดนร่วมกันยาว 236 กิโลเมตร และทิศตะวันตกติดกับไทย มีชายแดนร่วมกันยาว 1,835 กิโลเมตร ไม่มีพื้นที่ติดทะเล (Land Lock) ประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นภูเขาและที่ราบสูง พื้นที่ร้อยละ 30 ที่เหลือเป็นพื้นที่ราบซึ่งอยู่ตอนกลางและทิศตะวันตกของประเทศ

เนื่องจากสปป.ลาวมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูงอยู่ทางตอนเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ (ยอดเขาสูงที่สุดในลาวคือ ภูเบี้ย (Phu Bia) อยู่ในแขวงเชียงขวาง (Xiangkhoang) ระดับความสูง 2,820 เมตร จากระดับน้ำทะเล ซึ่งสูงกว่าดอยอินทนนท์ 700 ฟุต) ซึ่งทางด้านตะวันออกเป็นแนวภูเขายาวตั้งแต่เหนือจรดใต้ จากภูมิประเทศเช่นนี้ทำให้สปป.ลาว มีแม่น้ำที่เกิดจากแนวภูเขาด้านทิศตะวันออกเป็นจำนวนมาก แม่น้ำเหล่านี้จะไหลผ่านป่าเขาลำเนาไพร ลงมาสู่พื้นที่ราบทางทิศตะวันตกและไหลลงแม่น้ำโขง⁸ หรือ “แม่น้ำของ” ตามภาษาลาว อันเป็นแม่น้ำสายสำคัญของประเทศ ตลอดสายมีความยาวประมาณ 4,500 กิโลเมตร มีต้นกำเนิดจากที่ราบสูงทิเบตในประเทศจีน ไหลผ่านมณฑลยูนนานของจีน ลงมาทางใต้ผ่านลาว พม่า ไทย กัมพูชา และเวียดนาม ก่อนลงสู่ทะเล ความยาวของแม่น้ำโขงส่วนที่ไหลผ่านลาวจากเหนือถึงใต้ประมาณ 1,898 กิโลเมตร รวมถึงยังมีลำน้ำสายต่างๆ ไหลลงสู่แม่น้ำโขงอีก 13 สาย ได้แก่ ลำน้ำทา ลำน้ำแบ่ง ลำน้ำอู ลำน้ำเซียง ลำน้ำคาน ลำน้ำจิม ลำน้ำเจียบ ลำน้ำชัน ลำน้ำกระดิง ลำน้ำเซบั้งไฟ ลำน้ำเซบั้งเหียง ลำน้ำเซโดน และลำน้ำเซกอง อีกทั้งยังมีสาขาเล็กๆ อีกมากมาย เช่น ลำน้ำเทิน ลำน้ำมูน ลำน้ำแซง ฯลฯ ซึ่งแม่น้ำเหล่านี้ นอกจากจะเอื้ออำนวยแก่การประกอบอาชีพทางการเกษตร และใช้หล่อเลี้ยงชีวิตของผู้คนในประเทศแล้ว ยังใช้เป็นแหล่งผลิตไฟฟ้าได้กว่า 57 เขื่อน สามารถผลิตกำลังไฟฟ้าได้ไม่ต่ำกว่า 18,000 เมกะวัตต์ จำหน่ายให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะเป็นไทย จีน และเวียดนาม⁹

⁸ [ระบบออนไลน์] ข้อมูลประเทศลาว ที่มา: http://www.ubru.ac.th/ccu/lao_info.html

⁹ [ระบบออนไลน์] ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ สปป.ลาว ที่มา: http://www.boi.go.th/thai/clmv/2009_lao/2009_lao_1_1-1.html

ภูมิอากาศ

สปป.ลาวมีสภาพภูมิอากาศแบบเขตร้อน โดยรวมคล้ายภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของไทย แต่เนื่องจากสปป.ลาว มีความแตกต่างด้านภูมิศาสตร์ในแต่ละภาคทำให้สภาพภูมิอากาศมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนโดยทั่วไปมีอุณหภูมิเฉลี่ยราว 29-33 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุด 10 องศาเซลเซียส ในบริเวณภูเขาสูง ทางภาคเหนือ ตลอดทั้งปี สปป.ลาว มี 2 ฤดู คือ

1. ฤดูร้อน (พฤษภาคม – เมษายน) อุณหภูมิแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน อุณหภูมิเฉลี่ยที่เวียงจันทน์ 19-25 องศาเซลเซียส (มกราคม) และ 36 – 38 องศาเซลเซียส (เมษายน) ¹⁰ แต่ขณะที่เดือนมกราคมของบริเวณภูเขาสูงอุณหภูมิต่ำลงถึง 14-15 องศาเซลเซียสในเวลากลางวัน และในเวลากลางคืนต่ำสุดจนกระทั่งถึงจุดเยือกแข็ง

2. ฤดูฝน (พฤษภาคม – ตุลาคม) ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,715 มิลลิเมตรต่อปี ระดับความชื้นร้อยละ 70-80 ซึ่งพื้นที่ตอนกลางและทางใต้ของประเทศมีฝนตกชุกมากกว่าทางเหนือ คือ ปริมาณน้ำฝนตลอดปีในบริเวณภาคใต้มากกว่า 3,000 มิลลิเมตร ขณะที่บริเวณภาคเหนือประมาณ 1,000-1,500 มิลลิเมตร ¹¹

แม้ว่าจะอยู่ในกลุ่มประเทศยากจน แต่ด้วยสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ ทำให้สปป. ลาวร่ำรวยด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติทั้งบนดินและใต้ดิน มีพื้นที่ป่าไม้จำนวนมาก หลากหลายทางชีวภาพ มีพื้นที่เกษตรที่ยังอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าว ข้าวโพด ยาสูบ มันสำปะหลัง ใต้ดินมีแร่ธาตุประเภท ดีบุก ยิปซัม ตะกั่ว หินเกลือ เหล็ก ถ่านหิน แบริท์ ลิควินท์ โปแตส สังกะสี ทองคำ ทองแดง พลอย อัญมณี หินอ่อน น้ำมัน(ในภาคกลางและภาคใต้) และถ่านหินคุณภาพเยี่ยม

ศาสนาและวัฒนธรรม

ประชากรลาวประมาณร้อยละ 75 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 16-17 นับถือผี(Animism) ซึ่งเป็นความเชื่อดั้งเดิมตามแต่ละท้องถิ่นที่เชื่อเป็นคริสต์ มุสลิม และอื่นๆ ¹² แม้ว่าทางรัฐบาลลาวให้เสรีภาพในการนับถือศาสนา แต่พุทธศาสนาแบบเถรวาท ได้นำมาสร้างอำนาจความชอบธรรมในการปกครองของรัฐ และเป็นแบบแผนหลักของวัฒนธรรมลาวซึ่งปรากฏให้เห็นทั่วประเทศ ทั้งในด้านภาษา ศิลปะ วรรณคดี วิถีชีวิต การเป็นอยู่ ทำให้ลาวมีประเพณีวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเช่นเดียวกับไทย เห็นได้จากวันและเทศกาลสำคัญต่างๆ ตามจารีตประเพณีของลาวจะเรียกว่า “ฮิดลีสองคองลีสี่ ฮิดยี่คองเจียง” ซึ่งบางวันรัฐบาลได้กำหนดให้เป็นวันหยุดสำคัญของทางราชการได้แก่ วันสงกรานต์ปีใหม่ลาว วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา และวันมาฆบูชา โดยวันสำคัญดังกล่าวจะถูกกำหนดตามปฏิทินจันทรคติ ดังนี้ เดือน 3 วันมาฆบูชา มิงาน

¹⁰ ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์

¹¹ [ระบบออนไลน์] ข้อมูลประเทศลาว ที่มา: http://www.ubru.ac.th/ccu/lao_info.html

¹² วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2549) หน้า 35.

ฉลองพระธาตุอิงฮังที่แขวงสะหวันนะเขต และงานวัดภูจำปาสักเดือน 5 วันสงกรานต์ปีใหม่ลาว เดือน 6 วัน
วิสาขบูชาเดือน 8 วันเข้าพรรษา และอาสาฬหบูชา เดือน 9 บุญข้าวประดับดิน เดือน 10 บุญข้าวฉลาก เดือน
11 ออกพรรษา งานแข่งเรือ ที่นครเวียงจันทน์เดือน 12 บุญพระธาตุหลวงเวียงจันทน์¹³

วันหยุดราชการประจำปี

วันที่ 1 มกราคม วันปีใหม่สากล	วันที่ 1 มิถุนายน วันเด็ก
วันที่ 20 มกราคม วันสร้างตึกกองทัพประชาชนลาว	วันที่ 15 สิงหาคม วันรัฐธรรมนูญ
วันที่ 8 มีนาคม วันแม่หญิง (วันสตรีสากล)	วันที่ 7 ตุลาคม วันครูแห่งชาติ
วันที่ 22 มีนาคม วันสร้างตึกพรรคประชาชนปฏิวัติลาว	วันที่ 12 ตุลาคม วันประกาศเอกราช
วันที่ 13-15 เมษายน วันปีใหม่ลาว	วันที่ 2 ธันวาคม วันชาติ (วันสร้างตึก สปป.ลาว)
วันที่ 1 พฤษภาคม วันกรรมกร (วันแรงงานสากล)	วันที่ 31 ธันวาคม วันสิ้นปี

วัน-เวลาทำการ

ราชการ	:	จันทร์ – ศุกร์ (08.00-11.00 น. และ 13.00-16.00 น.)
ธุรกิจ	:	วันเสาร์เปิดค้าขายเพียงครึ่งวัน ในวันอาทิตย์ธุรกิจส่วนมากมักปิด
ธนาคาร	:	เปิดทำการเวลา 08.30 – 16.00 น.หยุดวันเสาร์ - อาทิตย์

แม้ว่าสปป.ลาวเป็นชาติที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์จึงทำให้มีวัฒนธรรมและภาษาหลากหลาย
และแตกต่างกัน แต่มีอยู่ภาษาเดียวที่ทั้งทางราชการใช้กันและสถาปนาให้เป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งมีชื่อ
เดียวกับชื่อประเทศ ภาษาลาวเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ในภาษากลุ่มไทและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับภาษา
อีสานของไทย ส่วนระบบการเขียนในภาษาลาวใช้อักษรลาว ซึ่งประกอบด้วย พยัญชนะ 33 รูป 21 เสียง
และสระ 28 รูป 27 เสียง ระบบการเขียนในภาษาลาวเริ่มจากซ้ายไปขวา และมีความซับซ้อนน้อยกว่าใน
ภาษาไทยและภาษาเขมร จึงสามารถเข้าใจได้ง่ายกว่า แม้ว่าภาษาลาวจะเป็นภาษาประจำชาติ แต่ก็มีการใช้
ภาษาไทย อังกฤษ และฝรั่งเศสกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแวดวงธุรกิจการค้า

¹³ [ระบบออนไลน์] ข้อมูลประเทศลาว ที่มา: http://www.ubru.ac.th/ccu/lao_info.html

แผนภาพที่ 2 อักษรลาว

ອັກສອນລາວ									
ກ	ຂ	ຄ	ງ	ຈ	ສ	ຊ	ຍ	ດ	ຕ
ka	kha	kha	na	ča	sa	sa	ña	da	ta
ຖ	ທ	ນ	ບ	ປ	ຝ	ຟ	ຟ	ຟ	ມ
tha	tha	na	ba	pa	pha	fa	pha	fa	ma
ຢ	ຣ	ລ	ວ	ຫ	ອ	ຮ			
ya	ra	la	va	ha	'a	ha			
ອະ	ອິ	ອຸ	ແອະ	ໂອະ					
a	i	ku	e	o					
ກາ	ກີ	ກຸ	ກູ	ເກະ	ເກ	ໂກະ	ໂກ		
kā	kī	kū	kū	ke	kē	ko	kō		
ເກົ້ງ	ເກືອ	ເກືອ	ໂກ	ເກົ້າ	ກຳ				
kia	kua	kuā	kay	kau	kam				
໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙	໐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ที่มา : ภาพจากวารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 14 ฉบับที่ 3

ประชากรและกำลังแรงงาน

จำนวนและความหนาแน่นของประชากร

เมื่อสิ้นเดือนกรกฎาคม 2552 ได้มีการประมาณการว่าจำนวนประชากรในสปป.ลาว มีทั้งสิ้น 6,834,942 คน¹⁴ ซึ่งเท่ากับ 1 ใน 10 ของประชากรไทย ทำให้เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดพื้นที่ 236,800 ตารางกิโลเมตรของประเทศแล้ว สปป. ลาวนับว่าเป็นประเทศที่มีความหนาแน่นเฉลี่ย 27 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขที่น้อย อย่างไรก็ตามประชากรในประเทศมีขนาดหนาแน่นในบางพื้นที่ เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่กระจุกตัวในเขตที่ราบโดยเฉพาะที่ราบลุ่มแม่น้ำมากกว่าเขตที่สูงและภูเขา ซึ่งอยู่ในนครหลวงเวียงจันทน์ร้อยละ 31¹⁵

¹⁴ ที่มา CIA The World Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/la.html>

¹⁵ ที่มา CIA The World Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/la.html>

ในสปป.ลาวนั้นมีถึง 68 ชาติพันธุ์ จึงมีภาษาพูดและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันแต่อยู่ร่วมชีวิตกันที่พี่น้องในอาณาเขตเดียวกันมาเป็นพันปีโดยใช้ภาษาลาวเป็นภาษากลางในการสื่อสาร ซึ่งหากแบ่งกลุ่มชาติพันธุ์โดยอาศัยภูมิศาสตร์และการตั้งถิ่นฐานสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มชาติพันธุ์ใหญ่ๆ ดังนี้

1. **ลาวลุ่ม** หมายถึงชนชาติลาวที่อาศัยอยู่ในที่ลุ่ม (lowland) เช่น ลาวลุ่ม ไทเหนือ ไทดำ ไทขาว ไทแดง ผู้ไท ไทพวน ไทลื้อ ฯลฯ มีประมาณร้อยละ 68 ของประชากรทั้งหมดซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ ลาวลุ่มส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ใช้ภาษาตระกูลไท-ลาว ประกอบอาชีพในการเกษตรกรรม คือ ทำนา ทำสวน และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งลาวลุ่มเป็นกลุ่มที่มีความเกี่ยวเนื่องทั้งด้านเชื้อชาติ และวัฒนธรรมกับชาวอีสานของไทยเป็นอย่างมาก¹⁶

2. **ลาวเทิง** หมายถึงลาวที่อาศัยอยู่ที่ราบสูง (upland) ระดับ 700-1,200 เมตร ประกอบด้วย ขมุ ข่า แจะ ละแ่นด แกนป่านา สีดา บิด สามหาง ดำ หอก ผู้เทิงไฟ เขลา ปีนลู่ แซ กะแสง ส่วย ตะโอย ละแ่ว ละเวน อาลัก กะตาง เติงน้ำ เติงบก เติงโลก อินทรี ยาเหียน กายัก ชะนุ ตาเลียง อาลัก ละแ่น ฯลฯ ซึ่งมีประมาณร้อยละ 22 ของประชากรทั้งหมด ใช้ภาษาตระกูลมอญ-เขมร¹⁷ ส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่และเลี้ยงสัตว์

3. **ลาวสูง** หมายถึงชาวลาวภูเขา (highland) ตั้งแต่ 1,700 เมตรขึ้นไป ประกอบด้วยชนชาติเผ่าม้งและอื่นๆ เช่น ม้งลาย ม้งขาว ม้งดำ ข่าว โซโล ฮ้อ รุณี มูเซอ ผู้น้อย กุ่ย ก่อ แลนแต่น ฯลฯ มีประมาณร้อยละ 9 ของประชากรทั้งหมด ใช้ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต¹⁸ มีอาชีพทำไร่ หาของป่า และเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะสุกรและม้า

อนึ่ง คำว่า "ไท" และ "ผู้" ในภาษาลาวหมายถึง "คน" หรือ "ชาว" อาทิเช่น ไทเหนือ ไทใต้ ไทเวียงจันทน์ ไทหนองคาย หรือ ชาวเหนือ ชาวใต้ ชาวเวียงจันทน์ ชาวหนองคาย ฯลฯ ส่วนคำว่า "ผู้" เป็นคำศัพท์เก่าแก่ที่มีความหมายเดียวกันกับ "ไท" เช่น ผู้ลาว ผู้ลื้อ ผู้ม้ง ผู้ข่า ได้แก่ คนลาว คนลื้อ คนม้ง คนข่า เป็นต้น¹⁹ นอกจากนี้ยังมีชาวเวียดนามและชาวจีน ที่อาศัยอยู่ใน สปป.ลาวประมาณ 1% ของประชากรทั้งหมด

อัตราการเพิ่มจำนวนประชากรสปป. ลาว อยู่ที่ร้อยละ 2.316 จากปีที่แล้วที่มีประชากร 6,677,534 คน (จากการสำรวจจำนวนประชากรใน กรกฎาคม 2551)²⁰ ซึ่งอัตราการเพิ่มประชากรลดลงเรื่อยๆ โดยพิจารณาจากจำนวนประชากรในสปป.ลาว ย้อนหลัง 5 ปี

¹⁶ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์

¹⁷ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์

¹⁸ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์

¹⁹ http://www.ubru.ac.th/ccu/lao_info.html

²⁰ ที่มา CIA World Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/la.html>

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรใน สปป. ลาว ระหว่าง พ.ศ. 2547 - 2551²¹

พ.ศ.	จำนวนประชากร	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง	เวลาที่สำรวจ
2547	6,217,141	4.99	กรกฎาคม 2548
2548	6,217,141	0.00	กรกฎาคม 2548
2549	6,368,481	2.43	กรกฎาคม 2549
2550	6,521,998	2.41	กรกฎาคม 2550
2551	6,677,534	2.38	กรกฎาคม 2551

ในจำนวนประชากรทั้งสิ้น 6,834,942 คน แบ่งออกเป็น 3 ช่วงอายุ คือ

1. ตั้งแต่แรกเกิด – อายุ 14 ปี มีจำนวนร้อยละ 40.8 (เพศชาย 1,400,126 คน / เพศหญิง 1,386,480 คน)
2. อายุ 15 – 64 ปี มีจำนวนร้อยละ 56.1 (เพศชาย 1,898,995 คน / เพศหญิง 1,936,892 คน)
3. อายุ 65 ปี ขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 3.1 (เพศชาย 92,070 คน / เพศหญิง 120,379 คน)²²

อัตราการเกิดอยู่ที่ 34.46 ต่อ ประชากร 1,000 คน ขณะที่อัตราการตายอยู่ที่ 11.02 ต่อประชากร 1,000 คน (สำรวจเมื่อ พ.ศ. 2551)

โรคติดต่อที่พบบ่อยกับประชากรใน สปป. ลาว ได้แก่ โรคท้องร่วงจาก โรคตับอักเสบ และ โรคไข้ รากสาคน้อย อันเกิดจากอาหารและน้ำที่ไม่ถูกสุขลักษณะ นอกจากนี้ยังพบว่ามีภาระระบาดของโรคมalaria ซึ่งมียุงเป็นพาหะนำโรคที่ส่งผลกระทบสูงมาก และในแต่ละปีพบว่ามีไข้หวัดนกระบาดในบางพื้นที่

ระบบการศึกษาใน สปป. ลาว

ทางรัฐบาล สปป. ลาว ได้สนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษา 3% ของ GDP ในประเทศ (ข้อมูลเมื่อ พ.ศ. 2549)²³ โดยแบ่งออกเป็นระบบการศึกษา 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. สามัญศึกษา ประกอบด้วย

- เตรียมอนุบาลและอนุบาล 3 ปี ใน พ.ศ. 2549 มีจำนวนสถานศึกษา 1,087 แห่ง 2,094 ห้อง จำนวนครู 2,882 คน และนักเรียน 49,197 คน
- ประถมศึกษา 5 ปี มีจำนวนสถานศึกษา 8,654 แห่ง 28,389 ห้อง จำนวนครู 27,776 คน และนักเรียน 891,881 คน

²¹ ข้อมูลนี้สืบค้นโดยCIA World Factbook เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2551 โดยอ้างอิงมาจาก<http://www.indexmundi.com/laos/population.html>

²² <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/la.html>

²³ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/la.html>

- มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มีจำนวนสถานศึกษา 642 แห่ง 5,306 ห้อง จำนวนอาจารย์ 10,068 คน และนักเรียน 243,131 คน
- มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี มีจำนวนสถานศึกษา 28 แห่ง 2,752 ห้อง จำนวนอาจารย์ 5,096 คน และนักเรียน 147,510 คน

2. อาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและช่างเทคนิค มีจำนวนสถานศึกษา 47 แห่ง จำนวนอาจารย์ 1,540 คน และนักศึกษา 26,337 คน
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีจำนวนสถานศึกษา 12 แห่ง จำนวนครู 142 คน และนักศึกษา 2,953 คน

3. วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- วิทยาลัย มี 38 แห่ง อาจารย์จำนวน 1,148 คน และนักศึกษา 30,048 คน
- มหาวิทยาลัย มี 3 แห่ง อาจารย์จำนวน 1,385 คน และนักศึกษา 30,574 คน

มหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งใน สปป.ลาว ได้แก่

1) มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวนครเวียงจันทน์ (National University of Laos) ซึ่งใช้เวลา 5-7 ปี ในศึกษาประกอบไปด้วย 6 วิทยาเขต 10 คณะวิชา ใน พ.ศ. 2551 ได้เปิดสอนระดับปริญญาเอก เป็นโครงการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเศรษฐกิจของเวียดนาม

2) มหาวิทยาลัยสุพานวง แขวงหลวงพระบาง

3) มหาวิทยาลัยจำปาสัก แขวงจำปาสัก

นอกจากนั้น การศึกษานอกระบบโรงเรียน แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

1) การฝึกอบรมผู้ใหญ่ที่อ่านและเขียนหนังสือไม่เป็น

2) การยกระดับวิชาชีพแก่ผู้ใหญ่และการยกระดับวิชาชีพแก่เจ้าหน้าที่และพนักงาน

3) การศึกษาภาคเอกชน ที่ทางรัฐบาลอนุญาตให้ทางเอกชนจัดระบบการเรียนการสอนในระดับตั้งแต่อนุบาลจนถึงปริญญาตรีและปริญญาโท

4) โรงเรียนสงฆ์ ตั้งอยู่ในหลวงพระบาง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเป็นอย่างดีและเก็บค่าเล่าเรียนในอัตราที่ถูกคือ 35,000 กีบ หรือประมาณ 140 บาทต่อปี ทำให้มีผู้มาบวชเรียน เป็นจำนวนมากจากแขวงต่างๆและหลากหลายชาติพันธุ์²⁴ แต่ถึงกระนั้นก็เป็นการศึกษาที่จำกัดอยู่เฉพาะเพศชายเท่านั้น

โดยจากการสำรวจตั้งแต่ พ.ศ. 2544 พบว่า ประชากรในสปป. ลาว ตั้งแต่อายุ 15 ปี ขึ้นไป สามารถอ่านออกเขียนได้ เป็นจำนวนร้อยละ 68.7 จากประชากรทั้งหมด (ประมาณ 5,404,000 คน)²⁵

²⁴ รศ. ศุภชัย สิงห์บุญชู โรงเรียนสงฆ์เมืองหลวงพระบาง : เส้นทางการศึกษาของเด็กชายผู้แสวงหาโอกาสชีวิต และสถาบันที่เสริมสร้างวิถีศาสนาวัดนธรรมของหลวงพระบางเมืองมรดกโลก (Sunday, 24 February 2008)

http://home.kku.ac.th/laos/index.php?option=com_content&task=view&id=62&Itemid=77

การเมืองการปกครอง

หลังจากที่ลาวเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศมาเป็นระบอบสังคมนิยมตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2518 ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มากมาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม แต่ยังคงได้รับความช่วยเหลือจากเครือประเทศสังคมนิยมโดยเฉพาะสหภาพโซเวียต และเวียดนาม ทำให้ลาวได้ยึดถือทั้งสองประเทศเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศมาตลอด จนกระทั่งสหภาพโซเวียตเปลี่ยนมาใช้นโยบาย Perestroika และเวียดนามเปลี่ยนมาใช้นโยบาย Doi Moi มีผลให้ลาวต้องปรับนโยบายมาพึ่งตนเองมากขึ้น ด้วยการนำนโยบาย “จีนตกใหม่” (New Economic Mechanism : NEM) มาใช้ ตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมา โดยเน้นความสำคัญของระบบราคาที่เป็นไปตามกลไกตลาด และการบริหารในเชิงธุรกิจมากขึ้น แต่ถึงกระนั้นระบอบการปกครองของสปป.ลาว ยังคงยึดระบอบ “สังคมนิยมประชาธิปไตย” เช่นเดิม

ลาวมีการปกครองในระบบพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวคือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว (Lao People's Revolutionary Party : LPRP) และมีสภาเดียวคือ สภาแห่งชาติ ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและตุลาการ ดูแลอนุมัติงบประมาณ การออกและแก้ไขกฎหมาย ตลอดจนพระราชบัญญัติต่างๆ รวมทั้งกำกับดูแลการทำงานของรัฐบาล มีประธานประเทศ ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรค LPRP เป็นผู้นำประเทศ มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมการบริหารประเทศทั้งหมด และนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่หัวหน้าคณะรัฐบาล โดยทั้ง 3 ตำแหน่งมีวาระการดำรงตำแหน่งครั้งละ 5 ปี

เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2549 ลาวได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาแห่งชาติ ชุดที่ 6 ภายหลังการประชุมสมัชชาพรรคประชาชนปฏิวัติลาวครั้งที่ 8 ทำให้ได้สมาชิกสภาแห่งชาติ จำนวน 115 ที่นั่งใน 17 เขตเลือกตั้ง (16 แขวงและนครหลวงเวียงจันทน์) ผลการเลือกตั้งปรากฏว่าเป็นสมาชิกพรรคประชาชนปฏิวัติลาว จำนวน 114 ที่นั่ง และผู้สมัครอิสระจำนวน 1 ที่นั่งซึ่งมิได้เป็นสมาชิกพรรคประชาชนปฏิวัติลาว (พรรคประชาชนปฏิวัติลาวได้คัดเลือกส่งผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งจำนวน 175 คน) โดยแบ่งเป็นชนเผ่าลาวกลุ่ม 92 คน ลาวเทิง 17 คน และลาวสูง 6 คน ซึ่งการเลือกตั้งครั้งต่อไปจะดำเนินการใน พ.ศ. 2554

²⁵ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/la.html>

รายชื่อบุคคลสำคัญทางการเมืองการปกครองของสปป. ลาว

ประธานประเทศ	พลโทจุมมะลี ไซยะสอน
รองประธานประเทศ	พันเอกบุญยัง วอละจิต
นายกรัฐมนตรี	ท่านบัวสอน บุบผาวัน
รองนายกรัฐมนตรีคนที่ 1	พลตรีอาซาง ลาวดี
รองนายกรัฐมนตรีคนที่ 2	ดร.ทองลุน สีสุลิด
รองนายกรัฐมนตรีคนที่ 3	พลตรี ดวงใจ พิจิต
รองนายกรัฐมนตรีคนที่ 4	ท่านสมสะหวาน เล่งสะหวัค
ประธานสภาแห่งชาติ	ท่านทองสิง ทាំมะวง
รองประธานสภาแห่งชาติคนที่ 1	นางปานี ยาทอตู
รองประธานสภาแห่งชาติคนที่ 2	ท่านไซสมพอน พมวิหาร
หัวหน้าคณะกรรมการป้องกันชาติ-ป้องกันความสงบ	พลจัตวา คำแวง สีโคตจุนละมาลี
ผู้ว่าการธนาคารแห่งสปป.ลาว	ท่านพูเฟ็ด คำพูนวง

บุคคลสำคัญทางการเมืองการปกครองที่มีบทบาททางด้านเศรษฐกิจและการลงทุนในสปป. ลาว

1. ดร.ทองลุน สีสุลิด รองนายกรัฐมนตรีคนที่ 2 จบปริญญาเอกทางรัฐศาสตร์การเมืองจากสหภาพโซเวียต ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ท่านเคยเป็นรองรัฐมนตรีต่างประเทศมาก่อนและเคยมีบทบาทในการใกล้ชิดและสมานความเข้าใจกับทางการไทยในกรณีพิพาท “ร่มเกล้า” ซึ่งก่อนหน้านี้เคยดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีและประธานคณะกรรมการแผนงานเศรษฐกิจและการลงทุน มีความสนิทสนมกับคนไทยและมีความเข้าใจกันดีกับประเทศไทย²⁶

2. ท่านสุลึง ดาราวง กรรมการกลางพรรค จบการศึกษาวิทยาศาสตร์บัณฑิตจากแคนาดา เคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรมและหัตถกรรม และในรัฐบาลชุดก่อนเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้า ในรัฐบาลชุดนี้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการแผนงานและการลงทุน ที่รองนายกฯ ทองลุน เคยดำรงตำแหน่งในรัฐบาลชุดที่ผ่านมา ซึ่งคณะกรรมการแผนงานและการลงทุน ถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นักลงทุนทั้งชาวลาวและชาวต่างชาติที่ต้องการมาลงทุนในสปป.ลาว ต้องติดต่อเพื่อขออนุมัติจากหน่วยงานนี้

²⁶ วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2549 หน้า 53.

นอกจากนี้ ภายหลังจากการประชุมสมัชชาพรรคประชาชนปฏิวัติลาวครั้งที่ 8 และการเลือกตั้งสมาชิกสภาแห่งชาติ ชุดที่ 6 ได้มีการจัดตั้งกระทรวงขึ้นมาใหม่ 2 กระทรวง โดยการรวมหน่วยงานเข้าด้วยกันตามความเหมาะสม ได้แก่

1. กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า โดยมี ดร. นาม วิยะเกด กรรมการกลางพรรค เป็นรัฐมนตรีว่าการ

2. กระทรวงพลังงานและบ่อแร่ โดยมี ดร. บ่อสายคำ วงดาลา เป็นนายกรัฐมนตรีว่าการ ถือได้ว่าการประกอบธุรกิจแร่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ สปป. ลาว เป็นมาตรการสำคัญที่จะนำลาวไปสู่ “การหลุดพ้นจากความยากจนภายในพ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2020)” เพราะสร้างรายได้อย่างมหาศาลให้กับประเทศ รัฐบาลลาวจึงได้กฎหมายแนะนำเสนอสภาแห่งชาติลาวพิจารณาเมื่อธันวาคม 2551 เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนให้ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องกับความต้องการของนักลงทุนและรัฐบาล มีระบบในการจดทะเบียน การขอใบอนุญาตในแต่ละขั้นตอน เมื่อชุดแร่แล้วต้องแจ้งรัฐบาลและผ่านกระบวนการอนุญาตก่อน ไม่สามารถนำไปใช้หรือส่งออกได้ทันที ทั้งนี้เพื่อพัฒนาธุรกิจแร่อย่างยั่งยืน²⁷

การจัดตั้งและการบริหาร

การบริหารของ สปป. ลาว เป็นระบบรวมศูนย์อำนาจ (centerization) มีกระทรวง คณะกรรมการ และสถาบัน รับอำนาจจากศูนย์กลางตามลำดับ โดยพื้นที่การปกครองแบ่งเขตออกเป็น 16 แขวง แต่ละแขวงมีเจ้าแขวงเป็นผู้ปกครอง และคณะกรรมการปกครองแขวงเป็น ผู้บริหารแขวง แต่ละแขวงประกอบไปด้วยเมืองต่างๆ เทียบได้กับอำเภอในประเทศไทยอยู่ภายใต้การปกครองของเจ้าเมืองและการบริหารของคณะกรรมการปกครองเมือง ซึ่งเมืองต่างๆ ประกอบไปด้วยหมู่บ้านหลายหมู่บ้านรวมกัน โดยนายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) เป็นผู้บริหารของบ้าน สำหรับกำแพงนครที่จัดว่าเป็นเขตการปกครองพิเศษนั้น คณะกรรมการปกครองกำแพงนคร (เทียบได้กับเทศมนตรี) ทำหน้าที่บริหาร

สปป. ลาว แบ่งเขตการปกครองเป็น 16 แขวง (แขวงในสปป. ลาว มีฐานะเทียบเท่ากับจังหวัดในประเทศไทย ปกครองโดยเจ้าแขวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากับรัฐมนตรี) มีเมืองหลวงซึ่งตามภาษาลาวเดิมเรียกว่า “กำแพงนคร” แต่เปลี่ยนมาใช้คำว่า “นครหลวง” คือ นครหลวงเวียงจันทน์ จัดเป็นเขตการปกครองพิเศษ มีฐานะเทียบเท่าแขวงต่างๆ ทั้ง 16 อันได้แก่

²⁷ วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2551) หน้า 10- 11

ตารางที่ 1 เขตการปกครอง สปป.ลาว

เขต/แขวง	เมืองเอก	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวน เมือง	จำนวน หมู่บ้าน
1. นครหลวงเวียงจันทน์ (Vientiane capital)	เวียงจันทน์	3,920	9	500
2. แขวงเวียงจันทน์ (Vientiane)	เมืองโพนหง	22,554	12	614
3. แขวงสะหวันนะเขต (Savannakhet)	เมืองสะหวันนะเขต	21,774	15	1,288
4. แขวงหลวงพระบาง (Luangprabang)	เมืองหลวงพระบาง	16,875	11	840
5. แขวงห้วยพัน (Huaphanh)	เมืองซำเหนือ	16,500	8	751
6. แขวงไซยะบูลี (Xayaburi)	เมืองไซยะบูลี	16,389	10	474
7. แขวงเชียงขวาง (Xiengkhuang)	เมืองโพนสะหวัน	16,358	8	566
8. แขวงคำม่วน (Khammuane)	เมืองท่าแขก	16,315	9	803
9. แขวงพงสาลี(Phongsaly)	เมืองพงสาลี	16,270	7	589
10. แขวงจำปาสัก (Champasack)	เมืองปากเซ	15,415	10	847
11. แขวงอุดมไซ (Oudomxay)	เมืองสาย	15,370	7	553
12. แขวงบอลิคำไซ (Boikhamxay)	เมืองปากซัน	14,863	6	326
13. แขวงสาละวัน (Saravane)	เมืองสาละวัน	10,691	8	715
14. แขวงอัตตะปือ (Attapeu)	เมืองอัตตะปือ	10,320	5	198
15. แขวงหลวงน้ำทา (Luangnamtha)	เมืองหลวงน้ำทา	9,325	5	380
16. แขวงเซกอง (Sekong)	เมืองเซกอง	7,665	4	248
17. แขวงบ่อแก้ว (Bokeo)	บ้านห้วยทราย	6,196	5	335
ทั่วประเทศ		236,800	139	10,027

ที่มา : Statistical Yearbook 2006 of Lao PDR

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ของ สปป. ลาว

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ของ สปป. ลาว เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย ที่จะเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศและมุ่งขจัดความยากจนของประชาชน ซึ่งจัดทำขึ้นทุก 5 ปี เริ่มใช้แผนพัฒนาฉบับแรก ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 เป็นต้นมา ประกอบด้วย

- 1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ปี 2524-2528
- 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ปี 2529-2533 โดยมุ่งเน้นในระบบการค้าเสรีตามแนวนโยบายนำระบบเสรีนิยมเข้าผสมผสานเป็นระบบเศรษฐกิจแบบตลาด
- 3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ปี 2534-2538 มุ่งเน้นการค้าเสรี

- 4) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ปี 2539-2543 มุ่งเน้นการค้าเสรี
- 5) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ปี 2544-2548 มุ่งพัฒนาประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ

- อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 และภายในพ.ศ. 2563 จะต้องพัฒนา สปป. ต้องพ้นจากสถานภาพความเป็นประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries: LDCs)
- ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน 3 เท่า (3,975 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบุคคล ต่อปี)²⁸

ปัจจุบันรัฐบาลแห่งชาติ สปป.ลาว อยู่ระหว่างการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 6 (National Socio-Economic Development Plan 2549-53) โดยให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยึดถือปฏิบัติ ตามนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดดังนี้

1. กำหนดอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 7.2 % ต่อปี เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนและการส่งออกของประเทศแก้ปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นไป กำหนดให้ประชาชนภายในประเทศมีรายได้เพิ่มขึ้นจากประมาณ 380 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อคนต่อปี ใน พ.ศ. 2547 เป็น 720 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี ภายในพ.ศ. 2553 ทั้งนี้ยังต้องเตรียมพัฒนาบุคลากรรองรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรม

2. มูลค่าการส่งออกขยายตัว 10 % ต่อปี ภายในช่วงพ.ศ. 2549-2553 เพื่อผลักดันให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งคาดว่าจะการส่งออกรวมของประเทศจะมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 2.92 พันดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้อุตสาหกรรมที่คาดว่าจะเป็นตัวจักรสำคัญในการเพิ่มรายได้ในการส่งออกให้กับลาว ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า ไม้และเฟอร์นิเจอร์ ไม้ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป และเหมืองแร่

3. การเมืองการปกครองของสปป.ลาวต้องมีเสถียรภาพ

4. ยุติการตัดไม้ทำลายป่า เพื่อทำไร่เลื่อนลอย เพราะรัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรทางธรรมชาติ

5. พัฒนาประเทศผ่านการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนจากทั้งในประเทศและต่างประเทศด้านการลงทุนจากต่างประเทศและการส่งออกซึ่งมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ต่างจากเดิมที่การพัฒนาประเทศต้องพึ่งพาภาครัฐ และการช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศเป็นสำคัญ ทั้งนี้การขอการสนับสนุนและความช่วยเหลือในการพัฒนาเศรษฐกิจ จะต้องอยู่ภายใต้การสร้างความสัมพันธ์อย่างรอบด้านกับนานาประเทศอย่างสมดุล เพื่อลดการพึ่งพาประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นหลัก โดยให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้านเป็นอันดับแรก ได้แก่ เวียดนาม จีน พม่า กัมพูชา และไทย รองลงมาเป็นประเทศร่วมอุดมการณ์ทางการเมือง ได้แก่ รัสเซีย เกาหลีเหนือ และคิวบา²⁹

²⁸ สำนักนโยบายเศรษฐกิจการพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ สิงหาคม 2546 สิงหาคม 2546

<http://www.ops.moc.go.th/MocCMS/fileupload/HTML/2208/lao.htm>

²⁹ ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สิงหาคม 2548

บทที่ 2

ภาพรวมเศรษฐกิจ

ภาพรวมเศรษฐกิจปี 2551 และแนวโน้มปี 2552

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของลาวมีพัฒนาการดีขึ้นนับจากเริ่มปรับเปลี่ยนระบบจากสังคมนิยมสู่ระบบเศรษฐกิจตลาดเสรีเมื่อปี 2529 ตามนโยบายจินตนาการใหม่ (New Economic Mechanism: NEM) ทำให้รายได้เฉลี่ยหัวของประชากรลาว ในปี พ.ศ. 2529 เพิ่มขึ้นจาก 200 ดอลลาร์สหรัฐฯ เป็น 713 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี พ.ศ. 2550³⁰ ทั้งนี้สามารถแสดงดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2547 – 2552

ดัชนีชี้วัด	2547	2548	2549	2550	2551*
1. GDP คิดราคาตลาด (พันล้านกีบ)	26,590	30,594	35,407	39,284	45,623
2. GDP (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	2.5	2.9	3.5	4.1	5.2
3. อัตราการเติบโตของ GDP (%)	6.9	7.3	8.3	7.5	7.5
4. ค่าเฉลี่ยอัตราเงินเฟ้อ (ค่าเฉลี่ย:%)	10.5	7.2	6.8	4.5	8.6
5. จำนวนประชากร (ล้านคน)	5.6	5.7	5.8	5.9	6.0
6. มูลค่าการส่งออกสินค้า (FOB/ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	341	475	810	922	1,161
7. มูลค่าการนำเข้าสินค้า (CIF/ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	614	854	1,045	1,067	1,387
8. ดุลบัญชีเดินสะพัด (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	-189	-193	50	107	-52
9. เงินตราสำรองระหว่างประเทศ (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ยกเว้นทองคำ	223	234	328	533	796
10. ค่าเฉลี่ยอัตราแลกเปลี่ยน (กีบ : ดอลลาร์สหรัฐฯ)	10,585	10,655	10,160	9,603	8,761

ที่มา : The Economist Intelligence Unit , Country Profile 2008 Laos

หมายเหตุ * เป็นตัวเลขการคาดการณ์ของ Economist Intelligence

³⁰ The Economist Intelligence Unit ,Country Profile 2008 Laos, London ,2008 page 18

จะเห็นได้ว่าสปป.ลาวมีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ภายหลังจากที่มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2524 โดยปัจจุบันอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2549 – 2553) ซึ่งมีสาระสำคัญ 3 เรื่อง คือ

1. การขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยที่ร้อยละ 7.2 ต่อปี
2. มุ่งขจัดความยากจน โดยกำหนดให้รายได้ต่อหัวประชากรเพิ่มจาก 380 ดอลลาร์สหรัฐ/คน/ปี เป็น 720 ดอลลาร์สหรัฐ/คน/ปี ภายในปี 2553
3. กำหนดเป้าหมายมูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 10 ต่อปีในช่วงปี 2549 – 2553

สปป.ลาว มีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญคือภาคการเกษตร (รวมประมง และป่าไม้) โดยมีมูลค่าคิดเป็นร้อยละ 42 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ซึ่งลดลงจากเมื่อปี 2543 ซึ่งมีมูลค่าถึงร้อยละ 52 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) โดยภาคบริการและอุตสาหกรรม เป็นภาคเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น โดยภาคอุตสาหกรรม (โรงงาน เหมืองแร่ สาธารณูปโภค และการก่อสร้าง) มีสัดส่วนร้อยละ 31 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ในปี 2549 โดยมีอุตสาหกรรมสิ่งทอ แปรรูปอาหารและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีต่ำ เป็นภาคส่วนที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่วนอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และสาธารณูปโภค มีสัดส่วนเกือบจะทั้งหมดของภาคอุตสาหกรรม ส่วนภาคบริการเป็นภาคการผลิตที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2549 มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 25.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2543 ซึ่งมีสัดส่วนแค่ร้อยละ 24.4 เท่านั้น เมื่อจำแนกในรายธุรกิจ พบว่าธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก มีสัดส่วนถึงร้อยละ 10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ส่วนธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP)

การค้าระหว่างประเทศ

ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศของสปป.ลาว มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2545 โดยในปี 2550 มีมูลค่าการค้าถึง 3,316.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 21.37 แต่ทั้งนี้สปป.ลาว ยังขาดดุลการค้าต่อเนื่อง โดยในปี 2550 ขาดดุลการค้า 9 11.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 104.2 สำหรับการส่งออก สปป.ลาว มีการส่งออกในปี 2550 เป็นมูลค่า 1,202.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 0.9 โดยสินค้าหลักที่ส่งออกได้แก่ ทองแดง โดยมีมูลค่า 446 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 9 รองลงมาได้แก่ ไม้สัก มีมูลค่า 179 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ 8.49 ทั้งนี้จะเห็นว่าสินค้าหลักที่สำคัญของลาว 6 ประเภทมีมูลค่าการส่งออกสูงถึง 997.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 82.91 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดในปี 2550

สำหรับการนำเข้า สปป.ลาว ได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปีเช่นกัน โดยในปี 2550 มีมูลค่าการนำเข้ารวมทั้งสิ้น 2,113.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ 24.3 โดยสินค้าที่นำเข้ามากที่สุด ได้แก่ ทองรูปพรรณ มีมูลค่าการนำเข้า 1,053.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 53.89 รองลงมา ได้แก่ ปิโตรเลียม มีมูลค่าการนำเข้า 311 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 51.34 โดยมูลค่าการนำเข้าของสินค้าหลัก 6 ประเภทมีมูลค่าสูงถึง 1,481.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 70.11 ของมูลค่าการนำเข้ารวมทั้งหมดในปี 2550

ตารางที่ 4 มูลค่าการค้าสินค้าที่สำคัญระหว่างสปป.ลาว ระหว่างปี 2545 – 2550

(หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	2545	2546	2547	2548	2549	2550*
มูลค่าการค้ารวม	1085.00	1204.10	1591.80	1954.20	2732.40	3316.40
$\Delta\%$ มูลค่าการค้ารวม		10.98	32.20	22.77	39.82	21.37
การส่งออก	362.8	418.0	536.0	684.0	1,143.1	1,202.6
1. ทองคำ	0.0	60.1	57.8	90.7	117.9	93.2
2. ทองแดง	0.0	0.0	0.0	112.1	409.3	446.0
3. ไฟฟ้า	101.1	114.5	117.5	125.0	122.6	114.1
4. ไม้สัก	114.3	128.2	144.9	156.2	195.6	179.0
5. เสื้อผ้าสำเร็จรูป	113.9	129.2	144.9	156.2	195.6	179.0
6. กาแฟ	113.9	129.9	154.7	138.0	127.5	126.3
7. อื่น ๆ	22.7	34.2	46.2	53.3	149.9	205.5
$\Delta\%$ มูลค่าการส่งออก	-12.6	-9.1	19.3	14.0	18.7	-0.9
การนำเข้า	722.2	786.1	1,055.8	1,270.2	1,589.3	2,113.8
1. ปิโตรเลียม	83.6	89.6	116.9	159.5	205.5	311.0
2. ทองรูปพรรณ	197.1	258.3	452.8	488.8	684.4	1,053.2
3. ไฟฟ้า	7.2	8.4	20.1	26.2	28.0	37.4
4. วัตถุดิบทอง	79.9	86.6	115.5	69.9	98.7	80.3
5. อื่น ๆ	354.4	343.1	350.5	525.7	572.7	631.9
$\Delta\%$ มูลค่าการนำเข้า	-2.6	2.5	33.1	12.9	16.4	24.3
+/- ดุลการค้า	-359.4	-368.1	-519.8	-586.2	-446.2	-911.2

ที่มา : IMF Statistical Appendix of Lao PDR

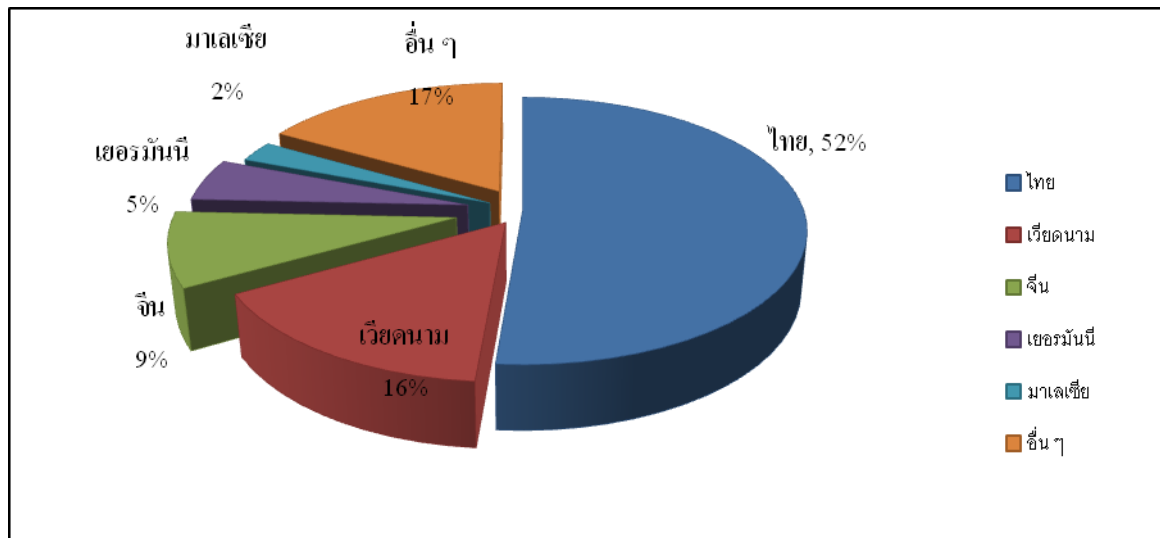
หมายเหตุ * ตัวเลขการคาดการณ์ของ IMF

$\Delta\%$ ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง

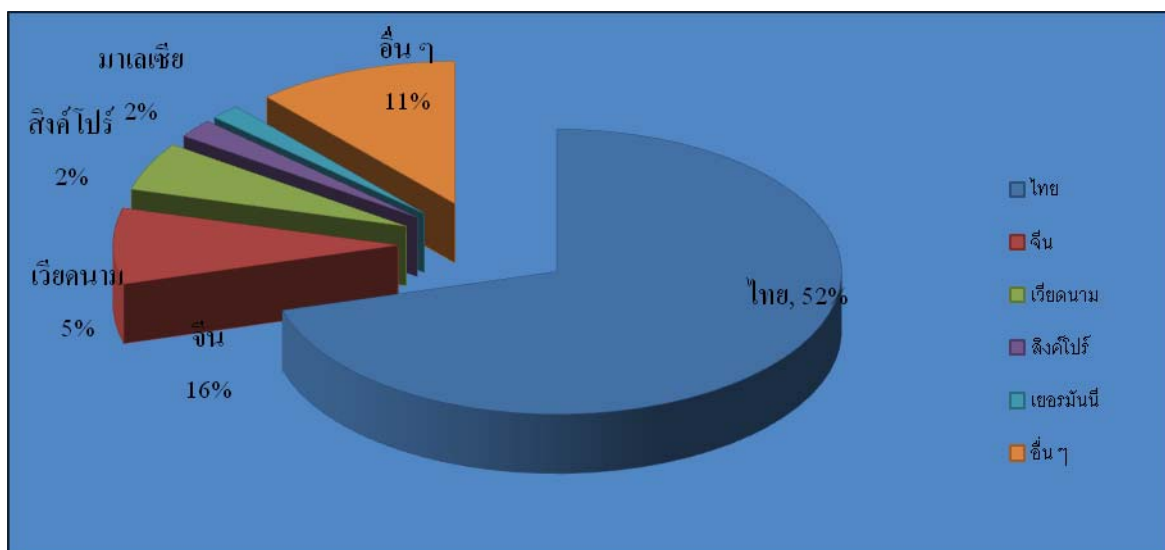
สำหรับประเทศส่งออกหลักของสปป.ลาวได้แก่ ประเทศไทย โดยมีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 51.3 ในปี 2550 รองลงมาได้แก่เวียดนาม ร้อยละ 15.5 สำหรับประเทศที่สปป.ลาวนำเข้าสินค้า มากที่สุดได้แก่ประเทศไทย โดยมีสัดส่วนการนำเข้าถึงร้อยละ 70.6 รองลงมาได้แก่ประเทศจีน ร้อยละ 8.6

แผนภาพที่ 3 สัดส่วนของประเทศปลายทางที่สปป.ลาว ส่งออก

ที่มา : The Economist Intelligence Unit , Country Profile 2008 Laos

แผนภาพที่ 4 ประเทศต้นทางที่ สปป.ลาว นำเข้า

ที่มา : The Economist Intelligence Unit , Country Profile 2008 Laos

การค้าระหว่างลาว – ไทย

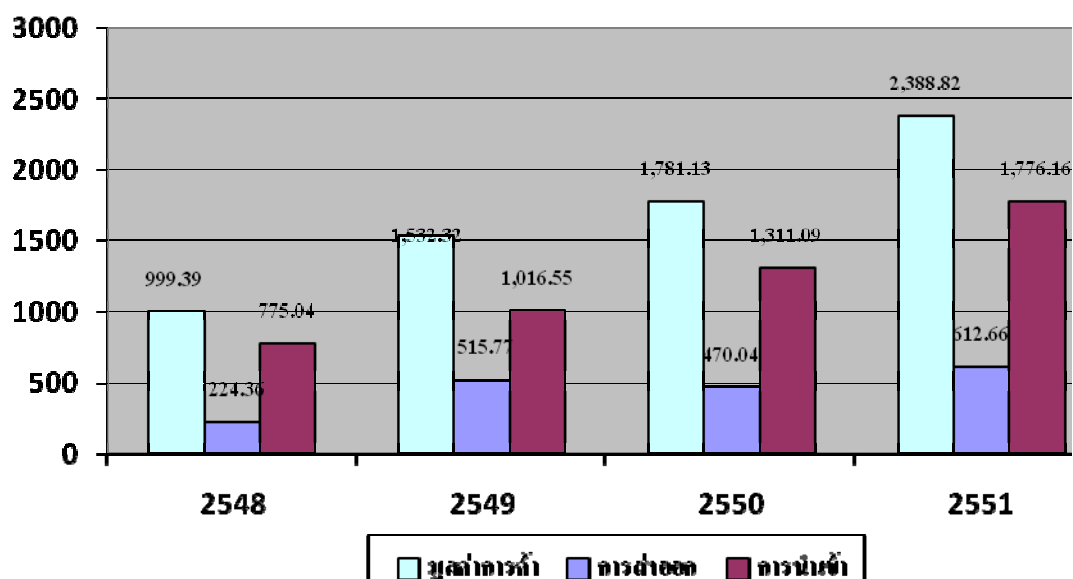
ประเทศไทย และลาว มีอาณาเขตที่ติดต่อกันเป็นระยะยาว ทำให้มูลค่าการค้าระหว่างสองประเทศมีการขยายตัวทุกปี โดยส่วนใหญ่เป็นการค้าผ่านแดน ในปี 2551 ซึ่งมีมูลค่าการค้าทั้งหมด 2,388.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.12 จากปี 2550 โดยแบ่งเป็นมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากประเทศไทยทั้งหมด 1,776.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมูลค่าการส่งออกสินค้ามาประเทศไทยทั้งหมด 612.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.47 และ 30.34 จากปี 2550 ตามลำดับ ทำให้มีมูลค่าการค้าขาดดุล 1,163.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ตารางที่ 4 สรุปข้อมูลการค้าระหว่างประเทศลาว กับ ไทย ตั้งแต่ปี 2548 – 2551

รายการ	มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ				อัตรายขยายตัว (%)			
	2548	2549	2550	2551	2548	2549	2550	2551
มูลค่าการค้า	999.39	1,532.32	1,781.13	2,388.82	45.31	53.32	16.24	34.12
การส่งออก	224.36	515.77	470.04	612.66	96.39	129.89	-8.87	30.34
การนำเข้า	775.04	1,016.55	1,311.09	1,776.16	32.91	31.16	28.97	35.47
ดุลการค้า	550.68	500.78	841.05	1,163.49	-	-	-	-

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

แผนภาพที่ 5 สรุปข้อมูลการค้าระหว่างประเทศลาว กับ ไทย ตั้งแต่ปี 2548 – 2551

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สำหรับสินค้าส่งออกที่สำคัญของ สปป.ลาว เข้าสู่ประเทศไทยนั้น ได้แก่ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะ และพลาสติก คิดเป็นมูลค่า 354.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.91 จากปี 2550 รองลงมาได้แก่ เชื้อเพลิงอื่นๆ มีมูลค่า 109.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.34 จากปีที่ผ่านมา ส่วนสินค้าที่มีอัตราการขยายตัวในปี 2551 มากที่สุด ได้แก่ รถยนต์นั่ง โดยมีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นถึง ร้อยละ 1,915.86 จากปีที่ผ่านมา ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สินค้าส่งออก 20 อันดับแรกของสปป.ลาว สู่อุตสาหกรรมไทย ตั้งแต่ปี 2548 – 2551

ที่	ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว (%)			
		2548	2549	2550	2551	2548	2549	2550	2551
1	สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและพลาสติก	49.2	214.4	286.0	354.4	1,582.18	336.14	33.39	23.91
2	เชื้อเพลิงอื่น ๆ	61.3	172.8	76.1	109.1	-	182.05	-55.97	43.34
3	ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	80.3	81.7	60.0	63.5	-2.15	1.72	-26.59	5.81
4	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	10.6	17.3	9.7	18.4	21.92	62.85	-43.92	89.23
5	ลวดและสายเคเบิล	0.3	0.1	5.3	9.3	-78.34	-62.76	4,829.41	75.31
6	ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผักและผลไม้	3.0	3.1	2.5	8.8	31.13	1.95	-20.31	254.68
7	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	0.2	0.4	4.6	8.8	-71.72	140.66	1,163.68	91.02
8	ถ่านหิน	4.0	4.0	6.6	8.3	25.35	0.62	63.81	24.88
9	รถยนต์นั่ง	-	0.1	0.3	6.6	-	-	185.76	1,915.86
10	เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	1.7	4.2	4.7	4.9	-22.45	138.87	12.31	4.64
11	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	1.0	1.5	2.5	3.0	112.73	47.88	66.44	18.96
12	ผลิตภัณฑ์โลหะ	-	-	0.2	2.9	5,433.33	-72.89	4,200.00	1,422.43
13	ยานพาหนะอื่น ๆ	-	0.1	0.8	2.9	-	-	1,333.22	256.00
14	เครื่องมือ เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์	0.3	-	0.1	2.3	103.43	-87.73	293.73	1,641.24
15	รถยนต์โดยสารและรถบรรทุก	-	0.2	2.6	1.9	-	-	1,437.98	-27.28
16	แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	0.6	0.8	0.6	1.3	-1.66	33.83	-17.69	101.61
17	ด้ายและเส้นใย	0.5	0.5	0.1	1.0	6.44	-5.16	-69.93	591.54
18	สิ่งพิมพ์	-	0.9	0.5	0.8	3,550.00	2,039.04	-45.60	58.70
19	เชื้อกระดาษและเศษกระดาษ	0.1	0.6	0.7	0.8	9.99	291.26	21.58	11.41
20	เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	0.2	0.2	0.8	0.6	-75.56	20.69	222.87	-26.43
รวม 20 รายการ		213.4	502.9	464.7	609.3	99.68	135.66	-7.58	31.10
อื่น ๆ		11.0	12.9	5.3	3.4	48.70	17.52	-58.86	-39.95
รวมทั้งสิ้น		224.4	515.8	470.0	612.7	96.38	129.89	-8.87	30.34

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สำหรับในปี 2551 สินค้าที่ สปป.ลาว นำเข้าจากประเทศไทยมากที่สุด ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป มีมูลค่าถึง 395.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.46 ของปีที่ผ่านมา รองลงมา ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ มีมูลค่า 187.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.52 จากปีที่ผ่านมา สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าขายมากที่สุดจากปี 2550 ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อูมิเนียม โดยมีมูลค่า 22.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1,370.57 จากปีที่ผ่านมา แสดงรายละเอียดได้ตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สินค้า 20 อันดับแรกของสปป.ลาว ที่นำเข้า จากไทย ตั้งแต่ปี 2548 – 2551

ที่	ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว (%)			
		2548	2549	2550	2551	2548	2549	2550	2551
1	น้ำมันสำเร็จรูป	164.7	223.3	276.0	395.9	47.53	35.55	23.62	43.46
2	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	62.1	98.6	138.6	187.8	99.52	58.97	40.50	35.52
3	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	45.8	70.5	100.7	158.8	12.46	54.00	42.89	57.70
4	เครื่องจักรและส่วนประกอบของเครื่องจักร	31.1	46.4	82.0	104.9	68.62	49.24	76.56	27.95
5	ผ้าฝ้าย	57.5	55.0	55.9	69.3	30.72	-4.44	1.73	23.95
6	เคมีภัณฑ์	33.1	35.3	39.9	59.3	51.70	6.57	13.04	45.58
7	ยานพาหนะอื่น ๆ และส่วนประกอบ	21.2	24.9	40.2	46.6	78.47	17.25	61.75	15.87
8	เครื่องดื่ม	16.6	18.2	30.9	41.4	8.87	9.93	69.31	34.09
9	เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว	18.4	20.3	28.9	37.1	30.52	10.29	41.95	28.37
10	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	11.9	14.7	23.1	31.7	-7.86	23.68	57.09	37.22
11	ปูนซีเมนต์	10.8	21.2	24.4	30.2	6.43	95.65	15.11	23.47
12	ผลิตภัณฑ์ยาง	12.3	17.1	24.0	27.3	17.07	39.25	40.20	13.50
13	ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	1.1	1.5	1.5	22.2	50.63	32.36	1.56	1,370.57
14	ผลิตภัณฑ์เซรามิก	9.3	12.5	15.5	21.2	16.61	33.86	23.96	36.84
15	เม็ดพลาสติก	11.1	12.0	16.9	20.2	43.56	7.54	40.97	19.95
16	กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	8.5	11.2	11.4	17.0	30.05	31.78	1.45	49.60
17	ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ	12.8	12.0	12.5	16.8	39.69	-5.83	3.82	34.79
18	น้ำตาลทราย	12.2	20.3	8.0	16.6	39.69	-5.83	3.82	34.79
19	ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ	9.4	11.8	15.7	15.9	8.67	25.48	33.37	0.78
20	นมและผลิตภัณฑ์นม	9.7	9.4	13.1	15.7	29.47	-2.55	38.81	19.69
รวม 20 รายการ		559.7	736.4	959.3	1,335.9	37.06	31.55	30.27	39.26
อื่น ๆ		215.3	280.2	351.8	440.3	23.20	30.14	25.57	25.13
รวมทั้งสิ้น		775.0	1,016.6	1,311.1	1,776.2	32.91	31.16	28.97	35.47

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ทั้งนี้ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2552 สปป.ลาว และไทยมีมูลค่าการค้า 500.26 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แบ่งเป็นมูลค่าการนำเข้าสินค้าไทยสู่ สปป.ลาว มีมูลค่า 393.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 4.19 ส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้ามาไทย มีมูลค่า 106.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 27.19 โดยสปป.ลาว ขาดดุลการค้า 287.21 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 8.52 ซึ่งสามารถแสดงมูลค่าสินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญได้ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงมูลค่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของสปป.ลาว ไปประเทศไทย ตั้งแต่เดือน มกราคม – มีนาคม 2552

ที่	ชื่อสินค้า	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)			อัตรายายตัว (%)			สัดส่วน (%)		
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1	สินแร่โลหะอื่นๆ และผลิตภัณฑ์	17.65	15.84	18.83	-0.92	-10.30	18.90	50.49	47.53	49.44
2	เชื้อเพลิงอื่น ๆ	8.37	6.46	6.33	-20.58	-22.88	-2.00	23.95	19.39	16.62
3	ไม้ซุง ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์	4.01	4.71	6.32	5.52	17.49	34.09	11.47	14.15	16.59
4	พืชและผลิตภัณฑ์พืช	2.57	4.34	3.13	-39.70	68.94	-27.93	7.35	13.02	8.21
5	ถ่านหิน	0.28	-	0.76	-63.77	-99.75	109,985.7	0.81	-	1.99
6	รถยนต์นั่ง	-	0.38	0.63	-57.41	16,534.78	63.54	0.01	1.15	1.64
7	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	0.27	0.05	0.54	-71.79	-83.20	1,071.74	0.78	0.14	1.42
8	ลวดและสายเคเบิล	0.17	0.23	0.38	-42.29	32.97	61.56	0.50	0.70	0.99
9	ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผักผลไม้	0.63	0.41	0.33	26.23	-36.03	-19.38	1.81	1.22	0.86
10	เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	0.05	0.07	0.18	-67.88	39.96	150.56	0.15	0.22	0.47
รวม 10 รายการ		34.0	32.5	37.4	-13.08	-17.01	15.15	97.31	97.51	98.23
อื่น ๆ		0.94	0.83	0.67	-39.07	-46.19	-18.80	2.69	2.49	1.77
รวมทั้งสิ้น		39.97	33.32	38.08	-14.06	-4.72	14.31	100.0	100.0	100.0

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

การค้าชายแดนระหว่าง สปป.ลาว และไทย

สปป.ลาว และไทยมีพรมแดนที่เชื่อมต่อติดกันเป็นระยะประมาณ 1,810 กิโลเมตร แบ่งเป็นพรมแดนทางบก 702 กิโลเมตร และพรมแดนทางน้ำ 1,108 กิโลเมตร จากการที่มีพรมแดนติดต่อกันเป็นระยะทางที่ยาวนั้นทำให้ปริมาณการค้าชายแดนของทั้งสองประเทศเพิ่มสูงขึ้นด้วย

ทั้งนี้ การค้าชายแดน³¹ หมายถึง การค้าที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่างๆ ของประชาชน หรือผู้ประกอบการ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด อำเภอ หมู่บ้าน ที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน การค้าชายแดนลาว – ไทย สามารถแบ่งได้ออกเป็นสองประเภท คือ

1. การค้าในระบบ หมายถึง การค้าที่นำสินค้าเข้าออกตามชายแดน โดยผ่านพิธีศุลกากร
2. การค้านอกระบบ หมายถึง การลักลอบค้าขาย โดยอาศัยช่องทางความสะดวกของภูมิประเทศ โดยไม่ผ่านพิธีศุลกากร

จุดการค้าและเส้นทางการค้าชายแดนไทย-ลาว มีแนวเขตแดนซึ่งใช้เป็นเขตติดต่อกับจังหวัดชายแดน คือ หนองคาย มุกดาหาร อุบลราชธานี นครพนม เลย น่าน พะเยา อุดรดิตถ์ เชียงราย พิชณุโลก และอำนาจเจริญ โดยผ่านช่องทางการค้าชายแดนจำนวน 40 แห่ง เป็นจุดผ่านแดนถาวร 14 แห่ง จุดผ่านแดนชั่วคราว 1 แห่ง และจุดผ่อนปรน 25 แห่ง ดังนี้

จุดผ่านแดนถาวร มี 14 แห่ง ได้แก่

1. ด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว บ้านเหล่าจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย-เมืองหาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์
2. ด่านท่าเสาดี ท่าเรือหายโศก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย - ด่านท่าเคอ เมืองหาดทรายฟอง
3. ด่านบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย-เมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ (เส้นทางไปเวียงคานาม ตามถนนหมายเลข 8)
4. ด่านช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี-บ้านวังเต่า เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก
5. ด่านบ้านปากแซง กิ่งอำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี-บ้านปากตะพาน เมืองละคอนเพ็ง แขวงสาละวัน
6. ด่านอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม - เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน
7. ด่านอำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร - เมืองคันทะบุรี แขวงสะหวันนะเขต
8. ด่านอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย - เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว
9. ด่านอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย - เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว
10. ด่านบ้านปากห้วย ตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย - เมืองแก่นท้าว แขวงไชยะบุรี
11. ด่านบ้านเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย - เมืองसानะคาม แขวงเวียงจันทน์
12. ด่านบ้านคกไฟ ตำบลปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย – บ้านวัง เมืองसानะคาม แขวงเวียงจันทน์
13. ด่านบ้านนากระเซ้ง ตำบลอัสสิ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย – บ้านเมืองหม้อ เมืองแก่นท้าว แขวงไชยะบุรี
14. ด่านบ้านห้วยโก้น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน – บ้านน้ำเงิน เมืองเงิน แขวงไชยะบุรี

³¹ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

จุดผ่านแดนชั่วคราว มีจำนวน 1 แห่ง ดังนี้

หมู่ที่ 3 ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม - เมืองหินปูน แขวงคำม่วน

จุดผ่อนปรน มีจำนวน 25 แห่ง ดังนี้

จังหวัดเชียงราย มี 6 แห่ง

1. บ้านแจ่มป่อง ตำบลห้วยยาว กิ่งอำเภอเวียงแก่น - บ้านด่าน เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว
2. บ้านร่มโพธิ์ทอง (เลาเจอ) หมู่ที่ 9 ตำบลดับเต้า อำเภอเทิง - บ้านปางไฮ เมืองคอบ แขวงไชยบุรี
3. บ้านสวนดอก หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน - บ้านสี่เมืองงาม เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว
4. บ้านสบรวก หมู่ที่ 1 ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน - บ้านเมืองมอม เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว (เป็น

จุดผ่อนปรนระหว่างไทย - พม่า ด้วย)

5. บ้านหาดบ้าย หมู่ที่ 1 ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย - บ้านคอยแดง เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว

6. บ้านห้วยลึก หมู่ที่ 4 ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย - บ้านครกหลวง-บ้านปากดิน เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

จังหวัดพะเยา มี 1 แห่ง

7. บ้านฮวก ตำบลภูซาง กิ่งอำเภอภูซาง - บ้านปางมอน เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยบุรี

จังหวัดน่าน มี 2 แห่ง

8. บ้านห้วยสะแดง ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง - บ้านป่าห้วย เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยบุรี
9. บ้านใหม่ชายแดน ตำบลชนแดน อำเภอสองแคว-บ้านเตสอง เมืองเชียงฮ่อน แขวงไชยบุรี

จังหวัดอุดรธานี มี 2 แห่ง

10. บ้านห้วยต่า ตำบลบ้านโคก อำเภอบ้านโคก-บ้านขอนแก่น เมืองบ่อเตน แขวงไชยบุรี
11. บ้านภูคู้ ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก - บ้านผาแก้ง (บ้านบวมลาว) เมืองปากลาย แขวงไชยบุรี

จังหวัดเลย มี 2 แห่ง

12. บ้านเหมืองแพร่ ตำบลนาเห้ว อำเภอนาเห้ว - บ้านเหมืองแพร่ เมืองบ่อเตน แขวงไชยบุรี
13. บ้านนาข่า ตำบลปากหมัน อำเภอด่านซ้าย - เมืองบ่อเตน แขวงไชยบุรี

จังหวัดนครพนม มี 3 แห่ง

14. ด่านศุลกากร อำเภอท่าอุเทน - บ้านหินปูน เมืองหินปูน แขวงคำม่วน
15. บ้านดอนแพง ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง - บ้านนุ่งกวาส เมืองปากกะดิ่ง แขวงบอลิคำไซ
16. บ้านหนาดท่า ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง - บ้านปากเป้ง เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน

จังหวัดอุบลราชธานี มี 4 แห่ง

17. อำเภอเขมราฐ - บ้านนาปากชัน เมืองสองคอน แขวงสะหวันนะเขต
18. บ้านสองคอน ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร - บ้านหนองแสง บ้านกะลา บ้านดอนเสือ เมือง
ละคอนเพ็ง แขวงสาละวัน
19. บ้านด่านเก่า ตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม - บ้านสีส้มพัน เมืองชนะสมบุญ แขวงจำปาสัก
20. บ้านหนองแสง (บริเวณช่องคาอู) ตำบลโพธิ์งาม อำเภอบุณฑริก - บ้านเหียง เมืองสุขุมมา แขวง
จำปาสัก

จังหวัดหนองคาย มี 5 แห่ง

21. บ้านเป่งจาน ตำบลโพธิ์แพ่ง กิ่งอำเภอรัตนวาปี - บ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ
22. บ้านบุงคล้า อำเภอบุงคล้า - บ้านปากกะดิ่ง เมืองปากกะดิ่ง แขวงบอลิคำไซ
23. หมู่ที่ 1 ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย - บ้านโคกใต้ เมืองปากงึม นครหลวงเวียงจันทน์
24. บ้านห้วยคาค หมู่ที่ 5 ตำบลปากคาค อำเภอปากคาค - บ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ
25. บ้านหม้อ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย - ท่าเรือเก่าเลี้ยว บ้าน
ด่านคำ เมืองสีโคดตะบอง นครหลวงเวียงจันทน์

ตารางที่ 9 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรไทย – ลาว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2551*	2552**
มูลค่าการค้า	20,613.2	22,612.4	25,627.1	48,756.5	60,715.5	55,841.2	15,192.4	10,170.1
% +/-	-	9.7	13.3	90.3	24.5	28.42	-	-33.1
ส่งออก	16,562.3	18,013.0	20,691.3	36,187.3	43,484.3	55,841.2	11,846.0	7,941.6
% +/-	-	8.8	14.9	74.9	20.2	28.42	-	-33.0
- หนองคาย	7,206.0	7,100.3	7,379.6	18,318.4	23,729.9	29,071.8	6,807.8	4,552.1
% +/-	-	-1.5	3.9	148.2	29.5	22.51	-	-33.1
- บึงกาฬ	1,447.6	1,651.1	2,018.9	3,125.6	4,711.3	4,597.4	1,245.2	836.4
% +/-	-	14.1	22.3	54.8	50.7	-2.42	-	32.8
- นครพนม	1,385.6	1,088.8	2,419.0	3,766.9	3,697.4	4,105.1	559.8	383.4
% +/-	-	-21.4	122.2	55.7	-1.8	11.03	-	-31.5
- มุกดาหาร	3,722.4	5,287.5	5,372.2	6,418.6	6,346.5	10,298.0	1,578.2	1,064.7
% +/-	-	42.0	1.6	19.5	-1.1	62.26	-	-32.5
- พิบูลมังสาหาร	1,728.9	1,874.7	2,195.2	2,838.0	3,329.3	5,129.3	1,141.2	762.1
% +/-	-	8.4	17.1	29.3	17.3	54.07	-	-33.2
- เขมราฐ	596.2	355.0	344.0	413.0	385.5	637.7	186.6	129.2
% +/-	-	-40.5	-3.1	20.1	-6.7	65.42	-	-30.8
- ท่าลี่	321.4	492.3	672.7	795.7	877.6	1,449.7	219.2	145.4
% +/-	-	53.2	36.6	18.3	10.3	65.18	-	-33.7
- เขียงคาน	154.4	163.3	289.7	511.0	406.7	552.0	108.0	68.3
% +/-	-	5.8	77.4	76.4	-20.4	35.73	-	-36.8

ตารางที่ 9 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรไทย – ลาว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ต่อ)

นำเข้า	4,050.8	4,599.4	4,935.8	12,569.3	17,231.2	19,364.4	3,346.4	2,228.5
% +/-	-	13.5	7.3	154.7	37.1	12.3799	-	-33.4
- หนงกาย	807.9	1,150.0	1,165.4	1,506.9	1,560.4	2,052.6	412.4	278.8
% +/-	-	42.3	1.3	29.3	3.6	31.54	-	-32.4
- บึงกาฬ	163.9	121.0	95.4	358.0	601.2	519.2	78.3	55.7
% +/-	-	-26.2	-21.2	275.3	67.9	-13.64	-	-28.9
- นครพนม	523.5	871.2	635.6	505.4	753.7	1,270.4	194.9	133.8
% +/-	-	66.4	-27.0	-20.5	49.1	68.56	-	-31.3
- มุกดาหาร	740.7	619.8	954.9	6,531.4	12,654.4	13,738.7	2,042.6	1,337.6
% +/-	-	-16.3	54.1	584.0	93.7	8.57	-	-34.5
- พิบูลมังสาหาร	1,315.6	1,052.6	1,164.7	2,545.9	661.6	770.1	188.9	115.4
% +/-	-	-20.0	10.6	118.6	-74.0	16.39	-	-38.9
- เขมราฐ	141.3	115.5	44.1	42.6	20.1	79.9	33.5	22.4
% +/-	-	-18.3	-61.8	-3.4	-52.8	297.51	-	-33.1
- ท่าลี่	219.3	444.7	649.4	913.1	896.2	861.6	326.7	239.4
% +/-	-	102.8	46.0	40.6	-1.9	-3.86	-	-26.7
- เขียงคาน	138.7	224.5	226.2	166.1	83.7	71.9	69.1	45.4
% +/-	-	61.9	0.8	-26.6	-49.6	-14.098	-	-34.3
ดุลการค้า	12,511.5	13,413.6	15,755.5	23,618.0	26,253.1	36,476.8	5,713.1	8,499.6
% +/-	-	7.2	17.5	49.9	11.2	38.94	-	48.8

หน่วย : ล้านบาท

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ * มูลค่าการค้าเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2551

** มูลค่าการค้าเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2552 และเปรียบเทียบร้อยละของการเปลี่ยนแปลงกับช่วงเดือนกันยายนปี 2551

มูลค่าการค้าชายแดนไทย-ลาวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2546 – 2551 โดยมูลค่าการค้าของปี 2551 มีมูลค่าถึง 75,205.6 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.87 จากปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2551 เกินดุลการค้า 36,476.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.94 จากปีที่ผ่านมา โดยด่านศุลกากรที่มีมูลค่าสินค้าเข้าออกมากที่สุด ได้แก่ หนองคายซึ่งติดกับแขวงนครเวียงจันทน์ และมุกดาหารซึ่งติดกับแขวงสะหวันนะเขต

สำหรับช่วง 2 เดือนแรกของปี 2552 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรไทย-ลาว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่า 10,170.1 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ 33.1 แต่ทั้งนี้ก็เกินดุลการค้าถึง 8,499.6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.8

ลักษณะของผู้นำเข้าและส่งออกสินค้าของลาว

บริษัทของรัฐ (State-owned Company) เป็นหน่วยงานของรัฐใช้ชื่อว่า ลาวขาเข้า-ขาออก (Societe Lao Import-Export) กระทรวงการค้าของลาวเป็นผู้รับผิดชอบโดยจะเป็นการนำเข้าและส่งออกสินค้าที่จำเป็นต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

บริษัทเอกชน (Private Company) เป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออกสินค้าตามประเภทและหมวดที่อื่นขอ และได้รับอนุญาตจากรัฐแล้วเท่านั้น โดยลาวมีบริษัทที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าและส่งออกประมาณ 200 บริษัท

พ่อค้าชายแดน (Border Merchant) เป็นผู้ที่ทำการค้าขายตามแนวชายแดนทั้งที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออก หรือเป็นร้านค้าแผงลอยที่รับจ้างขนส่งสินค้า พ่อค้าชายแดนเหล่านี้จะมารับไปตั้งซื้อสินค้าตามร้านค้า และมินิมาร์ทในกรุงเวียงจันทน์ทุกวันและทำการขนส่งสินค้าจากชายแดนไทยมาให้

การชำระเงินในการซื้อขายสินค้าระหว่างไทย-ลาว

ชำระเงินโดยใช้ระบบการเปิด L/C (Letter of Credit) ส่วนใหญ่เป็นการชำระเงิน จากรัฐบาลไทยในการซื้อพลังงานไฟฟ้าจากลาว

ชำระด้วยเงินสด นิยมชำระเป็นเงินบาทมากกว่าเงินกีบ เนื่องจากทางการลาวจำกัดการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และค่าเงินกีบไม่มีเสถียรภาพ

ชำระเงินโดยใช้ระบบ T/T (Telegraphic Transfer) เป็นระบบที่ผู้ส่งออกไทยจะส่งสินค้าไปให้ผู้นำเข้าลาวโดยให้เครดิต เมื่อครบกำหนดผู้นำเข้าลาวจะโอนเงินกลับมาให้ผู้ส่งออกของไทย

ชำระเงินโดยระบบ D/A (Document Against Acceptance) ผู้ส่งออกของไทยจะตรวจสอบฐานะของผู้นำเข้าลาวจนเป็นที่พอใจแล้วจึงส่งสินค้าไปให้ผู้นำเข้าลาวพร้อมส่งเอกสารการออกสินค้า (Shipping Documents) ให้ธนาคารในลาวเพื่อชำระเงิน ผู้นำเข้าของลาวจะต้องนำเงินมาชำระสินค้าที่ธนาคารก่อน จึงจะได้รับเอกสารเพื่อนำไปออกสินค้าจากคลังสินค้าได้

ปัญหาและอุปสรรคการประกอบธุรกิจการค้ากับลาว

การนำเข้าและส่งออกสินค้าในลาวต้องผ่านบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลลาวเท่านั้น ซึ่งคิดค่าธรรมเนียมประมาณร้อยละ 2-3 ของราคาสินค้า ทำให้สินค้ามีต้นทุนสูงขึ้น

บริษัทนำเข้าต้องมีสัดส่วนการส่งออกอย่างน้อย 2 ใน 3 ของมูลค่าสินค้านำเข้า นอกจากนี้ รัฐยังกำหนดโควตานำเข้าสินค้าบางรายการ เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ปูนซีเมนต์ ข้าว และเหล็กเส้น

นโยบายและกฎระเบียบการค้ามีการเปลี่ยนแปลงและมีความไม่แน่นอน

ขั้นตอนการนำเข้าและออกเอกสารของลาว มีความซับซ้อนและล่าช้า ต้องยื่นขออนุญาตจากหลายหน่วยงาน รวมทั้งต้องวางเงินค้ำประกันการนำเข้าส่งออก

ความไม่พร้อมของเส้นทางคมนาคม ไม่มีระบบขนส่งทางรถไฟ ทำให้ค่าขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้น

สถาบันการเงิน

สถาบันการเงินในลาวอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ Bank of The Lao P.D.R. ซึ่งเป็นธนาคารกลาง ทำหน้าที่กำหนดและดำเนินนโยบายการเงิน พิมพ์ธนบัตรและรักษาเสถียรภาพของค่าเงินกีบ ตลอดจนควบคุม ดูแล และกำกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินต่างๆ

ธนาคารพาณิชย์ในลาว แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ (State-owned Commercial Banks) จำนวน 4 ธนาคาร ได้แก่

ธนาคารการค้าต่างประเทศ (Banque pour le Commerce Extérieur Lao : BCEL) ก่อตั้งเมื่อปี 2532 มีสาขาทั้งสิ้น 7 แห่งให้บริการด้านต่างๆ อาทิ การรับฝากเงินและปล่อยสินเชื่อแก่ธุรกิจต่างๆ การค้าประกัน ตลอดจนให้บริการชำระเงินระหว่างประเทศ

ธนาคารส่งเสริมกสิกรรม (Agriculture Promotion Bank) ก่อตั้งเมื่อปี 2536 มีสาขาทั้งสิ้น 17 แห่ง ทำหน้าที่รับฝากเงิน ระดมทุน และปล่อยกู้เฉพาะแก่ภาคเกษตรกรรม หลังจากการประกาศใช้กฎหมายธนาคารพาณิชย์ฉบับปี 2550 ธนาคารกลางของลาวได้ปรับโครงสร้างโดยแยกออกเป็น 2 ธนาคารคือ ส่วนของธนาคารพาณิชย์ใช้ชื่อเดิมคือ ธนาคารส่งเสริมกสิกรรม ทำหน้าที่ระดมทุน และรับฝากเงินเหมือนธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และอีกส่วนคือธนาคารนโยบาย (Nayoby Bank)

ธนาคารพัฒนาลาว (Lao Development Bank) เป็นธนาคารที่เกิดจากการรวมกิจการของธนาคารล้านช้าง (Lane Xang Bank) กับธนาคารลาวใหม่ (Lao May Bank) เน้นบริการรับฝากเงินจากลูกค้ารายย่อย ให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ SMEs ทำธุรกรรมด้านการเงินเพื่อการค้าระหว่างประเทศ และการค้าหลักทรัพย์ของรัฐบาล สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครเวียงจันทน์ และมีสาขาเกือบทุกแขวงทั้งในภาคเหนือ กลาง และใต้ของประเทศ

ธนาคารโยบาย (Nayoby Bank) ก่อตั้งเมื่อเดือนมกราคม 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อปล่อยกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำให้แก่ครัวเรือน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแก่ชาวลาวในพื้นที่ชนบท 47 อำเภอทั่วประเทศ โดยตั้งเป้าแก้ไขปัญหาความยากจนในประเทศให้ได้ภายในปี 2553 และจะทำให้ลาวพ้นสถานะจากการเป็นประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในโลกในปี 2563

2. ธนาคารร่วมทุน (Joint Venture Banks) มี 3 ธนาคาร คือ

ธนาคารเวียงจันทน์พาณิชย์ (Vientiane Commercial Bank) เป็นการร่วมทุนระหว่างนักธุรกิจลาวกับนักธุรกิจออสเตรเลีย ใต้หวัน และไทย

ธนาคารร่วมพัฒนา (Joint Venture Bank) เป็นการร่วมทุนระหว่างธนาคารกลางของลาวกับบริษัทพรหมสุวรรณไซโลและอบฟิชของไทย ในสัดส่วนร้อยละ 30 : 70

ธนาคารร่วมธุรกิจลาว-เวียดนาม (Lao Viet Bank) เป็นธนาคารร่วมทุนระหว่างธนาคารการค้าต่างประเทศ (BCEL) ของลาว กับธนาคารเพื่อการลงทุนและพัฒนาของเวียดนาม (Bank for Investment and Development of Vietnam)

3. สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Foreign Bank Branches) มี 6 ธนาคาร แบ่งเป็น

สาขาธนาคารพาณิชย์ของไทย จำนวน 5 ธนาคาร คือ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารทหารไทย และธนาคารกรุงศรีอยุธยา

สาขาของธนาคารพาณิชย์ของมาเลเซีย จำนวน 1 ธนาคาร คือ Public Bank Berhard PLC. (Vientiane Branch)

4. ธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่น (Private Bank)

ลาวมีธนาคารพาณิชย์เพียงแห่งเดียวที่ดำเนินการโดยเอกชนลาว 100% คือ ธนาคารพงสะหวัน (Phongsavanh Bank) เปิดดำเนินการเมื่อเดือนมีนาคม 2550 ด้วยทุนจดทะเบียน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และได้เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2551 มีแผนจะขยายสาขาทุกจังหวัดทั่วประเทศภายใน 5 ปี นอกจากนี้ ยังมีแผนที่จะเข้ามาตั้งธนาคารสาขาในไทย เพื่อช่วยให้การค้าขายระหว่างกันมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น ธนาคารดังกล่าวเน้นปล่อยสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก สินเชื่อครัวเรือน และสินเชื่อบุคคล

5. สำนักงานตัวแทนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Representative Office) มี 1 ธนาคาร คือ Standard Chartered Bank ของอังกฤษ

อนึ่ง การเข้าถึงบริการของธนาคารลาวยังทำได้ค่อนข้างจำกัด โดยมีประชากรเพียงร้อยละ 5 เท่านั้นที่มีบัญชีธนาคารเป็นของตนเอง ประชากรส่วนใหญ่ยังนิยมเก็บออมโดยการถือเงินสด ซื้อยานพาหนะ หรือทรัพย์สินมีค่า นอกจากนี้ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนยังค่อนข้างยาก เนื่องจากธุรกิจส่วนใหญ่ไม่สามารถหาหลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือเอกสารทางการเงินที่ธนาคารเชื่อถือมาประกอบการขอสินเชื่อได้ ปัจจุบันลาวยังไม่มีตลาดหลักทรัพย์ แต่มีโครงการที่จะก่อตั้งในปี 2553 โดยได้รับความช่วยเหลือจากตลาดหลักทรัพย์เกาหลีใต้ (Korea Exchange Inc) ในการศึกษาความเป็นไปได้

การลงทุนระหว่างประเทศ

ภาวะการลงทุนของต่างชาติใน สปป.ลาว

สปป.ลาว มีมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศ ในปี 2550 ทั้งหมด 1,136.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 57.89 ประเทศจีนเป็นประเทศที่เข้ามาลงทุนมากที่สุดถึง 496.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2550 เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.23 จากปีที่ผ่านมา แต่ทั้งนี้เมื่อดูมูลค่าการลงทุนสะสมตั้งแต่ปี 2545 – 2550 ประเทศไทยมีมูลค่าการลงทุนในสปป.ลาว สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประเทศจีนโดยมีมูลค่าถึง 1,358.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 1,188.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.9 และ 19.1 ของมูลค่าการลงทุนสะสมตั้งแต่ 2545 – 2550

สำหรับสาขาการผลิตที่มีมูลค่าการลงทุนสูงที่สุดได้แก่ การผลิตพลังงานไฟฟ้า โดยมีมูลค่า 360.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 79.71 แต่ทั้งนี้เมื่อดูมูลค่าการลงทุนสะสมตั้งแต่ปี 2545 – 2550 ก็ยังสูงที่สุดถึง 3,294.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 53.0 ของมูลค่าการลงทุนสะสมตั้งแต่ปี 2545 – 2550 รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตร บริการ โดยมีมูลค่า 183.5 และ 181.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ

ตารางที่ 10 เงินทุนเคลื่อนย้ายจากต่างประเทศ จำแนกตามประเทศที่สำคัญ

(ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2545-50
ไทย	6.3	96.3	57.2	450.9	655.2	92.7	1,358.8
	(-)	(1,428.6)	(- 40.6)	(688.3)	(45.3)	(-85.9)	(1,365.8)
จีน	62.6	119.9	28.2	58.1	423.2	496.1	1,188.0
	(-)	(91.5)	(- 76.5)	(106.0)	(628.4)	(17.2)	(139.5)
เวียดนาม	6.9	8.7	63.3	43.3	261.2	155.9	539.2
	(-)	(26.1)	(627.6)	(- 31.6)	(503.2)	(-40.3)	(245.9)
ฝรั่งเศส	13.4	17.6	2.5	370.3	12.1	13.1	429.0
	(-)	(31.3)	(-85.8)	(14,712.0)	(-96.7)	(8.3)	(3,174.8)
ญี่ปุ่น	0.4	3.3	4.5	4.4	401.5	6.1	420.3
	(-)	(725.0)	(36.4)	(-2.2)	(9,025.0)	(-98.5)	(6,790.2)
อินเดีย	0.1	0.2	0.0	0.0	350.0	0.0	350.3
	(-)	(100.0)	(-100.0)	N/A	N/A	(-100.0)	N/A
ออสเตรเลีย	0.5	1.5	292.7	21.3	1.4	13.6	331.0
	(-)	(200.0)	(19,413.3)	(-92.7)	(-93.4)	(871.4)	(2,333.8)
เกาหลีใต้	12.8	13.7	14.2	10.2	163.7	82.2	269.9
	(-)	(7.0)	(3.7)	(-28.2)	(1,504.9)	(-49.8)	(228.4)
มาเลเซีย	4.9	70.8	3.3	3.4	3.2	53.2	138.6
	(-)	(1,344.9)	(-95.3)	(3.0)	(-5.9)	(1,562.5)	(160.5)
สิงคโปร์	0.7	36.2	3.2	1.2	43.5	15.9	100.6
	(-)	(5,071.4)	(-91.2)	(-62.5)	(3,525.0)	(-63.5)	(532.7)
อื่น ๆ	24.5	97.8	64.1	282.3	384.7	208.1	1,061.5
	(-)	(299.2)	(-34.5)	(340.4)	(36.3)	(-45.9)	(410.1)
รวม	133.0	466.0	533.1	1,245.3	2,699.7	1,136.9	6,214.1
	(-)	(250.4)	(14.4)	(133.6)	(116.8)	(-57.9)	(446.6)

ที่มา: IMF Statistical Appendix of Lao PDR

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นร้อยละการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน

N/A ไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุน

ตารางที่ 11 เงินทุนเคลื่อนย้ายจากต่างประเทศ จำแนกตามสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญ

(ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2545-50
การผลิตไฟฟ้า	1	85.8	5.5	1,065.30	1,776.70	360.5	3,294.80
	(-)	(8,480.0)	(-93.6)	(19,269.1)	(66.78)	(-79.7)	(814.0)
เกษตรกรรม	14	17.3	75.7	17.4	458.5	183.8	766.7
	(-)	(23.6)	(337.6)	(-77.0)	(2,535.01)	(-59.9)	(317.1)
เหมืองแร่	0.5	20.7	312.1	93.5	73.8	115.3	616
	(-)	(4,040.0)	(1,407.7)	(-70.0)	(-21.1)	(56.2)	(434.3)
อุตสาหกรรมและ	59.9	80.8	35.4	14.6	123	134.2	447.9
หัตถกรรม	(-)	(34.9)	(-56.2)	(-58.8)	(742.5)	(9.1)	(233.8)
บริการ	16.5	60.3	17.5	20.9	12.1	181.2	308.4
	(-)	(265.5)	(-71.0)	(19.4)	(-42.1)	(1,397.5)	(70.2)
การค้าขาย	4.7	140.1	19	7.9	86	13.9	271.6
	(-)	(2,880.8)	(-86.4)	(-58.4)	(988.6)	(-83.8)	(1,854.0)
ก่อสร้าง	13.9	3.2	10	1.6	130.6	0	159.3
	(-)	(-77.0)	(212.5)	(-84.0)	(8,062.5)	(-100.0)	N/A
อื่น ๆ	21.3	8.9	51	11.2	6.7	89.8	188.9
	(-)	(-58.2)	(473.0)	(-78.0)	(-40.2)	(1,240.3)	(110.4)
รวม	133	466	533.1	1,245.30	2,699.70	1,136.90	6,214.10
	(-)	(250.4)	(14.4)	(133.6)	(116.8)	(-57.9)	(446.6)

ที่มา: IMF Statistical Appendix of Lao PDR

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นร้อยละการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน

N/A ไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุน

โครงการลงทุนที่ได้รับอนุมัติสะสมจนถึงเดือนสิงหาคม 2550 มีทั้งสิ้น 783 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 4,768.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยประเทศจีนมีโครงการลงทุนมากที่สุด 183 โครงการ มูลค่าการลงทุน 688.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่มูลค่าการลงทุนน้อยกว่าประเทศไทยซึ่งมีมูลค่าการลงทุนถึง 1,269.04 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จาก 137 โครงการที่ได้รับอนุมัติ

ตารางที่ 12 โครงการลงทุนจากต่างประเทศ (สะสม) ในสปป.ลาว ปี พ.ศ. 2550 (สิงหาคม) แยกตามรายประเทศที่ลงทุน

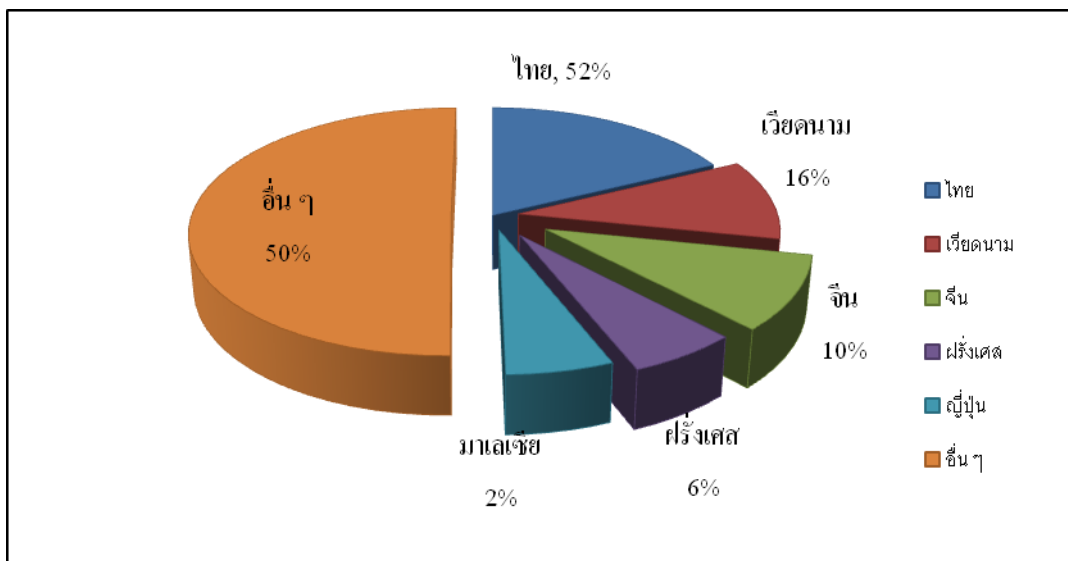
หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ			
ลำดับ	แหล่งทุน	โครงการ	มูลค่าลงทุน
1	ไทย	137	1,269.04
2	เวียดนาม	83	744.11
3	จีน	183	688.69
4	ฝรั่งเศส	48	428.50
5	ญี่ปุ่น	26	414.65
6	อินเดีย	3	350.33
7	ออสเตรเลีย	22	317.77
8	เกาหลีใต้	81	225.07
9	มาเลเซีย	30	86.90
10	สิงคโปร์	17	84.84
11	แคนาดา	5	44.03
12	สวิตเซอร์แลนด์	5	31.05
13	สหรัฐอเมริกา	17	15.61
14	สวีเดน	3	13.09
15	นอร์เวย์	1	12.80
	อื่น ๆ	122	42.50
รวมทั้งหมด		783	4,768.98

ที่มา : Department for the Promotion and Management of Domestic and Foreign Investment (DDFI)

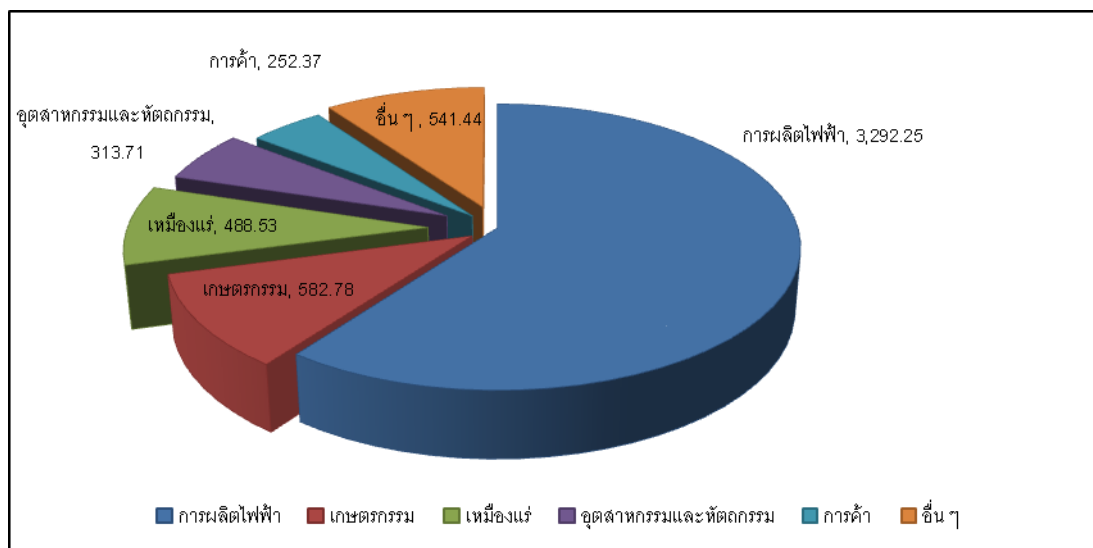
โครงการลงทุนจากต่างประเทศสะสมจนถึงเดือนสิงหาคม 2550 มีทั้งสิ้น 784 โครงการ เมื่อพิจารณาเป็นสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญพบว่า สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม มีจำนวนโครงการมากที่สุด 161 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 313.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งน้อยกว่าสาขาการผลิตไฟฟ้าที่มีจำนวนโครงการลงทุนเพียง 35 แต่มีมูลค่าการลงทุนถึง 3,292.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาได้แก่สาขาเกษตรกรรม มีจำนวนโครงการลงทุน 113 มีมูลค่าการลงทุน 582.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

แผนภาพที่ 6 โครงการลงทุนจากต่างประเทศ (สะสม) ในสปป.ลาว ปี พ.ศ. 2550 (สิงหาคม) แยกตามรายประเทศที่ลงทุน

ที่มา : Department for the Promotion and Management of Domestic and Foreign Investment (DDFI)

แผนภาพที่ 7 โครงการลงทุนจากต่างประเทศ (สะสม) ในสปป.ลาว ปี พ.ศ. 2550 (สิงหาคม) แยกตามสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญ

ที่มา : Department for the Promotion and Management of Domestic and Foreign Investment (DDFI)

ตารางที่ 13 โครงการลงทุนจากต่างประเทศ (สะสม) ในสปป.ลาว ปี พ.ศ. 2550 (สิงหาคม) แยกตามสาขา
เศรษฐกิจที่สำคัญ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ลำดับ	แหล่งทุน	โครงการ	มูลค่าลงทุน
1	การผลิตไฟฟ้า	35	3,292.25
2	เกษตรกรรม	113	582.78
3	เหมืองแร่	112	488.53
4	อุตสาหกรรมและหัตถกรรม	161	313.71
5	การค้า	80	252.37
6	ก่อสร้าง	23	159.34
7	บริการ	129	126.74
8	โรงแรมและร้านอาหาร	44	102.18
9	โทรคมนาคม	3	39.94
10	อุตสาหกรรมไม้	32	24.56
11	ธนาคาร	8	15.00
12	สิ่งทอ	25	14.50
13	ที่ปรึกษา	19	5.07
รวม		748	5,471.08

ที่มา : Department for the Promotion and Management of Domestic and Foreign Investment (DDFI)

บทที่ 3

สาขาการผลิตที่น่าสนใจ

เกษตรกรรม

เกษตรกรรมเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญที่สุดของสปป.ลาว และกว่าร้อยละ 80 ของกำลังแรงงานทั้งหมดอยู่ในภาคเกษตรกรรม สปป.ลาวมีพื้นที่เกษตรกรรมประมาณร้อยละ 20 ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคใต้ซึ่งเป็นที่ราบลุ่ม ขณะที่ภาคเหนือเป็นภูเขาและที่ราบสูงไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก พืชผลเกษตรสำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด เผือกมัน พืชตระกูลถั่ว อ้อย ชา และกาแฟ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อเฮกตาร์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากความล้าหลังของเทคโนโลยีการผลิตอาศัยธรรมชาติเป็นสำคัญ

ข้าว ปี 2550 สปป.ลาวมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งสิ้น 8.2 แสนเฮกตาร์ ผลผลิตรวม 2.87 ล้านตัน คิดโดยเฉลี่ยแล้วพื้นที่ 1 เฮกตาร์ จะผลิตข้าวได้ 35,000 เฮกตาร์กรัม (Hg)³² เมื่อพิจารณาเฉพาะเขตปลูกข้าวที่มีระบบชลประทานเข้าถึง แขวงสะหวันนะเขต สามารถผลิตข้าวได้มากที่สุดถึง 97,520 ตัน รองลงมาได้แก่ นครหลวงเวียงจันทน์ ผลิตได้ 96,000 ตัน ส่วนเชียงขวางผลิตข้าวได้น้อยที่สุดคือ 570 ตัน³³ ทั้งนี้รัฐบาลลาวตั้งเป้าจะผลิตให้ได้ถึง 3.2-3.3 ล้านตันในปี 2553

ข้าวโพด ตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ลาวมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเพิ่มขึ้นอย่างมาก คือจาก 4.5 หมื่นเฮกตาร์ในปี 2545 เพิ่มขึ้นเป็น 1.15 แสนเฮกตาร์ในปี 2550 ขณะที่ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นเกือบ 4 เท่าตัว คือ จาก 1.2 แสนตันในปี 2545 เป็น 4.5 แสนตันในปี 2550 คิดโดยเฉลี่ยแล้วพื้นที่ 1 เฮกตาร์ จะผลิตข้าวโพดได้ 39,130 เฮกตาร์กรัม (Hg)³⁴ โดยแขวงที่มีผลผลิตมากที่สุด ได้แก่ ไชยะบุรี มีผลผลิตสูงถึง 2.22 แสนตัน คิดเป็นร้อยละ 32.18 ของผลผลิตทั้งประเทศ รองลงมา คือ อุดมไซ 1.07 แสนตัน คิดเป็นร้อยละ 15.54 น้อยที่สุด ได้แก่ อัตตะบือ มีผลผลิตเพียง 475 ตัน ส่วนไชยสมบุรณ์³⁵ ไม่มีผลผลิตเลย ทั้งนี้รัฐตั้งเป้าหมายจะขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นในแขวงหลวงน้ำทา หลวงพระบาง เชียงขวาง และพงสาลี อีก 2.8-3.0 หมื่นเฮกตาร์ และผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 3.4-3.5 แสนตันภายในปี 2553

³² องค์การอาหารและเกษตร (Food and Agriculture Organization), FAOSTAT, (May 2009)

³³ Ministry of Agriculture and Forestry of Laos

³⁴ องค์การอาหารและเกษตร (Food and Agriculture Organization), FAOSTAT, (May 2009)

³⁵ Ministry of Agriculture and Forestry of Laos

พืชตระกูลถั่ว ปี 2550 สปป.ลาวมีพื้นที่เพาะปลูกพืชตระกูลถั่ว 8.43 หมื่นเฮกตาร์ มีผลผลิต 7.34 แสนตัน โดยแขวงที่มีผลผลิตมาก ได้แก่ จำปาศักดิ์ มีผลผลิตถึง 1.32 แสนตัน คิดเป็นร้อยละ 17.98 ของผลผลิตทั้งหมด รองลงมาคือ นครหลวงเวียงจันทน์ มีผลผลิต 1.14 แสนตัน คิดเป็นร้อยละ 15.52 ขณะที่รัฐมีแผนจะพัฒนาผลผลิตให้เพิ่มขึ้นอีกเพื่อใช้ภายในประเทศและส่งออกประเทศเพื่อนบ้าน อาทิจีน และไทย

อ้อย ปี 2550 มีพื้นที่เพาะปลูกทั้งสิ้น 8.46 พันเฮกตาร์ มีผลผลิตรวมทั้งประเทศ 3.24 แสนตัน แขวงที่มีผลผลิตมาก คือ หลวงน้ำทา มีผลผลิตถึง 8.43 พันตัน คิดเป็นร้อยละ 26.01 ของผลผลิตทั้งหมด รองลงมาได้แก่ สะหวันนะเขต มีผลผลิตถึง 8.41 หมื่นตัน คิดเป็นร้อยละ 25.96³⁶

กาแฟ สปป.ลาว มีพื้นที่ปลูกกาแฟ ทั้งหมด 4.50 หมื่นเฮกตาร์ มีผลผลิตรวมทั้งประเทศ 3.32 พันตัน โดยผลผลิตส่วนใหญ่อยู่ในแขวงจำปาศักดิ์ ซึ่งผลิตกาแฟได้มากถึง 2.13 พันตัน คิดเป็นร้อยละ 64.16 ของผลผลิตทั้งประเทศ³⁷

สำหรับพืชผลอื่นๆ อาทิ ชา ยางพารา ยาสูบ และฝ้าย รัฐตั้งเป้าหมายจะเพิ่มปริมาณการเพาะปลูกให้มากขึ้น รวมถึงปรับปรุงคุณภาพผลผลิตโดยการนำเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามาใช้มากขึ้น เพื่อสนองความต้องการบริโภคภายในและใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อการส่งออก

ตารางที่ 14 พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญของลาว ปี 2548-50

ประเภท	2548	2549	2550	อัตราการขยายตัวปี 2550 (%)
1. ข้าว	569.75	618.8	1,039.04	67.91
2. ข้าวโพด	86.00	113.82	154.26	35.53
3. กาแฟ	42.58	43.14	44.99	4.29
4. ผลไม้และมัน	20.46	29.22	26.46	-9.45
5. พืชตระกูลถั่ว	9.56	8.92	84.34	845.52
6. อ้อย	5.51	6.00	8.46	41.00
7. ยาสูบ	5.36	5.62	4.7	-16.37
8. ชา	0.83	0.48	0.74	54.17

หน่วย : พันเฮกตาร์

ที่มา : Ministry of Agriculture and Forestry

³⁶ Ministry of Agriculture and Forestry of Laos

³⁷ Ministry of Agriculture and Forestry of Laos

ตารางที่ 15 ผลผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของลาว ปี 2548-50

ประเภท	2548	2549	2550	อัตราการขยายตัวปี 2550 (%)
1. ข้าว	20.82	21.61	27.10	25.40
2. ข้าวโพด	3.73	4.50	6.91	53.56
3. กาแฟ	0.25	0.25	0.33	32.00
4. ผลไม้และมัน	1.81	2.84	3.60	26.76
5. พืชตระกูลถั่ว	0.11	0.12	7.34	6016.67
6. อ้อย	1.96	2.17	3.24	49.31
7. ยาสูบ	0.28	0.25	0.42	68.00
8. ชา	-	-	0.01	-

หน่วย : แสนตัน

ที่มา : Ministry of Agriculture and Forestry

ปศุสัตว์

จากสถิติของ Ministry of Agriculture and Forestry ในปี 2550 สปป.ลาวมีจำนวนสัตว์ปีก 20.45 ล้านตัว เลี้ยงมากที่สุดในช่วงจำปาตัก จำนวน 3.66 ล้านตัว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.87 ของจำนวนสัตว์ปีกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ แขวงสาละวัน จำนวน 2.38 ล้านตัว คิดเป็นร้อยละ 11.63

โค มีจำนวน 1.35 ล้านตัว เลี้ยงมากในแขวงสะหวันนะเขต จำนวน 3.91 แสนตัว คิดเป็นร้อยละ 28.87 ของจำนวนโคทั้งหมด รองลงมาได้แก่ นครเวียงจันทน์ จำนวน 1.22 แสนตัว คิดเป็นร้อยละ 9.03 ของจำนวนโคทั้งหมด

สุกร 2.19 ล้านตัว เลี้ยงมากในแขวงห้วยพัน จำนวน 3.35 แสนตัว คิดเป็นร้อยละ 15.34 ของสุกรทั้งประเทศ รองลงมาได้แก่ แขวงสะหวันนะเขต จำนวน 2.44 แสนตัว คิดเป็นร้อยละ 11.14

แกะและแพะ 2.68 แสนตัว เลี้ยงมากในแขวงหลวงพระบาง รองลงมาได้แก่ แขวงสะหวันนะเขต จำนวน 4.5 และ 4.5 หมื่นตัว คิดเป็นร้อยละ 16.70 และ 16.41ตามลำดับ ทั้งนี้รัฐบาลตั้งเป้าหมายจะเพิ่มปริมาณปศุสัตว์ขึ้นอีกร้อยละ 4-5 ต่อปี โดยเฉพาะโคและกระบือ คาดว่าจะสามารถเพิ่มจำนวนได้ถึง 7.5 ล้านตัวในปี 2553 เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคเนื้อและนมภายในประเทศ รวมถึงเป็นวัตถุดิบเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์สำหรับการส่งออกต่อไป

ตารางที่ 16 จำนวนปศุสัตว์สำคัญของลาว ปี 2548 – 2550

ชนิด	2548	2549	2550	อัตราการขยายตัว (%) ปี 2550
1. สัตว์ปีก	198.0	208.0	204.5	-1.68
2. โค	12.7	13.2	13.5	2.27
3. กระบือ	11.0	11.1	1.12	-89.91
4. สุกร	18.3	20.3	21.9	7.88
5. แกะและแพะ	1.9	2.1	2.68	27.62

หน่วย : แสนตัว

ที่มา : Ministry of Agriculture and Forestry

ป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ในสปป.ลาวมีมากกว่า 11 ล้านเฮกตาร์ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 47 ของพื้นที่ทั้งประเทศ รัฐบาลลาวมีนโยบายชัดเจนที่จะรักษาพื้นที่ร้อยละ 40 ของประเทศ เป็นเขตป่าและธรรมชาติเพื่อรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อมและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ไม้สำคัญของสปป.ลาว ได้แก่ ไม้สัก ไม้แดง และไม้เนื้อแข็งอื่นๆ ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้เป็นสินค้าส่งออกสำคัญอันดับ 4 ของสปป.ลาว โดยส่วนใหญ่ส่งออกในรูปแบบไม้ซุง ไม้แปรรูป ไม้อื่นๆ และผลิตภัณฑ์ไม้ พื้นที่ที่มีป่าไม้มาก ได้แก่ บริเวณภาคเหนือของประเทศ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจป่าไม้ของลาวยังไม่ขยายตัวเท่าที่ควร เนื่องจากการขาดแคลนเครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัย นอกจากนี้ ยังต้องเผชิญกับการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า รวมถึงการเผาถ่านป่าเพื่อทำไร่เลื่อนลอย รัฐบาลจึงวางแผนจะพัฒนาธุรกิจป่าไม้ โดยดึงดูดโครงการลงทุนขนาดใหญ่จากต่างประเทศเพื่อพัฒนาธุรกิจไม้และอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง อาทิ เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน ไม้แปรรูป รวมถึงพยายามลดการสูญเสียในการแปรรูปไม้ให้น้อยที่สุด โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น พยายามยกระดับและพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจไม้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็น SMEs ให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้มากขึ้น

อุตสาหกรรมผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้

จากความอุดมสมบูรณ์ด้านป่าไม้ของสปป.ลาว ทำให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับไม้ เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการพัฒนา โดยเฉพาะการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ ซึ่งมีความต้องการในตลาดโลกในระดับสูง โดยในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา แนวโน้มตลาดโลกโดยรวมของสินค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยในปี 2551 มีมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ถึง 57,080 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 2.83 ซึ่งสปป.ลาวมีปริมาณวัตถุดิบไม้จำนวนมาก โดยในปี 2007 มีผลผลิตไม้ที่นอกคลุมประมาณ 6,137,200 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งถึงแม้ว่ารัฐบาล สปป.ลาว จะมียโยบายปิดป่า แต่ก็ยังมีพื้นที่ในการก่อสร้างเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งจะต้องมีการตัดถางพื้นที่อีกจำนวนมาก ทั้งนี้โครงการที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง มีจำนวน 8 แห่ง อยู่ในขั้นตอนวางแผน จำนวน 17 แห่ง และอยู่ระหว่างศึกษาความเป็นไปได้ อีก 45 แห่ง รวมแล้วมากกว่า 80 แห่ง³⁸ นอกจากนี้ยังมีไม้ในพื้นที่ของชาวบ้าน รวมถึงสวนป่าด้วย ดังนั้นจึงเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการที่จะเข้าไปลงทุนเนื่องจากมีวัตถุดิบจำนวนมาก

³⁸ Electricité du Laos (EdL)

การปลูกยางพารา

สปป.ลาว มีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ และสภาพอากาศที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา โดยพื้นที่การปลูกจะกระจุกตัวอยู่ในภาคเหนือ และภาคใต้ของประเทศ ทั้งนี้ในแต่ละภาคก็จะมีนักลงทุนจากแต่ละประเทศเข้าไปลงทุน โดยภาคกลางของสปป.ลาว ส่วนใหญ่จะเป็นนักลงทุนจากประเทศไทย และภาคใต้นั้นจะเป็นนักลงทุนจากประเทศเวียดนามเป็นหลัก โดยล่าสุดรัฐบาลลาวได้อนุญาตให้บริษัท ดักลักรับเบอร์ (Dak Lak Rubber Company) จาก จ.ดักลัก ประเทศเวียดนามทำสวนยางในเนื้อที่กว่า 20,000 ไร่ทางภาคใต้ ทั้งนี้ในส่วนของภาคเหนือของสปป.ลาวนั้น จะมีนักลงทุนจากประเทศจีนเข้ามาลงทุนเป็นจำนวนมาก โดยเริ่มเข้ามาตั้งแต่ปี 2545 โดยปัจจุบันได้ขยายการปลูกยางพาราใน 6 แขวงพื้นที่มากกว่า 30,000 เฮกตาร์ ทั้งนี้ประเทศจีนได้ใช้ระบบการปลูกยางพาราที่ประสบความสำเร็จจากมณฑลยูนนานมาใช้ในภาคเหนือ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการใช้ยางธรรมชาติในตลาดจีน โดยปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกยางพาราทั่วประเทศประมาณ 28,574 ล้านเฮกตาร์ และมีเป้าหมายในการขยายพื้นที่ให้ได้ 183,840 ล้านเฮกตาร์ในปี พ.ศ. 2553 เพื่อที่จะตอบสนองปริมาณความต้องการยางพาราในตลาดโลก โดยเฉพาะจากประเทศจีน โดยจากการคาดการณ์ของ International Rubber Studies Group (IRSG) ได้คาดการณ์ว่าจะมีความต้องการใช้ปริมาณยางธรรมชาติถึง 13.8 ล้านตัน แต่มีกำลังการผลิตแค่ 12.4 ล้านตันเท่านั้น ทำให้มีปริมาณความต้องการมากกว่าปริมาณที่ผลิตได้ถึง 1.4 ล้านตัน จึงเป็นโอกาสสำหรับนักธุรกิจไทย

อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ และการบริการศูนย์พักรถ

สปป.ลาว เป็นประเทศที่ตั้งอยู่ตรงกลางในกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศในแถบนี้ทุกประเทศ โดยทางทิศเหนือติดต่อกับประเทศจีน ทิศใต้ติดกับประเทศกัมพูชา ทิศตะวันออกติดประเทศเวียดนาม ทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดประเทศพม่า และทิศตะวันตกติดกับประเทศไทย ทำให้ลาวกลายเป็นศูนย์กลางในอนุภูมิภาค ประกอบกับมีโครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงประเทศในกลุ่มน้ำโขง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) โดยมีเส้นทางหลัก 4 เส้นทางเชื่อมโยงทุกประเทศเข้าด้วยกัน โดยมีลาวเป็นจุดศูนย์กลางในการเชื่อมต่อเพื่อลดระยะเวลาในการขนส่งสินค้า ดังนั้นการจัดให้มีศูนย์พักรถตามเส้นทางหลักในประเทศสปป.ลาว จึงเป็นช่องทางธุรกิจที่น่าสนใจ เนื่องด้วยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศจีน และเวียดนาม และระยะเวลาในการเดินทางที่จะต้องมีการพักรถเป็นระยะๆ ดังนั้นการมีศูนย์พักรถที่ให้บริการอำนวยความสะดวกทั้งในส่วนของการบำรุงรักษารถ บริการด้านอาหาร ของที่ระลึก ของฝาก จึงเป็นธุรกิจที่นักลงทุนไทยสามารถที่จะเข้าไปดำเนินการได้

บทที่ 4

โครงสร้างพื้นฐาน สปป. ลาว

สปป.ลาว ในอดีต มีเส้นทางคมนาคมน้อยและไม่หลากหลาย เนื่องจากภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและภูเขา มีเพียงแม่น้ำโขงและแม่น้ำอุเป็นเส้นทางคมนาคมทางธรรมชาติ คนลาวในที่ราบต่ำมักอยู่อาศัยตามบริเวณริมน้ำ และใช้แม่น้ำเป็นเส้นทางหลักในการไปมาหาสู่รวมไปถึงติดต่อเพื่อการค้า แต่ถึงกระนั้นระยะเวลาและระยะทางในการเดินทางก็อย่างจำกัด เพราะเส้นทางคมนาคมจะใช้ได้ดีในฤดูน้ำหลากเท่านั้น ทำให้ในเดือนธันวาคมถึงพฤษภาคม ต้องใช้ยานพาหนะขนาดเล็กเล็กเท่านั้นในการคมนาคม เนื่องจากมีปริมาณน้ำน้อยมาก จนกระทั่งจักรวรรดินิยมฝรั่งเศสล่าอาณานิคม สปป.ลาวจึงเริ่มมีระบบถนนที่กระจายเป็นเครือข่ายจนถึงปัจจุบัน แต่ถึงกระนั้นระบบคมนาคมทางบก ยังไม่พร้อมกับการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เนื่องจากมีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่กระจายไปในพื้นที่ต่างๆ อีกทั้งยังมีสภาพที่ไม่เอื้ออำนวยต่อความสะดวกในการเดินทาง³⁹

การคมนาคมทางบก

ปัจจุบัน สปป. ลาว อยู่ในระหว่างพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะด้านคมนาคม จึงได้มีการตัดถนนเพิ่มและสร้างถนนเครือข่ายไปตามพื้นที่ต่างๆมากขึ้น เพื่อให้สะดวกในการติดต่อเดินทาง การค้าและการลงทุนข้ามพรมแดนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายใน 6 ประเทศตามลุ่มแม่น้ำโขง (ไทย กัมพูชา มณฑลยูนนานของสาธารณรัฐประชาชนจีน สปป. ลาว สหภาพพม่า และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) โดยเป็นไปตามกรอบแผนยุทธศาสตร์ของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) ซึ่งได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากองค์กรระหว่างประเทศจำนวนมาก

จากการตรวจสอบในปี พ.ศ. 2549 พบว่าถนนใน สปป.ลาว มีระยะทางรวม 35,260 กิโลเมตร ซึ่งเป็นถนนลาดยาง 4,548 กิโลเมตร⁴⁰ และถนนที่ยังไม่ได้ลาดยาง 30,712 กิโลเมตร ซึ่งถนนที่ใช้ได้ทุกฤดูกาลมีไม่ถึงร้อยละ 50 ของจำนวนระยะทางของถนนทั้งหมด จึงเป็นอุปสรรคในการคมนาคมขนส่งระหว่างพื้นที่ต่างๆ

ถนนทั้งหมดของสปป.ลาวนั้น ประกอบด้วย ทางหลวงเชื่อมต่อระหว่างแขวงและติดต่อกับเส้นทางหลวงระหว่างประเทศยาว 3,390 กิโลเมตร เส้นทางแขวงติดต่อระหว่างเมือง 1,620 กิโลเมตร ที่เหลือเป็นเส้นทางระหว่างหมู่บ้าน

³⁹ ข้อมูลจาก ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา 11/4/2551

⁴⁰ The Economic Intelligence Unit 2008

ถนนสายสำคัญที่เชื่อมโยงแขวงต่างๆ ในสปป.ลาว

ถนนหมายเลข 1 เริ่มจากชายแดนสปป.ลาวที่ติดกับจีน เป็นถนนระดับมาตรฐานสากล มีขนาดความกว้าง 8 เมตร และลาดยางตลอดสายแยกจากเส้น R3E ที่บ้านนาเดย (ใกล้บ่อเตน) ผ่านแขวงพงสาลี หลวงน้ำทา อุดมไซ หลวงพระบาง และบรรจบกับถนนหมายเลข 6 ในแขวงหัวพัน มีความยาว 250 กิโลเมตร

ถนนหมายเลข 7 แยกออกจากถนนหมายเลข 13 ตรงใต้แขวงหลวงพระบางไปทางตะวันออกเฉียงขวางจรดชายแดนเวียดนามเข้าสู่เมืองวินห์ มีความยาวทั้งสิ้น 270 กิโลเมตร ลาดยางแล้วประมาณ 170 กิโลเมตร

ถนนหมายเลข 8 ถนนเส้นนี้แยกออกจากถนนหมายเลข 13 ทางตอนกลางของประเทศ บริเวณทางใต้ของแขวงคำม่วนเชื่อมต่อจากไทยเข้าสู่สปป.ลาว ที่เมือง ปากกะดิง แขวงบอลิคำไซ และเชื่อมกับถนนหมายเลข 1 ซึ่งเป็นเส้นทางหลักที่เชื่อมดินแดนทางเหนือ และทางใต้ของเวียดนาม และมุ่งสู่เมืองวินห์และฮาดินเมืองสำคัญทางตอนกลางของเวียดนาม ทั้งนี้เส้นทางหมายเลข 8 มีระยะทาง 130 กิโลเมตร และ 105 กิโลเมตรในเวียดนาม

ถนนหมายเลข 8 เป็นถนนที่ประเทศฝรั่งเศสสร้างขึ้นในสมัยล่าอาณานิคมในสปป.ลาว และได้ตั้งฐานบัญชาการที่บริเวณบ้านท่งแปในปัจจุบัน (นับเป็นกิโลเมตรที่ 1) ซึ่งจากบ้านท่งแปไปถึงเวียดนามระยะทาง 14 กิโลเมตร เป็นพื้นที่โคกดงสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าจากเวียดนาม ไม่มีหมู่บ้านตั้งอยู่เนื่องจากเป็นเขตป่าสงวน รัฐบาลจึงสั่งย้ายหมู่บ้านให้มาตั้งห่างถนนหมายเลข 8 ประมาณ 8-10 กิโลเมตร ทำให้พื้นที่ดังกล่าวประกอบไปด้วยชาติดพันธุ์ที่หลากหลาย เหมาะแก่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งทางเข้าไปในหมู่บ้านเป็นถนนดินตลอดสายที่รถยนต์สามารถเดินทางได้สะดวก⁴¹

นอกจากนี้การสร้างสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 3 ที่เชื่อมนครพนม-ท่าแขกข้ามแม่น้ำโขงเข้าด้วยกัน โดยข้ามแม่น้ำโขงบริเวณบ้านห้อมของฝั่งไทยและบ้านเวินใต้ของฝั่งลาว⁴² สะพานในฝั่งไทยจะอยู่เหนือจากตัวเมืองนครพนมประมาณ 11 กิโลเมตร บริเวณบ้านห้อม ส่วนในฝั่งลาวห่างจากบ้านท่าแขกประมาณ 13 กิโลเมตร แม่น้ำโขงช่วงนี้จะมีจุดข้ามที่ค่อนข้างแคบโดยมีความกว้างประมาณ 700 เมตร จากการสำรวจพบว่า ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยมาก⁴³ ซึ่งจากเดิม การคมนาคมระหว่างจังหวัดนครพนมกับแขวงคำม่วนใช้ทางเรือและแพขนานยนต์เป็นหลัก โครงการก่อสร้างดังกล่าว เริ่มงานก่อสร้างตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551 คาดการณ์ว่าจะใช้เวลาดำเนินการ 30 เดือนในการก่อสร้าง ซึ่งเมื่อสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 3 สร้างเสร็จ จะสามารถเดินทางจากท่าแขกมุ่งตามถนนหมายเลข 13 แล้วเลี้ยวซ้ายตามถนนหมายเลข 8 เข้าสู่ประเทศเวียดนาม เป็นเส้นที่เชื่อมระหว่างประเทศไทยกับเวียดนามที่ใกล้ที่สุด ซึ่งเชื่อมต่อ

⁴¹ ศูนย์อินโดจีนศึกษา ม.บูรพา 10/3/2551

⁴² หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ฉบับที่ 2370 ประจำ 30 ต.ค.- 01 พ.ย.2551

⁴³ โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 จังหวัดนครพนม www.nkp2.net/news_file/p14094051536.doc

โครงข่ายคมนาคมทางหลวงหมายเลข 22 ระหว่างจังหวัดอุดรธานี สกลนคร นครพนม ไปยังทางหลวงหมายเลข 12 ของ สปป. ลาว ท่าแขก - ดงเท๋ย (จังหวัดกว๋างบิงห์) ระยะทาง 310 กิโลเมตร และเส้นทางหมายเลข 8 นครพนม - ท่าแขก หลักซาว วินห์ (จังหวัดเงอาน) ระยะทาง 331 กิโลเมตร ตามยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดีเจ้าพระยา – แม่โขง (ACMECS)

ถนนหมายเลข 9 แยกจากถนนหมายเลข 13 ที่สะพานนะเขต เชื่อมต่อจากจังหวัดมุกดาหารของไทย มุ่งสู่เวียดนามด้านลาวบาว เมืองกว๋างตรีตามถนนหมายเลข 1 สู่เมืองเว้ ดานัง และกว๋างงำซึ่งเป็นภาคกลางของเวียดนาม ถนนหมายเลข 9 เป็นที่นิยมมากเนื่องจากเป็นถนนเชื่อมตรงจาก สปป.ลาวไปยังเวียดนาม ด้วยระยะทาง 245 กิโลเมตร และมีสภาพดี

รัฐบาล สปป.ลาวถือว่าถนนนี้เป็นถนนออกสู่ทะเลที่สำคัญ รัฐบาลลาวได้ทำข้อตกลงไว้กับรัฐบาลเวียดนามในการใช้ท่าเรือดานังโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ซึ่งการก่อสร้างถนนมุกดาหาร-สะพานนะเขต-ดองฮาดานัง ได้รับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจาก ADB และ JICA โดยสร้างแล้วเสร็จในปี 2546

นอกจากนี้สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 (เริ่มก่อสร้างปลายพ.ศ. 2545 และแล้วเสร็จในพ.ศ. 2549) ซึ่งเชื่อมระหว่างมุกดาหาร-สะพานนะเขต โดยตกลงร่วมกันกับฝ่ายไทยว่าจะใช้เงินกู้จาก JBIC ในสัดส่วนฝ่ายละครึ่ง วงเงินค่าก่อสร้าง 2,550 ล้านบาท เป็นเงินกู้จาก JBIC โดยไทย และลาวออกฝ่ายละครึ่ง ลักษณะโครงการประกอบด้วยตัวสะพานหลักข้ามแม่น้ำโขงยาว 1,600 เมตร เป็นสะพานคอนกรีตอัดแรงขนาดความกว้าง 12 เมตร สำหรับรถยนต์ไป - กลับ ข้างละ 1 ช่องจราจร ไหล่ทางข้างละ 1.50 เมตร โครงสร้างเชิงลาดสะพานด้านฝั่งไทยยาว 250 เมตร และด้านฝั่งสปป.ลาวยาว 200 เมตร รวมเป็นความยาวสะพานทั้งสิ้น 2,050 เมตร มีจุดกัลปกรอยู่ฝั่งไทย

นอกจากนี้ บนสองฝั่งของแม่น้ำโขงจะมีการก่อสร้างอาคารด่านควบคุม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (Border Control Facilities) ถนนเปลี่ยนทิศทางการจราจรและถนนเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข 212 ซึ่งฝั่งไทยมีถนนเชื่อมทางหลวงหมายเลข 212 สายอุบลราชธานี - มุกดาหาร - นครพนมและด้านสปป.ลาวเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข 9 อันเป็นเส้นทางที่มุ่งตรงสู่ท่าเรือดานัง ประเทศเวียดนาม

ถนนหมายเลข 10 ถนนสายนี้มีความยาว 42 กิโลเมตร เชื่อมต่อกับสะพานข้ามแม่น้ำโขง ซึ่งเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อเมษายน 2537 ที่ปากเซ แขวงจำปาสัก ถนนสายนี้เชื่อมกับถนนหมายเลข 13 กับจังหวัดอุบลราชธานี ผ่านถนนที่สร้างในพ.ศ. 2541 เพื่อเชื่อมต่อกับช่องเม็ก

ถนนหมายเลข 13 ถือได้ว่าเป็นเส้นทางคมนาคมสำคัญที่สุดของสปป.ลาว เพราะเชื่อมโยงจากภาคใต้สู่ภาคกลางและภาคเหนือของประเทศ มีความยาวระยะทางประมาณ 1,400 กิโลเมตร ซึ่งเริ่มจากชายแดนกัมพูชาที่เชื่อมกับเส้นทางหมายเลข 7 ของกัมพูชา (โดยจุดเชื่อมต่อระหว่างประเทศนี้อยู่ห่างจากปากเซ 158 กิโลเมตร และอยู่ห่างกรุงพนมเปญเป็นระยะทาง 428 กิโลเมตร) เเละเลียบตามแม่น้ำโขงผ่านแขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงสะหวันนะเขต แขวงคำม่วน แขวงบอลิคำไซ และจนถึงเวียงจันทน์ และตัดผ่านไปยังอุดมไซ สิ้นสุดที่บ้านนาเคยและเนื่องด้วยถนนสายนี้เชื่อมกับถนนหมายเลข 7 และ 9 ทำให้ สปป.ลาวมีถนนที่เชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชา และเวียดนาม ซึ่งการพัฒนาถนนนี้ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย(ADB) และรัฐบาลจีน ถือได้ถนนหมายเลข 13 นี้เป็นถนนที่มีการสัญจรมากที่สุดในสปป.ลาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณนครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งรัฐบาลกำลังก่อสร้างทางด่วนเลียบเมืองอีกสายจากสะพานมิตรภาพ ลัดผ่านเขตบึงพระธาตุหลวงไปยังดงโคก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางระหว่างภาคเหนือสู่ภาคใต้ของประเทศ⁴⁴

ถนนสายสำคัญที่เชื่อมโยงสปป.ลาว กับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่

ถนนหมายเลข 2 เป็นเส้นทางที่เชื่อมโยง สปป.ลาว - เวียดนาม เป็นทางหลวงแขวงที่ต่อจากถนนหมายเลข 3 บริเวณแขวงหลวงน้ำทา ผ่านแขวงพงสาลี เชื่อมต่อกับถนนหมายเลข 6 ของเวียดนามที่เมืองเดียนเบียนฟู ซึ่งถนนหมายเลข 6 ของเวียดนามนี้ เป็นถนนที่มุ่งสู่ เมืองฮานอยที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของเวียดนาม

ถนนหมายเลข 3 ถนนเชื่อมโยง ประเทศไทย สปป.ลาว และจีน เป็นทางหลวงแขวงที่เชื่อมต่อจากทิศใต้มณฑลยูนนานของสปป.จีน ผ่านหลวงน้ำทา และแขวงบ่อแก้ว จนถึงด่านห้วยทราย เขตติดต่อกับประเทศไทย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ปัจจุบันมีโครงการสร้างถนนเชื่อมประเทศไทย จีน และสปป.ลาวโดย เส้นทางเริ่มจากเชียงราย - อ.เชียงของ ประเทศไทย ระยะทางประมาณ 113 กิโลเมตร และข้ามแม่น้ำโขงไปยังแขวงบ่อแก้วของสปป.ลาว ไปยังเวียงคุก หลวงน้ำทา และไปเชื่อมต่อชายแดนจีนที่ บ่อเต็น ระยะทางในลาวประมาณ 250 กิโลเมตร จากนั้นจะไปยังเมืองเชียงรุ่งและไปสิ้นสุดที่ คุณหมิง รวมระยะทางจากเชียงราย - คุณหมิง ประมาณ 1,200 กิโลเมตร เส้นทางในส่วนของไทยมีถนนลาดยางจนถึงเขตชายแดนไทย - ลาวในส่วนของลาว สภาพทางเป็นถนนดิน และถนนลูกรังซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการสัญจร โดยไทย จีน และADB จะให้ความช่วยเหลือแก่ลาวในการพัฒนาด้วยสัดส่วนการลงทุนที่เท่ากัน โดย ADB ได้ทำการศึกษาทบทวนรายงานการศึกษาความเหมาะสมฯ แล้วเสร็จ (เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2545 ได้มีการลงนามเงินกู้ระหว่างไทย - ลาว จำนวน 1,385 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างถนนช่วง 85 กิโลเมตรในลาว) ในส่วนของจีนกำลังก่อสร้างเป็นทางด่วนจากคุณหมิงลงมา และ

⁴⁴ ผู้จัดการออนไลน์ 2 กุมภาพันธ์ 2552 <http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9520000011803>

ดำเนินการปรับปรุงช่วงที่เหลือ ซึ่งจะช่วยย่นระยะทางจากคุนหมิง - ชายแดนจีนลงจาก 827 กิโลเมตร เหลือเพียง 701 กิโลเมตร แล้วเสร็จในพ.ศ. 2550

ถนนหมายเลข 6 มีระยะทาง 300 กิโลเมตร แยกออกจากถนนหมายเลข 7 ที่แขวงเชียงขวาง ขึ้นเหนือไปแขวงหัวพันซึ่งเชื่อมระหว่างเมืองซำเหนือ กับ เมืองสบเสา ดิดชายแดนเวียดนาม เส้นทางนี้จึงอำนวยความสะดวกสำหรับการเดินทางไปฮานอยในเวียดนาม

ถนนหมายเลข 9 เส้นทางเชื่อมโยง ประเทศไทย สปป.ลาว และเวียดนาม เป็นทางหลวงแผ่นดินที่ต่อจากสะพานมิตรภาพแห่งที่ 2 ตรงกับด่านมุกดาหารของไทย ผ่านเมืองโกสอนพมวิหาร แขวงสะหวันนะเขตของลาว ตัดกับเส้นทางหลักหมายเลข 13 ที่แยกเซโน และมุ่งสู่เขตติดต่อกับเวียดนามที่ด่านลาวบาว จากลาวบาวจะมีถนนหมายเลข 9 ของเวียดนาม เข้าสู่ดองฮา เว้ กวางตรี และท่าเรือดานัง

เส้นทางหมายเลข 9 นี้ถือได้ว่าเป็นเส้นทางที่มีศักยภาพสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างมาก เนื่องจากสภาพภูมิประเทศและธรรมชาติเหมาะกับการเดินทางโดยรถยนต์ เป็นโอกาสที่ดีที่นักลงทุนจะประกอบธุรกิจท่องเที่ยวตามเส้นทาง เช่นที่พักระหว่างทาง (Rest Area) ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ร้านอาหาร ปั้มน้ำมัน ที่แลกเปลี่ยนเงินตรา มินิมาร์ท สปา⁴⁵

ขณะนี้ถนนโครงข่าย ตามแนวระเบียงตะวันออก - ตะวันตก ได้ขยายขอบข่ายของถนนมาถึงพม่า โดยระยะทางรวมจาก พม่า - ลาว - เวียดนาม - (ดานัง) ประมาณ 1,450 กิโลเมตร โดยไทย มีความตั้งใจที่จะให้ความช่วยเหลือแก่พม่าในการปรับปรุงถนนช่วงแม่สอด/เมียวดี - พะอัน ระยะทางประมาณ 153 กม. ซึ่งเส้นทางดังกล่าวจะสามารถเชื่อมโยงไทย - พม่า - อินเดีย (แม่สอด - บากัน - ดามู/โมเร)

ถนนหมายเลข 12 เป็นถนนที่เชื่อมถนนหมายเลข 13 บริเวณแขวงคำม่วนไปสู่ชายแดนไทยที่ด่านท่าแขก จังหวัดนครพนม และด่านนาเปา - จำโหละ (Na Pao-Cha Lo) ด้านตะวันออกของลาวและชายแดนเวียดนาม

ถนนหมายเลข 13 เส้นทางเชื่อมโยง สปป.ลาว – ประเทศกัมพูชา และเชื่อมแขวงต่างๆในสปป.ลาว เป็นทางหลวงแผ่นดินสายสำคัญของประเทศ มีระยะทางรวม 1,400 กิโลเมตร ที่เชื่อมตอนเหนือและตอนใต้ของสปป.ลาว เริ่มจากชายแดนประเทศกัมพูชา ไล่เลียบตามแม่น้ำโขง เข้าเวียงจันทน์ จนถึงแขวงอุดมไซ บ้านนาเดย

⁴⁵ สรุปผลการประชุมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 9 ระหว่างวันที่ 22 – 25 สิงหาคม 2550 ณ สปป.ลาว (สะหวันนะเขต) เวียดนาม (ดานัง เว้ ฮอยอัน) กลุ่มงานยุทธศาสตร์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ สศช.

ถนนห้วยโก๋น – ปากแบ่ง เป็นส่วนหนึ่งของถนนเชื่อมโยงจากจังหวัดน่านไปยังแขวงอุดมไซของลาวเพื่อไปยังสปป.จีน และเส้นทางดังกล่าวยังสามารถเชื่อมต่อไปยังเดียนเบียนฟูและฮานอยของประเทศเวียดนาม ซึ่งรัฐบาลไทยได้ให้ความช่วยเหลือรัฐบาลลาวในการศึกษาความเหมาะสมและสำรวจออกแบบรายละเอียด โดยมอบหมายให้กรมทางหลวงดำเนินการเป็นผู้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาให้ดำเนินการดังกล่าว โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่พ.ศ. 2543 ระยะทาง 49.22 กิโลเมตร ค่าก่อสร้างเป็นทางลาดยาง 840 ล้านบาท โดยรัฐบาลไทยจะให้ความช่วยเหลือในการก่อสร้าง โดยมีสัดส่วนของเงินให้เปล่า: เงินกู้ 30:70 วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2547 ได้มีการลงนามสัญญาเงินกู้ระหว่างไทยและลาว ที่กระทรวงการคลัง ประเทศไทย

ถนนหมายเลข R3E หรือ R3A ระยะทางรวม 247 กิโลเมตร เป็นการพัฒนาเส้นทางหมายเลข 3 เดิมของลาว เชื่อมไทย ลาว และจีน เริ่มต้นที่ด่านห้วยทราย เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ตรงข้ามกับด่านเชียงของ จังหวัดเชียงรายของไทย ผ่านแขวงหลวงน้ำทา สิ้นสุดที่ด่านบ่อเต็นของลาวซึ่งติดกับชายแดนจีน โดยมีรัฐบาลไทย จีน และธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) เป็นผู้สนับสนุนด้านการเงิน ทั้งในรูปเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำและเงินให้เปล่า

อย่างไรก็ตามถนนเศรษฐกิจ R 3 E ก็ยังไม่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ประกอบการขนส่งสินค้าและนักลงทุน ที่ใช้เส้นทางสายนี้สัญจรไปมาได้มากนัก แม้จะเปิดบริการมาเป็นระยะหนึ่งแล้ว เพราะยังขาดโครงข่ายสำคัญที่จะเป็น missing link ที่จะทำให้การเชื่อมโยง 3 ประเทศ "ไทย-ลาว-จีน" สมบูรณ์แบบมากกว่านี้ อีกทั้งทางด้านกายภาพ ทำให้การขนส่งสินค้าค่อนข้างลำบาก เพราะในประเทศลาวมีทางโค้งถึง 856 โค้ง เส้นทางลดเลี้ยวไปตามหุบเขาและหน้าผาสูงชัน รถขนส่งขนาดใหญ่วิ่งผ่านได้ลำบาก ต้องใช้เวลาเดินทางนานมาก แต่เมื่อผ่านเข้าเขต สปป.จีนการเดินทางจะสะดวกสบายขึ้น เพราะเป็น hiway แบบยกระดับที่จีนทุ่มทุนสร้างขนานไปกับแม่น้ำ และเจาะอุโมงค์ทะลุภูเขาหลายสิบลูกขนาด 4-6 เลน สามารถไปถึงคุณหมิงได้ แม้ค่าผ่านทางค่อนข้างสูง แต่ขณะนี้ สบข.กำลังพิจารณาหาทางช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหา ทางออกคือการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง จากเชียงของไปยังบ้านห้วยทราย แขวงบ่อแก้วของสปป.ลาวให้เป็นจุดเชื่อมต่อมายังฝั่งไทย จะรองรับถนน R 3 E ทำให้เส้นทางรถขนส่งจากกรุงเทพฯ- คุณหมิงสะดวกขึ้น นอกจากนี้ กรมทางหลวงยังมีโครงการสร้างถนนเลียบเมืองเชียงของ และถนนที่จะเชื่อม อ.เชียงแสน-อ.แม่สาย เพื่อรองรับการจราจรที่จะมีปริมาณมากขึ้น ในอนาคต กรมทางหลวงชนบท จะพัฒนาถนนเพิ่มอีก 2 สายเชื่อมกับถนนพหลโยธินที่ อ.เมืองเชียงรายก่อนเข้า ภาคกลาง เพื่อรองรับการคมนาคมที่จะมีเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน รวมทั้งมีเส้นทางรถไฟสายเด่นชัย-เชียงรายรองรับการเดินทางทางรถไฟในอนาคตอีกด้วย⁴⁶

⁴⁶ สะพานข้ามโขง เชียงของ-ห้วยทราย จิกซอร์เชื่อม "ไทย-ลาว-จีน" หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ปีที่ 32 ฉบับที่ 4080 คลอสมน์ เวคินอัฟเตด หน้า 10

เส้นทางถนน R 3 จากเชียงของ- ห้วยทราย-บ่อเต็น-สิบสองปันนา ยังสามารถเชื่อมไปถึงคุนหมิงได้ รวมระยะทาง 1,863 กิโลเมตร อยู่ในส่วนของสปป. จีน 690 กิโลเมตร สปป.ลาว 228 กิโลเมตร และ ประเทศไทย 945 กิโลเมตรซึ่งแนวเส้นทางเริ่มที่กรุงเทพฯไป พิชญ์โลก เชียงราย เชียงของ ข้ามแม่น้ำโขงที่สะพาน เชียงของ-ห้วยทราย เข้าสปป.ลาวที่ห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ไปหลวงน้ำทา ผ่านบ่อเต็น แล้วเข้าสู่ประเทศจีน ที่บ่อหาน (ม่อฮาน) ในแคว้นสิบสองปันนา มณฑลหยุนหนาน เฉียงเซียงรุ่ง (จีนเรียกว่า จิ่งหง) ก่อนจะไปซือเหมาและสิ้นสุดที่คุนหมิง เมืองหลวงของแคว้นหยุนหนาน

บริการเดินรถข้ามประเทศระหว่างไทย-สปป.ลาว ในเดือนพฤษภาคม 2547 บริษัท ขนส่งจำกัด ของไทย ร่วมกับบริษัทขนส่งโดยสารรถเมย์นครหลวงเวียงจันทน์ เปิดเส้นทางเดินรถให้บริการเดินรถข้ามประเทศในเส้นทาง หนองคาย-เวียงจันทน์ และอุดรธานี-เวียงจันทน์ มีรถปรับอากาศขนาดไม่เกิน 45 ที่นั่ง ให้บริการเส้นทางละ 4 เที่ยวต่อวัน อัตราค่าโดยสารเส้นทางหนองคาย-เวียงจันทน์ คนละ 30 บาท และ อุดรธานี-เวียงจันทน์คนละ 80 บาท ผู้โดยสารต้องมีหนังสืออนุญาตผ่านแดน หรือหนังสือเดินทาง

ในวันที่ 3 มีนาคม 2548 อธิบดีกรมการขนส่งทางบกของไทย และหัวหน้ากรมขนส่ง กระทรวงขนส่ง ไปรษณีย์และก่อสร้าง ของ สปป.ลาว ได้ตกลงจะศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางใน 3 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางอุบลราชธานี-จำปาสัก เส้นทางมุกดาหาร-สะหวันนะเขต และเส้นทางน่าน-หลวงพระบาง หากสามารถเปิดเส้นทางเดินรถประจำทางเชื่อมหลวงพระบางกับจังหวัดน่านของไทยได้ ก็จะเป็นผลดียิ่งต่อการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศ เพราะจะทำให้สามารถเชื่อมโยงเส้นทางไปถึงจังหวัดเชียงใหม่ได้ด้วย โดยที่ทั้งสองเมืองนี้ต่างเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั่วโลกเป็นอย่างมาก

เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2549 ได้มีการเปิดบริการเดินรถโดยสาร อุบลราชธานี-จำปาสัก หากไม่มีพาสปอร์ตสามารถใช้บัตรผ่านแดนแทนได้ ค่าโดยสารตลอดเส้นทาง 200 บาท/เที่ยว บริษัท ขนส่ง จำกัดของไทย จะทำพิธีลงนาม กับบริษัท ขนส่งโดยสารจำปาสักผ่านแดน จำกัด ของ สปป.ลาว เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวทั้ง 2 ฝ่าย เดินทางไปมาระหว่างกันแบบเข้าไปเย็นกลับได้ โดยมีรถบริการเที่ยวเช้าเวลา 07.00 น.และ 09.00 น. ส่วนเที่ยวเย็นเวลา 15.00 น.และเวลา 15.30 น. รถโดยสารที่ให้บริการเป็นรถปรับอากาศ 45 ที่นั่ง มีสถานีต้นทางที่สถานีขนส่งผู้โดยสารอุบลราชธานี ระยะทางจากเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก ของลาว ประมาณ 130 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางราว 3 ชั่วโมง โดยใช้เวลาตรวจสอบเอกสารและสิ่งของต้องห้ามที่ด่านประมาณ 1 ชั่วโมง การเปิดเส้นทางเดินรถระหว่างกัน ลาวจะได้ประโยชน์จากเส้นทางนี้อย่างมาก เพราะจะมีนักท่องเที่ยวท้องถิ่นของไทย เดินทางไปท่องเที่ยวในเมืองปากเซเพิ่มขึ้น เนื่องจากอัตราค่าโดยสารมีราคาลดลงจากเดิมที่ต้องเช่าเหมารถตู้โดยสารทั้งคัน และในอนาคตหากการคมนาคมดีขึ้น อาจมีการเปิดเส้นทางไปถึงเมืองคานังประเทศเวียดนามที่มีพรมแดนอยู่ติดกับลาวตอนใต้ด้วย

สะพานมิตรภาพ 1 (หนองคาย – เวียงจันทน์) เป็นสะพานข้ามแม่น้ำโขงขนาดใหญ่แห่งแรก ชาวอีสานและชาวลาวเรียกว่า “ข้าวมัดตะพาน” (ข้าว หมายถึง สะพาน) สะพานแห่งนี้กว้าง 15 เมตร โดยมี ทางรถ (3.5 เมตร) 2 ช่องจราจร, ทางเดิน (1.5 เมตร) 2 ช่องทาง ทางรถไฟ ขนาดราง 1 เมตร จำนวน 1 รางความยาวประมาณ 1,200 ม. สร้างเชื่อมระหว่างบ้านจอมมณี ต. มีชัย อ. เมืองหนองคาย ไปยังบริเวณท่านาแล้ง แขวงนครเวียงจันทน์ มีทางเดินรถสองช่องทาง เชิงสะพานมีด่านตรวจคนเข้าเมืองและศูนย์ให้บริการข่าวสารท่องเที่ยวของ ททท.ตั้งอยู่ ระยะเวลาในการก่อสร้างตั้งแต่ ตุลาคม พ.ศ. 2534 ถึง เมษายน พ.ศ. 2537 ซึ่งประกอบพิธีเปิดเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2537 โดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช กษัตริย์แห่งประเทศไทยและนายหนุฮัก พุมสะหวัน ประธานประเทศแห่งสปป ลาว

นอกจากนี้ช่วงกลางสะพานออกแบบไว้สำหรับรางรถไฟระยะทาง 3-5 กิโลเมตร จากสะพานมิตรภาพไทย ลาว ถึงบริเวณท่านาแล้ง บ้านดงโพธิ์ เมืองหาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศของทั้งสองประเทศเพื่อใช้ในการขนส่งสินค้า และผู้โดยสารที่จะเดินทางเข้าออก ไทย-ลาว ซึ่งถือว่าเป็นระยะแรกของโครงการการก่อสร้างทางรถไฟส่วนทางรถไฟระยะที่ 2 คือ จากบ้านดงโพธิ์ ถึงบ้านโคกคำ หรือ “สถานีเวียงจันทน์” ความยาว 9 กิโลเมตร⁴⁷

สะพานมิตรภาพ 2 (มุกดาหาร – สะหวันนะเขต) เป็นผลสำเร็จของอีกโครงการ 1 ในแผนงานการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจฝั่งตะวันออก – ตะวันตก (East – West Economic Corridor : EWEC) ซึ่งโครงการเชิงบูรณาการภายใต้กรอบการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS) โดยพัฒนาพื้นที่บนเส้นทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแต่มีต้นทุนน้อยสุด ซึ่งเน้นพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจ โดยสร้างและปรับปรุงถนนความยาว 1,450 กม. เชื่อมโยงเมืองเมะล่าย (พม่า) กับ นครดานัง (เวียดนาม) โดยตัดผ่านไทย และ สปป. ลาว สามารถเดินทางจากมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิกเข้าด้วยกัน ผ่านสหภาพพม่า โดยเริ่มต้นจากเมะล่ายและหมั่ง เมียวดี ตาก พิชญ์โลก ขอนแก่น มุกดาหาร สะหวันนะเขต ลาวบาว ดงฮา เว้ ดานัง

สะพานฝั่งไทย อยู่ที่บ้านสงเปือย ต. บางทรายใหญ่ เนื้อเมืองมุกดาหาร 7 กม. เชื่อมกับเส้นทางหลวงหมายเลข 212 (อุบลราชธานี มุกดาหาร นครพนม) ทอดยาวไปลงที่บ้านนาแก เนื้อตัวเมืองไคสอน พมวิหาร (เดิมคือเมืองคันทะบุลี) แขวงสะหวันนะเขต 5 กม. เชื่อมถนนหมายเลข 9 ในฝั่งลาว เป็นสะพานคอนกรีตอัดแรง ความกว้าง 12 เมตร ขนาด 2 ช่องทางจราจรเฉพาะรถยนต์ (ไม่มีทางรถไฟตามแผนที่กำหนดไว้แต่แรกเมื่อ พ.ศ. 2540 เนื่องจากปัญหาเรื่องงบประมาณ) มีทางเท้า 2 ข้างทางความยาว 2,050 เมตร บน 2 ฝั่งของสะพานมีอาคารด่าน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีถนนเปลี่ยนทิศทางการจราจรในฝั่งไทย⁴⁸ ซึ่งทั้งฝ่ายไทยกับลาวออกค่าใช้จ่ายคนละครึ่งและได้รับการสนับสนุนจากประเทศญี่ปุ่น

⁴⁷ ผู้จัดการออนไลน์ 7 พฤษภาคม 2549 21:28 น.

⁴⁸ นางสาว รังสิมา โอพริกบุตร กงสุล สถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต พุทธศักราช 2549

นอกจากนี้ที่ประชุมด้านการขนส่งทางถนนระหว่างไทย-ลาว เห็นชอบให้เปิดเดินรถโดยสารประจำทางระหว่างไทย-ลาว เส้น มุกดาหาร-สะหวันนะเขต พื้นที่ที่อนุญาตให้มีการเดินรถข้ามสะพานได้ ซึ่งบริษัท ขนส่ง จำกัด เป็นผู้ประกอบการฝ่ายไทย และบริษัทส้อมแบ่งขนส่งและโดยสาร จำกัด เป็นผู้ประกอบการฝ่ายลาว โดยมีอัตราค่าโดยสาร 45 บาทต่อคนต่อเที่ยว

สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม – คำม่วน) ตำแหน่งของสะพานในฝั่งไทยจะอยู่เหนือจากตัวเมืองนครพนมประมาณ 11 กิโลเมตร บ้านห้อม ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ฝั่งลาวอยู่ที่บ้านเวินใต้ เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน ห่างจากบ้านท่าแขกประมาณ 13 กิโลเมตร ซึ่งกำหนดให้จุดเปลี่ยนทิศทางการจราจรอยู่ในฝั่งลาว ช่วงนี้จะมีจุดข้ามที่ค่อนข้างแคบโดยมีความกว้างประมาณ 700 เมตร และอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองนครพนมมากนัก ทำให้สะดวกในการเดินทาง นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า มีผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

โครงการที่นายกรัฐมนตรีของไทยได้แจ้งต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีไทย – เวียดนามว่าจะสนับสนุนให้มีการก่อสร้าง และเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้กรมทางหลวงทำการศึกษาความเหมาะสมของโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงที่จังหวัดนครพนม โดยใช้งบกลาง พ.ศ. 2547 จำนวน 20 ล้านบาทและได้รับจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. 2549 ในการออกแบบรายละเอียดในการก่อสร้างจำนวน 34 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2550 โดยกรม.อนุมัติงบประมาณค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน จำนวน 61 ล้านบาทตามที่กรมทางหลวงได้เสนอ โดยรับงบประมาณ พ.ศ. 2550 จำนวน 31 ล้านบาท และขอตั้งงบประมาณไว้ในพ.ศ. 2551 อีกจำนวน 30 ล้านบาท การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินกำหนดแล้วเสร็จในเดือน กรกฎาคม 2551 ค่าก่อสร้างฯ จำนวน 1,347 ล้านบาท ซึ่งได้จัดทำ MOU ระหว่างรัฐบาลไทย และสปป. ลาว กำหนดแล้วเสร็จในเดือนตุลาคม 2550 สำระสำคัญประกอบด้วย ที่ตั้งโครงการ หน่วยงานรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง การบริหารจัดการงานก่อสร้างเขตก่อสร้าง และการอำนวยความสะดวก กำหนดพิธีลงนาม MOU ภายในเดือน ธันวาคม 2550 งานประกวดราคา ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ ถึง มิถุนายน 2551 งานก่อสร้างตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551 ใช้เวลาดำเนินการ 30 เดือน

ปัจจุบันการขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยวกับประเทศ สปป.ลาว ระหว่างจังหวัดนครพนมกับแขวงคำม่วนใช้ทางเรือและแพขนานยนต์เป็นหลัก การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ระหว่างจังหวัดนครพนมกับแขวงคำม่วน ทำให้เกิดความสะดวกปลอดภัย ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวและกิจกรรมระหว่างประเทศ ซึ่งเชื่อมต่อโครงข่ายคมนาคมทางหลวงหมายเลข 22 ระหว่างจังหวัดอุดรธานี สกลนคร นครพนม ไปยังทางหลวงหมายเลข 12 ของสปป. ลาว ท่าแขก - ดงเหี้ย (จังหวัดกว๋างบิงห์) ระยะทาง 310 กิโลเมตร และเส้นทางหมายเลข 8 นครพนม - ท่าแขก หลักซาว วินห์ (จังหวัดงอน) ระยะทาง 331 กิโลเมตร ตามยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดีเจ้าพระยา – แม่โขง⁴⁹

⁴⁹ โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 จังหวัดนครพนม www.nkpt2.net/news_file/p14094051536.doc

สะพานข้ามแม่น้ำโขง อ. เชียงของ จ. เชียงราย – แขวงบ่อแก้ว สปป. ลาว โครงสร้างตัวสะพานจะกว้าง 14.70 เมตร ยาว 630 เมตร เฉพาะที่ข้ามแม่น้ำ 430 กิโลเมตร ถนนฝั่งไทยมี 4 ช่องจราจร ฝั่งลาว 2 ช่องจราจร เป็นสะพานที่ฝ่ายไทยออกค่าใช้จ่ายคนละครึ่งกับ สปป. จีน เนื่องจากทางสปป. ลาว ให้ข้อมูลว่า ยังไม่มีงบประมาณและผลประโยชน์จากการสร้างสะพานไทยและสปป. จีน น่าจะได้มากกว่า อีกทั้งทาง ADB ไม่ให้เงินกู้ สะพานดังกล่าวจัดสร้างริมฝั่งโขงบริเวณ บ้านปากอิงเหนือ ต. ศรีดอนชัย อ. เชียงของ จ. เชียงราย ห่างจากถนนสาย อ. เชียงของ ประมาณ 6 ก.ม. ส่วนฝั่งสปป. ลาวเป็นพื้นที่ราบป่าเขา ทางทิศใต้ของตัวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป. ลาว ซึ่งเป็นส่วนข้ามแม่น้ำโขงที่แคบที่สุดและพื้นดินใต้แม่น้ำโขงช่วงดังกล่าว มีสภาพดินแข็ง ที่ทำให้การตอกเสาเข็มช่วยลดความยากของการตอกเสาเข็ม เพื่อทำฐานตอม่อสร้างสะพานได้⁵⁰ คาดว่าใน พ.ศ. 2554 จะแล้วเสร็จ สามารถเปิดใช้งานได้ ซึ่งจะเป็นช่วงเดียวกันกับการเปิดใช้ท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2 โดยในอนาคตจะมีการเวนคืนที่ดินเป็นจำนวนมาก รอบบริเวณฝั่งไทย ซึ่งกรมศุลกากรจะจัดตั้งศูนย์โลจิสติกส์ เพื่อตรวจสอบและส่งเสริมการขนส่งสินค้า ตามระบบ one stop service ขณะที่กรมทางหลวงจะเร่งก่อสร้างถนนรอบเมือง อ. เชียงของ เพื่อระบายรถที่คาดว่าจะมากขึ้น และถนนที่เชื่อม อ. เชียงแสน และ อ. แม่สาย นอกจากนี้กรมทางหลวงชนบท จะสร้างถนนอีก 2 สาย ที่ทั้งสร้างใหม่และบูรณะเพื่อพัฒนาถนนให้เชื่อมกับถนนพหลโยธิน ที่ อ. เมือง จ. เชียงราย ก่อนสู่เข้าภาคกลางเพื่อรองรับการคมนาคม⁵¹

สะพานข้ามแม่น้ำโขง อ. เชียงของ จ. เชียงราย – แขวงบ่อแก้ว สปป. ลาวถือว่าเป็นทางออกสำคัญสำหรับการแก้ปัญหาของถนนเศรษฐกิจ R 3 E ที่ยังขาดโครงข่ายสำคัญที่จะเป็น missing link ทำให้การเชื่อมโยง 3 ประเทศ "ไทย-ลาว-จีน" เพราะสะพานแห่งนี้เป็นจุดเชื่อมต่อมายังฝั่งไทย จะรองรับถนน R 3 E ทำให้เส้นทางการขนส่งจากกรุงเทพฯ - คุณหมิงสมบูรณ์แบบ โดยเส้นทาง เริ่มจากเชียงราย-อ. เชียงของข้ามแม่น้ำโขงไปยังแขวงบ่อแก้วของลาวไปยังเวียงจันทน์ หลวงน้ำทา และไปเชื่อมต่อชายแดนจีนที่บ่อเต็น จากนั้นจะไปยังเมืองเชียงรุ้ง และไปสิ้นสุดที่คุณหมิง รวมระยะทางจากเชียงราย - คุณหมิง ประมาณ 1,200 กิโลเมตร⁵² ทำให้การขนส่งสะดวกกว่าเดิมมาก จากเดิมต้องข้ามแพขนานยนต์ที่ท่าเรือเชียงของ⁵³

⁵⁰ หนังสือพิมพ์ แนวหน้า 31 มีนาคม 2551

⁵¹ วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 หน้า 14

⁵² หนังสือพิมพ์ แนวหน้า วันที่ 31 มีนาคม 2551

⁵³ สะพานข้ามโขง เชียงของ-ห้วยทราย จิกซอร์เชื่อม "ไทย-ลาว-จีน" หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ปีที่ 32 ฉบับที่ 4080 คอลัมน์ เวทีอัมพเตต หน้า 10

สะพานข้ามโขงคอนพะเพง เป็นโครงการที่รัฐบาลกำลังจะดำเนินการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง ช่วงน้ำตกคอนพะเพง เมืองโขง อันสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญทางภาคใต้ของ สปป.ลาว ใน พ.ศ. 2551 มีนักท่องเที่ยวชาวลาวและชาวต่างชาติถึง 220,000 คน หากสะพานข้ามโขงคอนพะเพงสร้างแล้วเสร็จ จะกลายเป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญระหว่าง 4 ประเทศคือ สปป.ลาว ไทย กัมพูชา เวียดนาม และอาจเป็นไปได้ที่จะสร้างสนามบินอีกแห่ง ซึ่งเจ้าเมือง (นายอำเภอ) เมืองโขง กำลังเร่งพัฒนาสาธารณูปโภค⁵⁴

สะพานข้ามแม่น้ำเหือง เป็นผลจากการประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งกับประเทศเพื่อนบ้าน ครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2545 ที่ กระทรวงการต่างประเทศ ที่ประชุมได้เห็นชอบที่จะให้ความช่วยเหลือสปป.ลาวในการก่อสร้างสะพาน เชื่อมระหว่าง บ้านนากระเซ้ง ตำบลอาฮี อำเภอท่าลี่ จ.เลย กับเมืองแก่นท้าว แขวงไชยบุรีของสปป.ลาว โดยเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2547 เวลา 15.30 น.ฯพณฯ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ ต่างประเทศและ ฯพณฯสมสหวาด เล่งสะหวัด รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ ต่างประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ร่วมเป็นประธานในพิธีเปิดแพรคลุมป้ายเปิด การใช้สะพานมิตรภาพน้ำเหืองไทย - ลาวพร้อมกับลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนเปิดจุดผ่านแดนถาวรที่ สะพานมิตรภาพน้ำเหืองไทย - ลาว

ในส่วนของการก่อสร้างสะพานมิตรภาพน้ำเหืองไทย - ลาวนั้น กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ได้ดำเนินการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อทำการศึกษาและออกแบบรายละเอียดและก่อสร้างสะพาน มิตรภาพน้ำเหืองไทย - ลาว โดยสะพานแห่งนี้เมื่อรวมกับถนนทั้งสองฝั่งมีระยะทางยาวทั้งสิ้น 3,232 กิโลเมตร ในวงเงินค่าก่อสร้างรวมทั้งสิ้น 43.075 ล้านบาท โดยในส่วนของการข้ามแม่น้ำเหืองก่อสร้างโดยศูนย์ สร้างและบูรณะสะพานที่ 2 (ขอนแก่น) กรมทางหลวง ในส่วนของถนนฝั่งไทยและถนนฝั่ง สปป.ลาว ก่อสร้างโดยศูนย์สร้างทางหล่มสัก กรมทางหลวง

สำหรับจุดที่ตั้งโครงการอยู่บริเวณ บ้านนากระเซ้ง ตำบลอาฮี อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย กับ บ้านเมือง หมอใต้ เมืองแก่นท้าว แขวงไชยบุรี สปป.ลาว เป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามแม่น้ำเหือง ยาว 110 เมตร กว้าง 9 เมตร ทางเท้ากว้างข้างละ 1.50 เมตร ถนนในฝั่งไทย ผิวทางแอสฟัลต์คอนกรีตยาว 689 เมตร ผิว จราจรกว้าง 7 เมตร ไหล่ทางกว้างข้างละ 1 เมตร และถนน ในฝั่ง สปป.ลาว ผิวทางแอสฟัลต์คอนกรีตกว้าง 7 เมตร ไหล่ทางกว้างข้างละ 1 เมตร ยาว 2.1 กิโลเมตร

สะพานข้ามแม่น้ำเหืองไทย - ลาว จะเชื่อมโยงการคมนาคมและขนส่งระหว่างสองประเทศ อีกทั้งยัง เป็นการส่งเสริมทางด้านการค้าการลงทุน อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว การผลิตสินค้าแปรรูปข้ามสะพาน ไปยังเมืองแก่นท้าว ผ่านเมืองปากลายไปยัง แขวงไชยบุรี ซึ่งเป็นแขวงที่อุดมด้วยทรัพยากรธรรมชาติและ

⁵⁴ ผู้จัดการออนไลน์ 2 กุมภาพันธ์ 2552 <http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9520000011803>

แหล่งท่องเที่ยวซึ่งจากแขวงไซยะบุรี ห่างจากเมืองหลวงพระบาง ซึ่งเป็นเมืองมรดกโลก 150 กิโลเมตร รวมระยะทางจากสะพาน ฯ ถึงหลวงพระบางประมาณ 363 กิโลเมตร และจากหลวงพระบางยังสามารถเดินทางต่อไปยังแขวงต่าง ๆ ของลาวได้⁵⁵

ตารางที่ 17 ค่าบริการการใช้สะพานมิตรภาพน้ำเหืองไทย-ลาว⁵⁶

	ฝ่ายไทย (บาท)	ฝ่ายลาว (กีบ)
รถยนต์นั่ง	10	3,000
รถบรรทุกเล็ก	15	5,000
รถโดยสารเล็ก	20	6,000
รถโดยสารใหญ่	30	8,000
รถบรรทุก 6 ล้อ	40	9,000
รถบรรทุก 10 ล้อ	80	20,000
รถบรรทุกมากกว่า 10 ล้อ	100	30,000

การคมนาคมทางรถไฟ

สปป.ลาวยังไม่มีระบบการคมนาคมทางรถไฟ แต่รัฐบาลสปป.ลาวกำลังดำเนินแผนการสร้างเครือข่ายเส้นทางรถไฟ เชื่อมระหว่างไทยกับยูนนาน ซึ่งจะเริ่มจากคุนหมิงไปเชียงราย ผ่านเข้าไปยังเชียงรุ่ง เมืองลา หลวงพระบาง หลวงน้ำทาและห้วยไซ ซึ่งโครงการเส้นทางนี้เริ่มก่อสร้างในปี 2541 โครงการนี้แล้วเสร็จประมาณร้อยละ 80

บริษัทแปซิฟิก ทรานสปอร์ตเชียน จำกัด เป็นบริษัทในเครือสหวิริยา ได้รับสัมปทานก่อสร้างและเดินรถไฟในประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระยะทาง 1,500 กิโลเมตร มีกำหนดก่อสร้างในขั้นที่ 1 ระยะทางตั้งแต่กึ่งกลางสะพานมิตรภาพ จังหวัดหนองคายถึงเวียงจันทน์ ระยะทางประมาณ 14 กิโลเมตร โดยเซ็นสัญญาสัมปทานกับรัฐบาลไปเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2540 แต่จนกระทั่งปลายปี 2542 บริษัท แปซิฟิกฯ ผู้ได้รับสัมปทานไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้ตามสัญญาที่ทำไว้ โดยมีสาเหตุสำคัญจากบริษัทสหวิริยา จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทแม่ของบริษัทแปซิฟิกฯ ประสบปัญหาทางการเงินจากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทย รัฐบาล สปป.ลาวจึงได้ยกเลิกสัมปทานนี้ และได้มีการเร่งรัดให้มหาผู้รับสัมปทานเพื่อก่อทางรถไฟอีกครั้งเมื่อเดือน กันยายน 2547

⁵⁵ บุญกร เทศบาลตำบลท่าลี่ <http://www.tessabanthali.go.th/data12.htm>

⁵⁶ ข้อมูลจาก ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา 11/4/2551

โดยสัมปทานสร้างทางรถไฟภายใน สปป.ลาวมีความยาวทั้งสิ้น 1,500 กิโลเมตร ซึ่งมีเส้นทางดังนี้
เส้นทางเวียงจันทน์-หลวงพระบาง ระยะทาง 200 กิโลเมตร
เส้นทางหลวงพระบาง-บ่อเต็น ระยะทาง 220 กิโลเมตร
เส้นทางเวียงจันทน์-คำม่วน ระยะทาง 337 กิโลเมตร
เส้นทางคำม่วน-จำปาสัก ระยะทาง 352 กิโลเมตร
เส้นทางจำปาสัก-ช่องเม็ก ระยะทาง 60 กิโลเมตร
เส้นทางบอลิคำไซ-เมืองวิน ระยะทาง 60 กิโลเมตร
เส้นทางเชียงของ-สายปะทาน ระยะทาง 120 กิโลเมตร

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 ประธานาธิบดีฝรั่งเศส นายฌัก ชีรัก (Jacques Chirac) ได้เปิดเผยว่า รัฐบาลฝรั่งเศสให้ความช่วยเหลือโครงการรถไฟเส้นทางรถไฟช่วงท่านาแล้ง-เวียงจันทน์ ต่อจากช่วงสะพานมิตรภาพ -ท่านาแล้ง ระยะทาง 3.5 กิโลเมตร ที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลไทยซึ่งเปิดให้บริการจริงเมื่อ สิงหาคม 2550⁵⁷ การก่อสร้างทางรถไฟช่วงท่านาแล้ง – เวียงจันทน์ก็จะดำเนินควบคู่กันไปซึ่งตอนนี้อยู่ในระหว่างการก่อสร้างและคาดว่าจะใช้เวลาไม่นาน ขณะเดียวกัน สปป.ลาวได้เปิดด่านสากลแห่งใหม่ที่สถานีรถไฟบ้านดอนสี ตาแสงท่านาแล้ง ซึ่งนักท่องเที่ยวและผู้โดยสารสามารถขอวีซ่าเข้าประเทศได้โดยไม่ต้องย้อนกลับไปท่าสะพานมิตรภาพอีก ซึ่งอยู่ห่างออกไป 3 กิโลเมตรโดยขบวนรถไฟจะเปิดให้บริการวันละ 4 เที่ยว เป็นขบวนกรุงเทพ-เวียงจันทน์ 1 เที่ยว และมีรถไฟระยะสั้นอีก 1 เที่ยว หนองคาย-เวียงจันทน์⁵⁸

นอกจากนี้ สปป.ลาวยังมีโครงการฟื้นฟูทางรถไฟ บ้านดอนแดง - ดอนคอน เมืองโขง แขวงจำปาสัก ซึ่งมีความยาว 7 กิโลเมตร คาดว่าจะใช้ทุนประมาณ 5 ล้านดอลลาร์ ด้วยการลงทุนร่วมระหว่างบริษัทของเกาหลีใต้กับรัฐบาลสปป.ลาว โครงการนี้ อยู่ในระยะขั้นตอนการเจรจารูปแบบการลงทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตดังกล่าว ให้เป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอนาคต

แต่เดิมเส้นทางรถไฟดังกล่าว อดีตเจ้าอาณานิคมฝรั่งเศส ได้สร้างขึ้นโดยมีจุดประสงค์ใช้ขนส่งสินค้าข้ามแม่น้ำโขง ลัดเข้าสู่ดินแดนกัมพูชาเพื่อออกทะเลยังเมืองท่ากัมปงโสม แต่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ ฝรั่งเศสก็ต้องถอนตัวออกจากอินโดจีน

โครงการก่อสร้างและพัฒนาระบบรถไฟในลาว จะทำให้ สปป. ลาวสามารถเชื่อมต่อกับโลกภายนอกได้เส้น โดยเริ่มจากการเชื่อมเส้นทางคมนาคมกับประเทศไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งชาวลาวและชาวไทย และจากผลการศึกษายังพบว่า ทางรถไฟจะสามารถสร้างผลกำไรได้ในระยะยาว⁵⁹

⁵⁷ ฐานเศรษฐกิจ ฉบับที่ 2360 25 กันยายน- 27 กันยายน 2551

⁵⁸ ผู้จัดการออนไลน์ 31 มีนาคม 2551 <http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9520000018562>

⁵⁹ ผู้จัดการออนไลน์ วันที่ 7 พฤษภาคม 2549

นอกจากนี้สปป. ลาว ยังได้รับการพัฒนาจากระบบรถไฟ สป. จีนอีกด้วย เนื่องจากปัญหาและความไม่สะดวกของการขนส่งสินค้าผ่านทางแม่น้ำโขงมายังเชียงแสน เพราะต้องใช้เวลาขนส่งหลายขั้นตอน มีทั้งการขนส่งทางรถยนต์ออกจากไร่เพื่อขึ้นรถไฟ จากระบบรถไฟขนส่งสินค้าใส่รถยนต์เพื่อขนส่งสินค้ามาลงเรือที่ทำเรือซื้อเหมาหรือทำเรือเชียงรุ่ง ก่อนล่องเรือลงมายังเชียงแสน และยังคงขนส่งขึ้นรถเข้าไปยังตลาด จึงทำให้สินค้าโดยเฉพาะสินค้าประเภทเกษตรเกิดการเสียหายได้ง่าย ประเทศจีนจึงเร่งทำศึกษาและสำรวจเส้นทางบก เพื่อพัฒนาเส้นทางรถไฟคู่ขนานกับเส้นทางรถยนต์คุนหมิง-เชียงรุ่ง-บ่อหาน-บ่อเตน-หลวงน้ำทา มายังเมืองห้วยทราย และสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงมายังอำเภอเชียงของ ในส่วนของประเทศไทยเองได้ศึกษาเส้นทางรถไฟจากเด่นชัย-แพร่-พะเยา-เชียงคำ-เทิง-เชียงราย-แม่จัน-เชียงแสน และจากจังหวัดเชียงรายมายังอำเภอเชียงของ⁶⁰

โครงการรถไฟฟ้า ด้วยประชากรในเวียงจันทน์มีประมาณ 6 ล้านคน (สำรวจเมื่อกรกฎาคม 2550)⁶¹ เป็นผู้ใช้รถจักรยานยนต์และรถยนต์ส่วนตัวเป็นจำนวนร้อยละ 8 และมีแนวโน้มว่าจำนวนการใช้ยานยนต์ โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้นมาก แม้ว่าการเดินทางขึ้นรถสาธารณะจะเพิ่มขึ้น แต่รัฐบาลสปป.ลาว พยายามหาแนวทางที่จะลดการนำเข้าเชื้อเพลิง เนื่องจากประสบปัญหาการขาดดุลการค้ามานาน ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงแก้ปัญหาด้วยการให้มีโครงการระบบขนส่งมวลชนด้วยรถบัสไฟฟ้า (Trolley Bus) ซึ่งมีมูลค่า 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเริ่มทำการสำรวจเมื่อปี 2543 ด้วยความร่วมมือระหว่างเวียงจันทน์ และกรุงมอสโกของรัสเซีย ผลการสำรวจบ่งชี้ว่ามีความเป็นไปได้สูงใน 3 เส้นทาง ได้แก่ สะพานมิตรภาพไทย-ลาว ดอนนวน และทองพอง ซึ่งรถบัสดังกล่าว ไม่ใช้น้ำมัน ไม่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง แต่ใช้ไฟฟ้าซึ่งสปป.ลาวมีอย่างเหลือเฟือจนส่งออกได้ โดยให้ความสำคัญกับปัญหาเทคนิคที่จะต้องประหยัด และมีประสิทธิภาพสูง สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงภายในประเทศ และ คำนึงถึงเส้นทางที่จะก่อสร้างเพื่อเชื่อมต่อในอนาคตอีกด้วย

หากโครงการทrolleyบัสเป็นจริงตามที่คาดหมายไว้ จะถือได้ว่า สปป. ลาวเป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะที่ระบบรถไฟส่วนใหญ่เป็นระบบราง และรถบัสขนส่งส่วนใหญ่เป็นเครื่องยนต์ดีเซลหรือก๊าซธรรมชาติซึ่งในระยะแรกระบบขนส่งมวลชนทrolleyบัสอาจจะเปิดบริการในระยะสั้นๆ ย่านใจกลางเมืองไปยังศูนย์ลาวไอเทค ซึ่งเป็นสถานที่จัดกีฬาเกือบ 10 ชนิด ในกีฬาซีเกมส์ พ.ศ. 2552⁶²

⁶⁰ สำนักข่าวประชาธรรม โดย วุฒิสานต์ จันทร์วิบูล 06/12/2546

⁶¹ National Statistical Center of Lao PDR, June 2007

⁶² ลาวผูกแผนรถไฟไฟฟ้า “ทrolleyบัส” เวียงจันทน์ ผู้จัดการออนไลน์ 25 พฤศจิกายน 2549

การคมนาคมทางน้ำ

เส้นทางคมนาคมทางน้ำมีบทบาทสำคัญในการขนส่งสินค้าและการเดินทางของประชาชนมาก เนื่องจากเป็นประเทศที่ไม่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเล การที่สปป.ลาวมีแม่น้ำโขงผ่านตลอดประเทศ ซึ่งความยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ รวมระยะทางทั้งสิ้น 1,835 กิโลเมตรจึงเป็นแม่น้ำสายสำคัญอย่างยิ่งในการใช้คมนาคม อย่างไรก็ตาม การขนส่งทางน้ำไม่อาจใช้ได้ตลอด เนื่องจากข้อจำกัดทางกายภาพหลายด้านเพราะทางตอนใต้มีเกาะแก่งเป็นจำนวนมาก รวมไปถึงระดับน้ำที่ขึ้นลงตามฤดูกาล ทำให้เส้นทางขนส่งทางเรือทำได้เพียง 875 กิโลเมตร และสามารถเดินเรือได้สะดวกเฉพาะฤดูน้ำหลาก โดยจะสามารถบรรทุกสินค้าในเรือได้ถึง 300 ตัน แต่ฤดูแล้งจะบรรทุกสินค้าได้เพียง 20-30 ตันเท่านั้น

นอกจากแม่น้ำโขงสายหลักของประเทศแล้ว สปป.ลาวยังมีแม่น้ำสำคัญ ที่ใช้เป็นเส้นทางเดินเรืออีกประมาณ 8 สายด้วยกัน ได้แก่

1. แม่น้ำอู เป็นเส้นทางคมนาคมจากพงสาลี ไปยังหลวงพระบาง เป็นระยะทางประมาณ 448 กิโลเมตร
2. แม่น้ำจิม (คำว่า “จิม” เป็นภาษาถิ่นที่เรียก ภู เจือก นาค สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวไทย-ลาวรวมไปถึงอุษาคเนย์เคารพบูชา) เป็นเส้นทางคมนาคมจากเชียงของไปยังเวียงจันทน์ เป็นระยะทางประมาณ 354 กิโลเมตร
3. แม่น้ำเซบั้งเหียง เป็นเส้นทางคมนาคมบริเวณภายในสะหวันเขต เป็นระยะทางประมาณ 338 กิโลเมตร
4. แม่น้ำเซบั้งไฟ เป็นเส้นทางคมนาคมผ่านสะหวันเขตและคำม่วน เป็นระยะทางประมาณ 239 กิโลเมตร
5. แม่น้ำทา เป็นเส้นทางคมนาคมจากหลวงน้ำทาไปยังบ่อแก้ว เป็นระยะทางประมาณ 325 กิโลเมตร
6. แม่น้ำเซกอง เป็นเส้นทางคมนาคมจากสาละวัน เซกองไปยังอัตตะบือ เป็นระยะทางประมาณ 320 กิโลเมตร
7. แม่น้ำกะดิง เป็นเส้นทางคมนาคมในบริเวณบอลิคำไซ เป็นระยะทางประมาณ 103 กิโลเมตร
8. แม่น้ำเคน เป็นเส้นทางคมนาคมจากหัวพันไปยังหลวงพระบาง เป็นระยะทางประมาณ 90 กิโลเมตร

นอกจากนี้ลาวยังใช้แม่น้ำโขงคมนาคมทางข้ามมายังประเทศไทยอีกด้วย ซึ่งทำให้เกิดท่าเรือต่างๆ ระหว่างไทยกับสปป.ลาว ตลอดลำน้ำโขง ซึ่งท่าเรือที่สำคัญต่อการขนส่งสินค้าได้แก่

ท่าเรือเชียงแสน แห่งที่ 1 จังหวัดเชียงรายตรงข้ามบ้านห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

ท่าเรือเชียงแสน แห่งที่ 2 อยู่ในระหว่างดำเนินการสร้างอย่างเร่งด่วน (เริ่มโครงการเมื่อ พ.ศ. 2550 ของบประมาณใน พ.ศ. 2551 ใช้เวลาก่อสร้าง 2 ปี คาดว่าจะเสร็จภายในพ.ศ. 2553) ซึ่งจะตั้งอยู่บริเวณใกล้สามเหลี่ยมปากแม่น้ำกก ที่บรรจบแม่น้ำโขงในบริเวณบ้านสบกก ต.เวียง อ.เชียงแสน ห่างจากท่าเรือเชียงแสนแห่งแรก ลงมาทางใต้ ราว 5 ก.ม. ใช้งบประมาณราว 1,000 ล้านบาทเศษ บนพื้นที่ 600 ไร่⁶³

⁶³ วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 14 ฉบับที่ 2

อย่างไรก็ตาม การก่อสร้างท่าเรือเชียงแสน 2 นั้น ได้มีการระเบิดเกาะแก่งในแม่น้ำโขงเพื่อล่องเรือสินค้าลงมาเชียงของ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนทิศทางของสายน้ำ ทำให้ตลิ่งพังทลายและอาจกลายเป็นปัญหาเรื่องเขตแดนระหว่างประเทศ อีกทั้งทางสปป.จีนเองกำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าผ่านทางแม่น้ำโขงมายังเชียงแสน เพราะต้องใช้การขนส่งหลายขั้นตอน มีทั้งการขนส่งทางรถยนต์ออกจากไร่เพื่อขึ้นรถไฟ จากระบบรถไฟขนถ่ายสินค้าไปรถยนต์เพื่อขนสินค้ามาลงเรือที่ทำเรือชื่อเหมาหรือท่าเรือเชียงรุ่ง ก่อนล่องเรือลงมาเชียงแสน และยังคงต้องขนถ่ายขึ้นรถเข้าไปยังตลาด จึงทำให้สินค้าโดยเฉพาะสินค้าประเภทเกษตรเกิดการเสียหายได้ง่าย ทำให้จีนเร่งพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางรถไฟแทน ด้วยเหตุนี้ท่าเรือเชียงแสนที่กำลังอยู่ในระหว่างก่อสร้างนั้น อาจจะไม่เป็นที่นิยมสำหรับการขนส่งสินค้า⁶⁴

ท่าเทียบเรือบ้านเวินใต้ มีถนนเชื่อมกับถนนหมายเลข 13 แขวงคำม่วน ซึ่งทั้งถนน และท่าเทียบเรือบ้านเวินใต้ เป็นความร่วมมือกันระหว่างกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี และกรมทางหลวงกับกระทรวงคมนาคม ขนส่ง ไปรษณีย์และก่อสร้าง ท่าเทียบเรือที่ฝั่งไทยนั้นตั้งอยู่ที่บ้านเวินพระบาท ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

นอกจากนี้ยังมีท่าเรืออื่นๆ สำหรับข้ามแดนระหว่างเมืองคู่แฝดอีกด้วยเช่น

- ท่าเรือท่าข้ามบริเวณจังหวัดหนองคาย ตรงข้ามกับเมืองท่าเดื่อของกรุงเวียงจันทน์
- ท่าเรือท่าข้ามบริเวณบึงกาฬ จังหวัดหนองคายตรงข้าม
- ท่าเรือท่าข้ามบริเวณจังหวัดนครพนม ตรงข้าม เมืองท่าแขกแขวงคำม่วน
- ท่าเรือท่าข้ามบริเวณจังหวัดมุกดาหาร ตรงข้ามสะพานนันทเขต
- ท่าเรือท่าข้ามบริเวณเชียงคาน จังหวัดเลย ตรงข้ามเมืองसानะคามแขวงเวียงจันทน์

ปัจจุบันการคมนาคมทางน้ำได้รับการปรับปรุงและก่อสร้างให้ดียิ่งขึ้น เห็นได้จากโครงการต่างๆ ของพรรค-ภาครัฐ เช่นการก่อสร้างท่าเรือ การก่อสร้างผนังกันการกัดเซาะของแม่น้ำโขงหลายแห่ง และได้ปรับปรุงแม่น้ำลำคลองทางตอนเหนือของประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่ง คมนาคมทางน้ำระหว่าง สปป.จีน พม่า ไทย สปป. ลาว⁶⁵

⁶⁴ สำนักข่าวประชาธรรม โดย วุฒิสานต์ จันทรวินูล 06/12/2546

⁶⁵ บทความพิเศษ 1 : 30ปีแห่งการพัฒนาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตอนที่ 2 : ด้านการค้า ด้านคมนาคมขนส่งทางไปรษณีย์และการก่อสร้าง ด้านการท่องเที่ยว รัตนา จันทร์เทวี่ แบล ศูนย์ข้อมูลลาว มหาวิทยาลัยขอนแก่น

http://home.kku.ac.th/laos/index.php?option=com_content&task=view&id=63&Itemid=77

การร่วมพัฒนาเส้นทางเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำโขงตอนบนระหว่าง 4 ประเทศ คือไทย ลาว พม่าและจีน
ประเทศไทย สปป.ลาว พม่า และสปป.จีน ได้มีการร่วมพัฒนาเส้นทางเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำ
โขงระหว่างประเทศ โดยได้มีการลงนามความตกลงไปแล้วเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2543 ณ เมืองท่าจีเหล็ก
ประเทศสหภาพพม่า และมีพิธีเปิดการเดินเรืออย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2544 ในวันนี้ ADB
จะให้การสนับสนุนทางวิชาการและเงินกู้ด้านการจัดทำ Common Navigation Rules และศึกษาความ
เหมาะสมในการปรับปรุงร่องน้ำเดินเรือ การติดตั้งสัญญาณช่วยเดินเรือ ท่าเรือและสิ่งอำนวยความสะดวก
รวมทั้งการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เดินเรือของแต่ละประเทศ

ตามสถิติของธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ได้บ่งชี้ให้เห็นอย่างชัดเจน
ว่าการขนส่งผ่านเส้นทางสายนี้ สปป.จีนควบคุมการค้าขนถ่ายสินค้าได้อย่างเบ็ดเสร็จ โดยในส่วนของเรือ
ขนส่งสินค้า ที่แล่นขึ้นลงระหว่างเชียงรุ่ง สิบสองปันนา-อ.เชียงแสน จ.เชียงราย ของไทย ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 118 ลำ
ขนาดระวาง 40 - 300 ตันนั้น 112 ลำเป็นเรือสัญชาติจีนอีก 6 ลำที่เหลือเป็นของพม่า และสปป.ลาว
นอกจากนี้ทางการจีนยังเร่งพัฒนาท่าเรือเชียงรุ่งและกวนเหล้อย่างเต็มที่ รวมถึงรัฐบาลสปป.จีนกำลังพิจารณา
ขุดลอกร่องน้ำโขงเพิ่มเติมอีกด้วย สิ่งที่จะเกิดขึ้นในเขตแขวงตอนเหนือของ สปป.ลาว ก็คือบ้านบ่อเตน
(ชายแดนสปป.ลาว-สปป.จีน) แขวงหลวงน้ำทา แขวงบ่อแก้วตามแนวถนนสายคุนหมิง-สปป.ลาว-อ.เชียงของ
จ.เชียงรายทางการจีนมีโครงการที่จะพัฒนาเขตเมืองท่า รวมถึงชายแดนบ่อหาน (ตรงข้ามบ่อเตนของสปป.ลาว)
โดยเขตปกครองสิบสองปันนา ได้วางแผนพัฒนาพื้นที่บ่อหานเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจมีขนาด 28 ตาราง
กิโลเมตร นอกจากนี้รัฐบาลจีนยังวางโครงการพัฒนาระบบด่านบ่อเตน แขวงหลวงน้ำทา สปป.ลาว ให้เป็น
เขตการค้า เพื่อรองรับเส้นทางคุนหมิง-กรุงเทพฯ ด้วย โดยใช้เนื้อที่ประมาณ 36 ตารางกิโลเมตร อยู่ในเขต
สปป.ลาว ห่างจากชายแดนจีนประมาณ 5 กิโลเมตร โดยมีบริษัทฟูซิง ของฮ่องกง ได้รับสัมปทาน 30 ปี
ขณะนี้อยู่ระหว่างการออกแบบ

ขณะเดียวกันสปป.จีน-สปป.ลาว ยังร่วมกันสร้างอาคารเพื่อให้บริการ One Stop Service ขึ้นบริเวณ
ชายแดนบ่อหาน-บ่อเตน ซึ่งเปิดให้บริการใน พ.ศ. 2550

การคมนาคมทางอากาศ

สปป. ลาวมีสนามบินนานาชาติเพียง 3 แห่งคือ

1. ท่าอากาศยานนานาชาติปากเซ (Pakse International Airport) อยู่ในแขวงจำปาสัก
2. ท่าอากาศยานนานาชาติหลวงพระบาง (Luang Prabang International Airport) อยู่ในแขวงหลวง
พระบาง
3. ท่าอากาศยานนานาชาติวัดไต (Wattay International Airport) ซึ่งห่างจากนครหลวงเวียงจันทน์
ประมาณ 3 กิโลเมตร โดยท่าอากาศยานนานาชาติแห่งนี้ถือได้ว่าเป็นสนามบินพาณิชย์หลักของสปป.ลาว

สามารถเชื่อมโยงไปยังเมืองใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวนมาก แม้ว่าจะมีการลดเที่ยวบินจำนวนมากจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจการเงินเมื่อปี 2540 แต่ปัจจุบันมีเที่ยวบินสู่ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ฮานอย โฮจิมินห์ซิตี้ พนมเปญ กุนหมิง และอื่นๆ ที่เที่ยวบินสู่ กรุงเทพฯ และพนมเปญ บ่อยมากกว่าเที่ยวบินอื่น ๆ

เมื่อต้นเดือนสิงหาคม 2547 ไทยและ สปป.ลาว ได้เปิดเจรจาสิทธิทางการบินระหว่างกัน โดยทั้งสองฝ่ายสามารถทำการบินออกจากจุดใดๆ ของตนไปยังจุดใดๆ ของอีกฝ่ายได้อย่างเสรี และสามารถใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันระหว่างสายการบินของประเทศเดียวกัน เช่นสายการบินไทยกับสายการบินบางกอกแอร์เวย์ ใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน บินไปยัง สปป.ลาว และสายการบินของแต่ละฝ่ายสามารถใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน บินไปยัง สปป.ลาวหรือไทย เป็นต้น ซึ่งการเปิดกว้างของเส้นทางบินครั้งนี้ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับลาวขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศลาวที่ฝ่ายไทยเป็นผู้ลงทุน

ปัจจุบันรัฐบาลลาวอยู่ระหว่างการเจรจากับรัฐบาลญี่ปุ่น และรัฐบาลไทย เพื่อปรับปรุงสนามบินสะหวันนะเขตให้เป็นท่าอากาศยานนานาชาติอีกแห่ง และเป็นท่าอากาศยานร่วมระหว่างลาวและไทย พร้อมทั้งรองรับการขยายตัวของนิคมอุตสาหกรรมสะหวัน-เซโน (Savan-Seno Economic Zone) ซึ่ง สปป. ลาว มีท่าอากาศยานภายในประเทศตามแขวงที่สำคัญต่างๆ⁶⁶ ได้แก่

ตารางที่ 18 ท่าอากาศยานภายในประเทศ

Airport Code	Airport Name	Airport Code	Airport Name
AOU	Attapeu	VNA	Saravane
OUI	Ban Houei Sai	ZVK	Savannakhet
KOG	Khong Khong Is.	ZBY	Sayaboury
LXG	Luang Namtha	SND	Seno
LPQ	Luang Prabang	THK	Thakhek
UON	Muong Sai	UDO	Udomxay
ODY	Oudomxay	VNG	Viengxay
PKS	Paksane	VTE	Vientiane Wattay
PKZ	Pakse	XAY	Xayabury
NEU	Sam Neua	XKH	Xieng Khouang
XIE	Xieng Lom		

⁶⁶ Laos Airports <http://www.mapsofworld.com/international-airports/asia/laos.html>

รัฐบาลสปป. ลาว มีแผนการจะยกระดับสนามบินต่างๆ เช่น ปากเซ และหลวงพระบาง เป็นสนามบินระดับอนุภูมิภาคเชื่อมลาวกับประเทศในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) ให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ 2-2.5 ล้านคนต่อปี รวมถึงการสร้างสนามบินแห่งใหม่ที่หลวงน้ำทา ซึ่งในขณะนี้สนามบินเมืองปากเซได้ปรับปรุงทางวิ่งคอนกรีตสำหรับเครื่องบินขึ้นลงจากในปัจจุบัน 1,650 เมตร ขยายเป็น 2,400 เมตร และกว้าง 6-36 เป็น 45 เมตร ปรับปรุงทางวิ่งเข้าลานจอด ขยายลานจอด สร้างหอบังคับการบินใหม่ ติดตั้งระบบความปลอดภัยที่ทันสมัย รวมทั้งปรับปรุงระบบไฟฟ้าและการระบายน้ำ เพื่อให้เครื่องบินโดยสารขนาดเล็ก-ขนาดกลาง ระดับโบอิง 737 หรือแอร์บัส 320 ขึ้นลงได้⁶⁷

การบินภายในสปป. ลาวนั้นส่วนใหญ่มีศูนย์กลางที่นครหลวงเวียงจันทน์ทำให้มีความสะดวกและราคาถูก แต่การให้บริการการบินของสปป.ลาวมักจะไม่ตรงตามตารางเวลา มีการล่าช้าบ่อย

เที่ยวบินระหว่างเวียงจันทน์ - หลวงพระบาง วันละ 3 เที่ยวบิน ใช้เวลาประมาณ 40 นาที สปป.ลาว จัดเก็บภาษีสนามบินในประเทศ 1,000 กีบ

สายการบินประจำชาติของสปป.ลาว คือสายการบินลาว (Lao Aviation Airline) ให้บริการบินทั้งภายในและต่างประเทศ มีเที่ยวบินประจำไปกลับระหว่างเวียงจันทน์กับเมืองสำคัญของภูมิภาค ได้แก่ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ฮานอย โฮจิมินห์ซิตี้ ฟนัมเปญ ย่างกุ้ง คุนหมิง รวมถึงสายการบินนานาชาติที่ให้บริการผ่านท่าอากาศยานแห่งนี้ เช่น Thai Airways จากสุวรรณภูมิ-เวียงจันทน์, Vietnam Airlines จากฮานอย-เวียงจันทน์, China Eastern Airlines จากคุนหมิง-เวียงจันทน์ และ China Southern Airlines จากกวางเจา-เวียงจันทน์โดย สปป.ลาวเก็บภาษีสนามบินระหว่างประเทศ 10 ดอลลาร์สหรัฐ

สายการบินต่างประเทศที่มีเที่ยวบินไปนครเวียงจันทน์ เช่น สายการบิน Silk Air, Air Vietnam, Royal Air Cambodge, China Airline เป็นต้น

ระบบไฟฟ้า

ระบบกระแสไฟฟ้าในสปป. ลาว ใช้กำลังไฟ 220 โวลต์ วงจรกระแสสลับ ปลั๊กไฟนิยมเป็นแบบขาแบนและขากลม 2 ขา นอกจากนี้ มีกรณีไฟดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งแม้แต่ในนครหลวงเวียงจันทน์ เนื่องจากพายุฝนในช่วงกรกฎาคม - สิงหาคม ท้องที่บางแห่งมีกระแสไฟฟ้าใช้ตามช่วงเวลาเท่านั้นและในบางแห่งไม่มีไฟฟ้าใช้เลย แม้ว่ารัฐบาลตั้ง roadmap ให้ประเทศเป็น Battery of Asia ร่วมลงทุนสร้างเขื่อนพลังน้ำกับชาวต่างชาติถึง 33 เขื่อน จำนวนนี้มี 8 โครงการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้ภายในประเทศ กำลังผลิตรวม 484 เมกกะวัตต์ และอีกที่เหลือผลิตเพื่อจำหน่ายประเทศเพื่อนบ้าน กำลังผลิตรวม 6,862 เมกกะวัตต์ หากโครงการทั้งหมดแล้วเสร็จ สปป.ลาวจะสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้เพิ่มขึ้นถึง 11.8 พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง

⁶⁷ ผู้จัดการออนไลน์ 2 กุมภาพันธ์ 2552 <http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9520000011803>

นอกจากนี้ สปป. ลาวยังเป็นผู้ขายพลังงานไฟฟ้ารายใหญ่ให้กับไทย ซึ่งไทยรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป. ลาว เพิ่มจาก 3,000 เมกะวัตต์ เป็น 5,000 เมกะวัตต์ ภายใน พ.ศ. 2553 ใน พ.ศ. 2548 (ซึ่งเป็นปีที่เริ่มลงมือก่อสร้างโครงการเขื่อนไฟฟ้าน้ำเทิน 2) ประชากรมีกระแสไฟฟ้าใช้เพียงร้อยละ 45 ของครัวเรือนทั้งหมดเท่านั้น อย่างไรก็ตามทางรัฐบาลเตรียมลงทุนสร้างสายส่งกระแสไฟฟ้าไปยังแขวงต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งคาดว่าจะสามารถกระจายไฟฟ้าให้เข้าถึงครอบคลุมบ้านเรือนของประชาชนทั้งหมดเป็นร้อยละ 70 ใน พ.ศ. 2553 จนถึงร้อยละ 90 ใน พ.ศ. 2563 ซึ่งจะช่วยปรับปรุงความเป็นอยู่ของประชาชนในแต่ละพื้นที่ อีกทั้งยังช่วยพัฒนาภาคการเกษตรและยกระดับการขยายตัวของอุตสาหกรรมทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลางในท้องถิ่นและเศรษฐกิจของชุมชนให้มีการขยายตัวมากขึ้น

โครงการเขื่อนไฟฟ้าน้ำเทิน 2 เริ่มก่อสร้างตั้งแต่ พ.ศ. 2548 มีการเปิดประตูเขื่อนในกลางเดือนมิถุนายน 2551 ทดลองผลิตกระแสไฟฟ้าต้นเดือนมีนาคม 2552 และจะเดินเครื่องผลิตไฟฟ้าอย่างเป็นทางการในเดือนธันวาคม 2552 เป็นเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำที่มีขนาดใหญ่ที่สุดใน สปป. ลาว โดยมีกำลังผลิต 1,070 เมกะวัตต์ ส่งขายให้กับประเทศไทย 995 เมกะวัตต์ อีก 75 เมกะวัตต์ที่เหลือจะส่งวนไว้ใช้ในประเทศ เขื่อนผลิตไฟฟ้าพลังน้ำนี้สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าปีละประมาณ 5,936 จิกาวัตต์ต่อชั่วโมง ซึ่งสร้างรายได้ปีละไม่ต่ำกว่า 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ⁶⁸ ส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและเอื้อประโยชน์ต่อการสร้างระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในสปป. ลาว

สปป. ลาว กับ บริษัท China National Machinery and Equipment Import and Export Corporation หรือ CMEC ได้ลงนามในสัญญาบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าน้ำตกเซโปน 3 เมือง สะมัวย แขวงสาละวัน วันที่ 21 เมษายน 2551 เพื่อผลิตไฟฟ้าขายส่งแก่ประเทศเพื่อนบ้าน และสนองตอบความต้องการภายในประเทศได้ออย่างน้อย 10% ของกระแสไฟฟ้าที่ผลิตทั้งหมด ขณะนี้อยู่ในช่วงสำรวจความเป็นไปได้ ซึ่งใช้ระยะเวลา 18 เดือน หากผลการสำรวจตรงตามเป้าหมาย รัฐบาลจะลงมือก่อสร้างทันที โดยการเปิดประมูลเพื่อให้สัมปทานมอบหมายแก่บริษัทเอกชนต่างชาติ ซึ่งมีระยะเวลาสัมปทาน 30 ปี ซึ่งรวมระยะเวลาในการก่อสร้างด้วย⁶⁹

⁶⁸ วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 หน้า 8

⁶⁹ หนังสือพิมพ์เวียงจันทน์ใหม่ วันที่ 22/04/2008 ศูนย์ข้อมูลลาว แปล อ้างถึงใน ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 หน้า 8

ระบบโทรศัพท์

ปัจจุบัน ประชากรลาวที่ใช้บริการโทรศัพท์ที่มีสัดส่วนน้อยกว่าร้อยละ 2 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งถือว่าขนาดการสื่อสารลาวมีขนาดเล็ก มีโทรศัพท์พื้นฐานเพียง 9 แสนสาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ 1.4 แสนสาย สำหรับผู้ดำเนินการธุรกิจการสื่อสารในลาวมีทั้งสิ้น 4 รายคือ

1) บริษัท ลาวเทเลคอม จำกัด (Lao Telecom) ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอื่นๆ มีส่วนแบ่งตลาดถึงร้อยละ 68 ถือหุ้นโดยรัฐบาลลาว ร้อยละ 51 และบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น ร้อยละ 49

2) บริษัท เทเลคอม จำกัด (Telecom Lao) ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอื่นๆ ถือหุ้นโดยรัฐบาลลาวทั้งหมด 100%

3) บริษัท ลาวเอเชียเทเลคอม จำกัด (Lao Asia Telecom) ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอื่นๆ ถือหุ้นโดยกระทรวงป้องกันประเทศ 100%

4) บริษัท มิลลิคอมลาว จำกัด (Millicom Lao) ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอื่นๆ ถือหุ้นโดยรัฐบาลลาว ร้อยละ 22 และมิลลิคอมลาว ร้อยละ 78

ตารางที่ 19 ค่าโทรศัพท์⁷⁰

ประเภท	ค่าบริการในเวียงจันทน์	ค่าบริการต่างแขวง
โทรศัพท์พื้นฐาน	0.022 ดอลลาร์สหรัฐ/นาที	0.20 ดอลลาร์สหรัฐ/นาที
โทรศัพท์เคลื่อนที่ ลงทะเบียน	0.033 ดอลลาร์สหรัฐ/นาที	0.20 ดอลลาร์สหรัฐ/นาที

ระบบประปา

แม้ว่าประชาชนในประเทศมีจำนวนน้อย ระบบประปาในสปป.ลาว ยังมีไม่เพียงพอใช้สำหรับความต้องการของประชาชน แม้ในนครหลวงเวียงจันทน์ บริษัทประปาของลาวสามารถผลิตน้ำได้วันละ 1 แสนลูกบาศก์เมตร แต่มีความต้องการใช้ถึงวันละ 1.2 แสนลูกบาศก์เมตร ทำให้ทางการลาวพยายามเพิ่มการผลิตน้ำให้เพียงพอับความต้องการใช้ รวมถึงขยายการผลิตไปในแขวงต่างๆ ให้ทั่วถึงมากขึ้น ซึ่ง ณ ตอนนี้ โรงงานประปาดังอยู่ในเมืองเอกของแขวงและบรรดาเมืองทั้งหมด 38 แห่ง จำนวนของประชากรที่ได้ใช้น้ำประปาแล้วเกือบ 40 % ของประชากรทั้งหมดที่อาศัยอยู่ในตัวเมือง⁷¹

⁷⁰ Lao Telecom, 2550

⁷¹ บทความพิเศษ 1 : 30ปีแห่งการพัฒนาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตอนที่ 2 : ด้านการค้า ด้านคมนาคมขนส่งทางไปรษณีย์และการก่อสร้าง ด้านการท่องเที่ยว รัตน จันทรเทวี แปล ศูนย์ข้อมูลลาว มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ระบบชั่ง-ตวง-วัด ชาวลาวนิยมใช้ระบบเมตริกเป็นมาตราชั่ง-ตวง-วัด

นครหลวง แขวง และเมืองสำคัญของลาว

นครหลวงเวียงจันทน์ เป็นเมืองหลวง เดิมเรียกว่ากำแพงนครเวียงจันทน์ มีพื้นที่ 3.9 พันตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง บริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง ตรงข้ามกับจังหวัดหนองคายประเทศไทย เป็นศูนย์กลางด้านการเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศตั้งแต่ที่ยังไม่เป็น สปป. ลาว ในสมัยที่เป็นอาณาจักรล้านช้าง มีชื่อว่า “จันทบุรีกรุงศรีสัตนาคนหุต” โดยพระไชยเชษฐาธิราชสถาปนาให้เป็นนครหลวงแห่งอาณาจักรล้านช้าง เมื่อประมาณ พ.ศ. 2106-2107 ปัจจุบันเป็นในหลายพื้นที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว มีย่านไนท์บาซาร์ และห้างสรรพสินค้าซึ่งเป็นตลาดสินค้าจาก ไทย สปป. จีน เวียดนาม วางจำหน่ายเป็นจำนวนมาก ถือได้ว่าเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางธุรกิจสูง

แขวงหลวงพระบาง เป็นแขวงสำคัญทางตอนเหนือของประเทศ มีพื้นที่ 1.7 หมื่นตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางเหนือของนครเวียงจันทน์ ระยะทางประมาณ 400 กิโลเมตร เชื่อมต่อกันด้วยทางหลวงหมายเลข 13 ใช้เวลาเดินทางราว 8 – 10 ชั่วโมงถนนอยู่ในสภาพที่ไม่ดีนัก มีเครื่องบินจากนครเวียงจันทน์ถึงหลวงพระบางโดยสายการบินลาว ใช้เวลาบินประมาณ 45 นาที มีประชากรประมาณ 4.2 แสนคน ได้รับการประกาศให้เป็นเมืองมรดกโลกในปี 2541 จากองค์การยูเนสโก (UNESCO) ซึ่งทำให้หลวงพระบางเป็นที่รู้จักแพร่หลายทั่วโลกเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน และสิ่งปลูกสร้างสำคัญทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่งดงาม ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ

แขวงสะหวันนะเขต มีชื่ออย่างเป็นทางการเมื่อครั้งได้รับการก่อตั้งเป็นแขวงว่า “สุวรรณเขต” มีความหมายว่าแผ่นดินทอง หรือตีความหมายได้ถึงดินแดนอันอุดมสมบูรณ์ แต่ปัจจุบัน มีการตีความสะหวันนะเขตว่าหมายถึง “เมืองแห่งสวรรค์” (City of Paradise) ซึ่งมีความหมายคล้ายกับ นครสวรรค์และกรุงเทพมหานครของประเทศไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างชาวสะหวันนะเขต กับ ชาวมุกดาหารมีความสัมพันธ์กันมายาวนาน เห็นได้จากชาวบ้านแห่งบ้านโพธิ์สุม ที่ตั้งของพระธาตุอิงฮัน เป็นหมู่บ้านเก่าแก่แห่งหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นต้นบรรพบุรุษชาวมุกดาหาร เพราะใน พ.ศ. 2230 ชาวลาวบ้านโพธิ์สุม ย้ายมาอยู่ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหารปัจจุบัน⁷²

แขวงสะหวันนะเขต เป็นแขวงสำคัญทางภาคใต้ของประเทศ มีพื้นที่ 21,774 ตารางกิโลเมตร จึงเป็นแขวงที่ใหญ่อันดับ 2 ของ สปป. ลาว อยู่ห่างจากท่าแขก แขวงคำม่วน ลงไปทางใต้ ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 13 ประมาณ 80 กิโลเมตร และเป็นเมืองคู่แฝดกับจังหวัดมุกดาหารของประเทศไทย โดยมีสะพาน

มิตรภาพ 2 เป็นสะพานเชื่อม ทั้ง 2 เมืองเข้าสู่เส้นทางหมายเลข 9 สู่ดอนสา และ ดานัง ในเวียดนาม ด้วยเหตุนี้
แขวงสะหวันนะเขตจึงเป็นเมืองที่มีความสำคัญด้านการค้า และรวมไปถึงสินค้าผ่านแดน จากพม่า (เมือง
เมะล่าย) สู่เวียดนาม (ดานัง) 1,450 กิโลเมตร อันเป็นเส้นทางคมนาคม East-West Economic Corridor
หรือ EWEC ภายใต้ กรอบพัฒนาเศรษฐกิจสังคม 6 ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง หรือ GMS ซึ่งเป็นทางบกที่สั้น
ที่สุดที่สามารถเชื่อมทะเลอันดามัน กับ ทะเลจีนใต้

ทรัพยากรทางธรรมชาติสำคัญคือ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ทองคำ ทองแดง ฯลฯ ซึ่งเหมืองทองคำ
ทองแดง ที่เมืองเซโปน ซึ่งเป็นเหมืองแร่พาณิชย์ใน สปป. ลาวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในแขวงสะหวันนะเขต
และเป็นเหมืองแห่งแรกของสปป. ลาวที่ผลิตแร่ทองแดงส่งออกเมื่อเดือนมีนาคม 2548 ซึ่งนำรายได้เข้า
ประเทศเป็นอย่างมาก

ไม่เพียงแต่จะเป็นเมืองที่มีความสำคัญด้านการค้าและขนส่งระหว่างประเทศ สะหวันนะเขตยังเป็น
ที่ตั้งของเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน (Savan-Seno Special Economic Zone : SASEZ) ซึ่งเป็นเขต
เศรษฐกิจพิเศษแห่งแรกของลาว จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2546 ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และใน
ประเทศ ในภาคการผลิต การค้า บริการ และ logistics ตามนโยบายของรัฐบาล สปป. ลาว ซึ่งทางรัฐบาลได้
ตั้งเป้าหมายให้เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน – เซโน เป็นศูนย์กลางการค้าและบริการของ EWEC ที่จะช่วยให้
สปป. ลาว จัดความยากจนและสร้างพื้นฐานด้านอุตสาหกรรมและความทันสมัย ภายใน พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020)
ตามที่รัฐบาลคาดหวังไว้⁷³ แม้ยังมีความก้ำกั้นไม่มากนัก แต่คาดว่ารัฐบาลลาวจะเร่งผลักดันการพัฒนาเขต
เศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน ให้เห็นผลเป็นรูปธรรมมากขึ้นเป็นลำดับ

เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน – เซโน มีลักษณะพิเศษหลายประการที่เอื้อประโยชน์ต่อการลงทุนได้แก่

1. เป็นจุดที่ขนส่งต่อเนื่องและหลายรูปแบบ เช่น สามารถขนส่งสินค้าทางถนนไปยัง สปป. จีน และ
ประเทศต่างๆในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งสินค้าผ่านด่านมุกดาหาร-
สะหวันนะเขต ที่ใช้ระบบ Single Stop Inspection Service ซึ่งลดเวลาและขั้นตอนให้น้อยลง ทำให้เกิดความ
รวดเร็วและสะดวกมาก นอกจากนี้ยังเขตเศรษฐกิจพิเศษยังสามารถขนส่งทางเรือไปยังท่าดานังและแหลม
ฉบังเพื่อต่อไปยังประเทศคู่ค้าทั่วโลก และเมื่อ รัฐบาลสปป. ลาว ไทย และ ญี่ปุ่น ปรับปรุงท่าอากาศยาน
สะหวันนะเขตสำเร็จตามแผนการ จะสามารถขนส่งทางอากาศไปยังประเทศอื่นๆได้ เช่น ไทย เวียดนาม
สิงคโปร์ สอังก

2. ในแขวงสะหวันนะเขตมีแรงงานไร้ฝีมือและกึ่งฝีมือในปริมาณที่พอเพียง (7,000 คน) และ
ค่าจ้างแรงงานต่ำ (40-50 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน)⁷⁴

⁷³ นางสาวรังสิมา โอพาริกบุตร กองสุลแห่งสถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต รวบรวมเมื่อ พฤศจิกายน 2549

⁷⁴ นางสาวรังสิมา โอพาริกบุตร กองสุลแห่งสถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต รวบรวมเมื่อ พฤศจิกายน 2549

3. องค์กรที่ทำหน้าที่บริหารเขตคือ Savan Sena Special Zone Authority (SEZA) เป็น one stop service มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติการลงทุนและใบอนุญาตการลงทุน ใช้เวลาดำเนินการเพียง 5 วัน ทำให้นักลงทุนได้รับความสะดวกในการติดต่อขออนุญาตลงทุน
4. สปป. ลาว ไม่เพียงจะร่ำรวยด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ แต่ยังมีเสถียรภาพทางการเมือง และความปลอดภัยสูง
5. สปป. ลาว มีแหล่งผลิตไฟฟ้ามาก ที่สำคัญคือ เขื่อนน้ำเทิน 2 ซึ่งเป็นเขื่อนไฟฟ้าที่ใหญ่ที่สุดใน สปป. ลาว ตั้งอยู่ในแขวงบอลิคำไซ ซึ่งช่วยเรื่องพลังงานไฟฟ้าให้กับเขต
6. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 2 – 10 ปี เสียอากรกำไรในอัตราร้อยละ 8 และ 10 ตามสาขาและเงินลงทุนที่รัฐกำหนด และเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 5

ในสหวนะเขต แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. พื้นที่ส่วน A มีเนื้อที่ 305 เฮกตาร์ รัฐบาลมีแผนจะพัฒนาพื้นที่ส่วนนี้เป็นเขตอุตสาหกรรมผลิตเพื่อส่งออก (Export Processing Zone) รวมถึงเป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industry) และศูนย์กลางของธุรกิจบริการ
2. พื้นที่ส่วน B มีเนื้อที่ 20 เฮกตาร์ ห่างจากพื้นที่ส่วน A ไปทางทิศตะวันออกตามเส้นทางถนนหมายเลข 9 ราว 30 กิโลเมตร รัฐบาลมีแผนจะพัฒนาพื้นที่ส่วนนี้เป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้า ประกอบด้วยคลังสินค้า ศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า สถานีบรรจุและแยกสินค้ากล่อง และสถานีพักตู้คอนเทนเนอร์ และโรงจ่อรถบรรทุกสินค้า

ธุรกิจที่ได้รับการสนับสนุนในเขตฯ ได้แก่ การแปรรูปเพื่อการส่งออก การค้า การบริการและ Logistics โดยธุรกิจที่เป็นไปได้มาก ได้แก่ เกษตรแปรรูป หัตถกรรม การหีบห่อ ผลิตภัณฑ์จากไม้ รองเท้า อิเล็กทรอนิกส์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งนักลงทุนที่เข้าไปลงทุนสามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ที่ ทางสปป. ลาว ได้รับมาจากประเทศที่พัฒนาแล้ว

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสหวนะ-เซโนของลาว อาจต้องเผชิญกับคู่แข่งสำคัญคือ เขตเศรษฐกิจพิเศษลาวบาว ในจังหวัดกว๋างตรีของเวียดนาม ซึ่งอยู่ติดกับแขวงสหวนะเขตของลาว มีความก้าวหน้าไปมากในปัจจุบันและพร้อมรองรับการเข้ามาตั้งฐานการผลิตของนัก ลงทุนได้ทันที อีกทั้งยังอยู่ใกล้กับท่าเรือดานัง ซึ่งช่วยให้ต้นทุนการขนส่งสินค้าต่ำกว่าการผลิตในลาว ปัจจัยดังกล่าวอาจทำให้นักลงทุนต่างชาติเลือกลงทุนในเวียดนามแทนลาว⁷⁵

⁷⁵ ศูนย์ข้อมูลลาว มหาวิทยาลัยขอนแก่น 8 เมษายน 2552

แขวงจำปาสัก เป็นแขวงที่สำคัญอยู่ทางตอนใต้ของสปป.ลาว มีเนื้อที่ 15,415 ตารางกิโลเมตร⁷⁶ อยู่ติดกับจังหวัดอุบลราชธานีของไทย อาณาเขตทั้งสองประเทศติดกันเป็นพื้นดิน ซึ่งในการเดินทาง เข้า-ออก จะต้องผ่านทางด่านช่องเม็ก ที่อำเภอสิรินธร การข้ามเดินทางข้ามไปสปป.ลาว จำเป็นต้องติดต่อสำนักงานศุลกากรจังหวัดอุบลราชธานี

แขวงจำปาสัก เดิมเป็นเมืองใหญ่ของชาติพันธุ์จาม เรียกว่า "จำปานคร" เคยอยู่ภายใต้การปกครองของสยามในบางช่วง จนกระทั่งพ.ศ.2446 สยามเสียดินแดนลาวฝั่งซ้ายทั้งหมดให้ฝรั่งเศส และต้องเสียดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขง คือ นครจำปาสักและหลวงพระบางให้ฝรั่งเศส จนใน พ.ศ. 2486 ประเทศไทยได้เรียกร้องดินแดนจากฝรั่งเศสกลับคืนมา ฝรั่งเศสยอมคืนดินแดนบางส่วนที่อยู่ฝั่งขวาแม่น้ำโขงให้กับไทย คือ ส่วนหนึ่งของอาณาจักรหลวงพระบางกับนครจำปาสัก และมณฑลพระตะบอง แต่ 4 ปีให้หลัง ไทยจำเป็นต้องยกดินแดนส่วนที่ได้กลับคืนให้กับฝรั่งเศสอีกครั้ง เมื่อ พ.ศ. 2489 เนื่องจากฝรั่งเศสอ้างว่า ไทยแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 เพราะรัฐบาลไทยยอมให้ญี่ปุ่นใช้ประเทศเป็นทางผ่านขึ้นบก โดยที่หากไทยไม่ยกดินแดนดังกล่าว ฝรั่งเศสจะไม่รับรองให้ไทยเป็นสมาชิกสหประชาชาติ ประเทศไทยจึงจำต้องยอมยกดินแดนที่ได้คืนมาให้กับฝรั่งเศส และให้ข้าราชการไทยทั้งหมดพร้อมกับประชาชนที่ต้องการ ย้ายเข้ามาอยู่ในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2489

ปัจจุบัน จำปาสัก กลายเป็นแขวงสำคัญของสปป.ลาว เพราะร่ำรวยไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญ ด้วยสภาพภูมิประเทศที่มีแนวเทือกเขาสูงอยู่ด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกของแขวง ซึ่งเป็นแนวเทือกเขาของภูเขาไฟที่ดับแล้ว ส่วนบริเวณตอนกลางเป็นพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขงซึ่งไหลผ่านกลางแขวงและแม่น้ำเซโดน บริเวณทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบสูงโบโลเวน ซึ่งมีความสูงประมาณ 1,500 - 1,800 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่โดยทั่วไปมีความสูงไม่เกิน 1,000 เมตร จึงทำให้บริเวณนี้มีฝนตกชุก และอากาศชุ่มชื้นตลอดทั้งปี อีกทั้งพื้นดินมีคุณภาพดี เนื่องจากเป็นบริเวณแนวภูเขาไฟเก่า จึงเหมาะแก่การประกอบเกษตรกรรม ซึ่งผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว กล้วยไม้ ยางพารา ถั่วเหลือง ข้าวเหนียว กาแฟซึ่งสามารถส่งออกจำหน่ายทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยเฉพาะในแถบยุโรป นอกจากนี้ยังมีพืชสมุนไพรที่เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญอย่าง "หมากแห้ง" ที่สามารถสกัดทำยารักษาโรคประเภทยาแก้ปวด ยาลดไข้ และยาบำรุง โดยญี่ปุ่นเป็นตลาดสำคัญสำหรับสินค้าชนิดนี้ ขณะที่ทรัพยากรป่าไม้นั้น ทางรัฐบาลสปป.ลาวให้สัมปทานในการตัดและส่งออกมายังประเทศไทย อีกทั้งในบริเวณทางตอนใต้ของแขวง มีเกาะแก่งมากมาย อันเป็นที่มาของคำว่า "สี่พันดอน" ทำให้มีปลามากมายอุดมสมบูรณ์ เช่น ปลาเพี้ย ปลาแคด ปลาหอน ปลาเค็ง ปลาแซ่ รวมทั้งปลาข่า หรือปลาโลมาน้ำจืด ซึ่งมีแห่งเดียวในแม่น้ำโขง และกำลังจะสูญพันธุ์

⁷⁶ ศูนย์ข้อมูลลาว มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นอกจากนี้จำปาสักยังเป็นเมืองสำคัญด้านการค้าการลงทุนและอุตสาหกรรม และมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น ปราสาทหินวัดพูซึ่งเป็นปราสาทในอาณาจักรขอมโบราณ น้ำตกคอนพะเพ็ง ซึ่งนับได้ว่าเป็นน้ำตกใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อุทยานบาเจียง น้ำตกผาส้วม เป็นต้น

การปกครองของแขวงจำปาสัก แบ่งเขตออกเป็น 10 เมือง มีศูนย์กลางทางราชการ ทางเศรษฐกิจ การค้า การคมนาคม และการบริการอยู่ที่เมืองปากเซ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นเมืองหลวงของแขวงจำปาสัก ซึ่งมีประชากรรวมตัวกันหนาแน่นกว่าเมืองอื่นๆ ในแขวงได้มีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง ที่เมืองปากเซ โดยความช่วยเหลือจากประเทศญี่ปุ่น

แขวงคำม่วน ถือว่าเป็นเมืองที่มีความสำคัญด้านการค้าไทย-ลาว เป็นเมืองคู่แฝดกับจังหวัดนครพนมในประเทศไทย มีเมืองหลวงของแขวงชื่อเมืองท่าแขก ตั้งอยู่ตอนกลางของสปป. ลาว และเป็นส่วนที่แคบที่สุดของประเทศซึ่งมีความกว้างประมาณ 280 กิโลเมตร อยู่ห่างจากนครหลวงเวียงจันทน์ประมาณ 320 กิโลเมตรไปทางใต้ มีพื้นที่ทั้งหมด 16,315 ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือติดกับแขวงบอลิคำไซ ทิศใต้ติดกับแขวงสะหวันนะเขต ทิศตะวันตกติดกับนครพนม ซึ่งด่านตรวจคนเข้าเมืองนครพนม ตั้งอยู่ที่ถนนสุนทรวิจิตร อ.เมือง เปิดทำการทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. ส่วนทางทิศตะวันออกติดกับเวียดนามซึ่งเชื่อมไปเมืองวินออกสู่ทะเลได้โดยผ่านเส้นทางหลวงหมายเลข 12 ซึ่งเป็นถนนลาดยางตลอดสาย จึงเป็นเส้นทางสำคัญที่เชื่อมต่อให้สปป. ลาว ออกสู่ทะเลได้ ซึ่งตรงชายแดนลาว-เวียดนามมีโกดังเก็บสินค้าข้ามแดนขนาดใหญ่หลายแห่ง มีการค้าที่คึกคัก ทำให้แขวงคำม่วนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจในประเทศ

อีกทั้งแขวงนี้ยังมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีเขตป่าสงวนที่สำคัญถึง 2 แห่งด้วยกัน คือ ภูหินป้อน และ นากาย-น้ำเทิน ซึ่งเป็นป่าสงวนที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ⁷⁷ ซึ่งลำน้ำเทินในที่ราบสูงนากาย เป็นสถานที่ผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำขนาดใหญ่ที่สุดในแถบอาเซียน มีอุตสาหกรรมระเบิดและย่อยหินเพื่อการสร้างเขื่อนพลังงานไฟฟ้า (Hydroelectric Project) คือเขื่อนน้ำเทิน 2 นอกจากนี้ในบ้านโพนดื้อ บนที่ราบสูงนาแป และนากาย ค้นพบว่าเป็นแหล่งตะกั่วที่สำคัญ อีกทั้งยังมีไม้กฤษณา ไม้แปก และต้นไม้มีค่าอื่นๆอีกมากมาย

แขวงคำม่วนยังเป็นพื้นที่สำคัญสำหรับการท่องเที่ยว เนื่องจากในอดีตเมื่อคริสตศตวรรษที่ 5 เคยเป็นพื้นที่ในอาณาจักรฟูนัน ชื่อเมือง “ศรีโคตรบูร” จึงทำให้มีโบราณสถาน และเมื่อฝรั่งเศสเข้าล่าอาณานิคมใน พ.ศ. 1910 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็นเมืองท่าแขก ด้วยเหตุนี้ ภายในเมืองท่าแขกจึงมีสถาปัตยกรรมแบบฝรั่งเศสหลายแห่ง ปัจจุบันรัฐบาลได้เปลี่ยนชื่อแขวงให้เป็น “คำม่วน” เพื่อให้สะท้อนถึงชนชาติลาว และให้ท่าแขกเป็นเพียงชื่อเมืองเท่านั้น สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในแขวงคำม่วนได้แก่ พระธาตุสีโคดตะบอง ถ้ำพระหรือถ้ำผาช้าง ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และ ท่าฝรั่งเศสหรือวังสันติภาพ ถ้ำเชียงเลียบ ถ้ำนางแอ่น ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ขณะเดียวกันแขวงคำม่วนยังมีตลาดที่สำคัญ 2 แห่งด้วยกันคือ

⁷⁷ วารสารสารนิพนธ์ภาพไทย-ลาว ปีที่ 14 ฉบับ 2 หน้า 40.

1. ตลาดหลักสอง ซึ่งเป็นตลาดเก่าแก่ มีสินค้าประเภทเสื้อผ้า ของใช้ส่วนตัว ทอง เครื่องเงิน รวมไปถึงสินค้าสดและของป่าหายาก

2. ตลาดสุขสมบูรณ์ เดิมชื่อตลาดหลักสาม สินค้าส่วนใหญ่เป็นอุปกรณ์ไฟฟ้า และเป็นอุ้งรสองแถวให้บริการไปแขวงสะหวันนะเขตซึ่งอยู่ทางตอนใต้

แขวงอุดมไซ ตั้งอยู่บนทางหลวงหมายเลข 1 ตัดกับหมายเลข 4 ซึ่งถนนหมายเลข 1 ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลจีนในการก่อสร้างและยังคงอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้และสามารถเชื่อมกับคูนหมิงในสปป.จีนได้ โดยทางลาวตอบแทนรัฐบาลจีนด้วยการให้สัมปทานป่าไม้ในเขตหุบเขาแขวงอุดมไซ ส่งผลให้ป่าไม้ในแขวงนี้ถูกทำลายลงไปมาก

แขวงหลวงน้ำทา ตั้งอยู่ทางเหนือของสปป.ลาว ทิศตะวันตกเชื่อมติดกับพม่าและแขวงบ่อแก้ว และทางทิศเหนือเชื่อมกับสปป.จีน ทิศตะวันออกและใต้ติดกับแขวงอุดมไซ ซึ่งใช้เวลาเดินทางจากเมืองอุดมไซ 1 ชั่วโมง ตั้งอยู่บนทางหลวงหมายเลข 1 ตัวเมืองตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำทา มีศูนย์หัตถกรรมหลวงน้ำทา ตั้งอยู่บนถนนที่จะเดินทางไปยังเมืองสิงห์

บ้านบ่อเต็น ตั้งอยู่ในแขวงหลวงน้ำทา เป็นย่านเศรษฐกิจที่สำคัญอีกแห่งของแขวง เนื่องจากมีย่านไชน่าทาวน์ที่ทาง สปป.จีน เข้าไปสัมปทานสร้างเมืองใหม่ในเขตชายแดนลาว เพื่อผลักดันคนจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศ ตามนโยบาย เดินออกนอกบ้านของ สปป.จีน ซึ่งจุดเชื่อมต่อกับสปป.จีนที่ จุดผ่านด่านหมอ ฮาน (บ่อหาน)

บ้านห้วยทราย ตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขง ตรงข้ามกับ อ. เชียงของ จ. เชียงราย อยู่ห่างจากแขวงหลวงน้ำทา 250 กิโลเมตรใช้เวลาเดินทางประมาณ 4 ชั่วโมง⁷⁸ เป็นเมืองหลวงของแขวงบ่อแก้วซึ่งเป็นแขวงที่มีโพลินอ์ญมณีและทองคำเป็นจำนวนมาก แต่คุณภาพยังไม่ดี เริ่มมีนักซื้อพลอยจากไทยเข้ามาเปิดบ่อพลอย และซื้อขายแล้ว ปัจจุบันเป็นเมืองเล็กๆ แต่มีนักท่องเที่ยวเดินทางผ่านจุดผ่านแดนนี้เป็นจำนวนมากในปัจจุบัน ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะเป็เมือง Gateway ประตูเศรษฐกิจของลาว โดยที่แขวงบ่อแก้ว ไทยได้เข้ามาช่วยพัฒนาสร้างโรงพยาบาลและเมืองนี้ในอดีตเคยมีกงสุลไทย ห้วยทรายตั้งอยู่บนเนินเขาที่ลาดสู่แม่น้ำโขงมีเรือเฟอร์รี่ขนรถยนต์ข้ามฟากไปมา เป็นเหมือนโพลินและพลอย มีบริการเรือดำขนาดเล็กผู้โดยสารได้ 6 คน ถึงหลวงพระบางภายใน 7 ชั่วโมง มีเรือโดยสารขนาดใหญ่ผู้โดยสาร 20 คน ใช้เวลา 2 วันครึ่ง

⁷⁸ พิชญ จันทวิทัน, กงสุลไทยในเมืองลาว : ประสบการณ์ของนักการทูตไทยในประเทศเพื่อนบ้าน. กรุงเทพฯ : บริษัทเนชั่นบุ๊คส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด, 2548, หน้า 65.

สิทธิพิเศษทางการค้าที่ สปป.ลาว ได้รับ

สปป. ลาว เป็นประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศด้อยพัฒนา (Least Development Countries) ทำให้ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าจากประเทศที่พัฒนาแล้ว และกำลังพัฒนา โดยสามารถแบ่งสิทธิประโยชน์ทางการค้าที่สปป.ลาวได้รับออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ ระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences)⁷⁹ และ ระบบสิทธิพิเศษทางภาษีที่ให้เป็นการเฉพาะตามกรอบ หรือ กลุ่มต่าง ๆ ที่สปป.ลาวเป็นสมาชิก

1. การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (AISP : ASEAN Integration System of Preferences) การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน เป็นการให้สิทธิพิเศษในลักษณะทวิภาคี ซึ่งเป็นการให้ฝ่ายเดียวจากประเทศผู้ให้โดยไม่มีการเจรจาต่อรอง ซึ่งประเทศสมาชิกใหม่อาเซียนได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว สหภาพพม่า และเวียดนาม จะส่งรายการสินค้าที่ต้องการขอรับสิทธิพิเศษดังกล่าวให้ประเทศไทยพิจารณาและประเทศไทยจะพิจารณาทบทวนรายการสินค้าที่จะให้ AISP ทุกปี

2. สิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี – เจ้าพระยา – แม่โขง (ACMECS: Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy)

3. ออสเตรเลีย ได้อนุญาตให้สินค้าอุตสาหกรรม หรือที่ผลิตในประเทศด้อยพัฒนา (Least development countries) ไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2546 แต่สินค้าอุตสาหกรรมที่จะขอรับสิทธิ นำเข้าต้องมีกระบวนการผลิตขั้นตอนสุดท้ายในประเทศด้อยพัฒนา และต้นทุนการผลิตสินค้าในโรงงานของประเทศด้อยพัฒนาจะต้องไม่ต่ำกว่า 50 % ของต้นทุนการผลิตสินค้าทั้งโรงงาน จึงขอรับสิทธิดังกล่าวได้ ทั้งนี้จำเป็นต้องแสดงหลักฐานรับรองตามมาตรฐานแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ว่ามาจากประเทศด้อยพัฒนา จึงจะได้รับสิทธิดังกล่าว

4. ข้อตกลงการค้าเอเชีย – แปซิฟิก (Asia – Pacific Trade Agreement : APTA) เดิมใช้ชื่อว่า ข้อตกลงกรุงเทพ (Bangkok Agreement) สปป.ลาว ได้เข้าเป็นสมาชิก ทำให้สามารถใช้สิทธิพิเศษในการค้าต่าง ๆ กับประเทศสมาชิก เช่น อินเดีย บังคลาเทศ จีน เกาหลีใต้ เป็นต้น⁸⁰

5. แคนาดา ในเดือนมกราคม 2546 แคนาดาได้ประกาศคณาภิสิทธิ์การ และโควตา ให้กับประเทศด้อยพัฒนาจำนวน 48 ประเทศ โดยรัฐบาล สปป.ลาวได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) เรื่องการเข้าสู่ตลาด กับรัฐบาลแคนาดา ในเดือนมีนาคม 2546

⁷⁹ ระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences) หมายถึง ระบบการให้สิทธิ พิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไปที่ประเทศที่พัฒนาแล้วให้แก่สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศที่กำลังพัฒนา โดยลดหย่อนหรือยกเว้นอากรขาเข้าแก่สินค้าที่มีอยู่ในข่ายได้รับสิทธิ พิเศษทางการค้าทั้งนี้ประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษฯ จะเป็นผู้ให้แต่เพียงฝ่ายเดียวไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น

⁸⁰ หาข้อมูลเพิ่มเติมที่ <http://www.unescap.org/tid/apta.asp>

6. สหภาพยุโรป (European Union) ได้ให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่สปป.ลาวในการส่งสินค้าเข้าสู่สหภาพยุโรปด้วยสิทธิพิเศษทางภาษี และข้อตกลงหลายฉบับ เช่น การใช้อัตราภาษีภายใต้สิทธิ GSP ข้อตกลงการค้าสินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่มระหว่าง สปป.ลาว และสหภาพยุโรป (EU – Lao People's Democratic Republic agreement on trade in textiles) สิทธิประโยชน์แก่องค์กรระดับภูมิภาค (The Regional accumulation advantage) ซึ่งสหภาพยุโรปได้ให้สิทธิพิเศษนี้แก่อาเซียน ทำให้สปป.ลาวได้รับประโยชน์ด้วย และ Everything but Arms initiative (EBA) ซึ่งเป็นข้อตกลงที่ทางสหภาพยุโรปได้ริเริ่มในเดือนมีนาคม 2543 โดยจะลดภาษีศุลกากรขาเข้า และไม่จำกัดโควตาในการส่งสินค้าเข้าสู่สหภาพยุโรปจากประเทศด้อยพัฒนา ทุกชนิดยกเว้น อาวุธสงคราม และสัมภาระทหาร

7. ญี่ปุ่น ได้ให้สิทธิพิเศษ GSP แก่ สปป.ลาว ในการส่งออกสินค้าหัตถกรรม วัสดุนิคม และผลิตภัณฑ์จากไม้

8. สหรัฐอเมริกา สปป.ลาวได้รับสถานะเป็นคู่ค้าปกติ (Normal Trade Relations : NTR) กับสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 และออกกฎหมาย Lao People's Democratic Republic – United States of America Bilateral Trade Agreement ซึ่งลงนามในวันที่ 18 กันยายน 2546 ทั้งนี้เพื่อเป็นขจัดอุปสรรคและข้อกีดกันที่มีใช้ภาษีของทั้งสองประเทศ ซึ่งสาระสำคัญของข้อตกลงดังกล่าวจะเน้นไปที่ การเข้าสู่ตลาด และการได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง แก่สปป.ลาว ในการส่งสินค้าไปสหรัฐอเมริกาด้วยอัตราภาษีพิเศษ

นโยบายของรัฐด้านการลงทุนจากต่างประเทศ

ตั้งแต่เปิดประเทศรับการลงทุนจากต่างชาติ รัฐบาลลาวได้ประกาศใช้กฎหมายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2531 และได้จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Management Committee : FIMC) ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น Department for the Promotion and Management of Domestic and Foreign Investment : DDFI) สังกัดคณะกรรมการแผนการร่วมมือ (State Planning Committee) ล่าสุดได้เปลี่ยนหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ กรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Department : IPD) ทำหน้าที่ออกใบอนุญาตส่งเสริมการลงทุน ให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน และกำหนดกฎระเบียบด้านการลงทุน ให้บริการแบบ One Stop Service ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารนโยบายและพิจารณาโครงการที่ขอลงทุนในลาว ทั้งของนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น อีกทั้งยังรับผิดชอบเกี่ยวกับเงินกู้ และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยมีระยะเวลากำหนดอย่างชัดเจนดังนี้

1. โครงการที่อยู่ในบัญชีส่งเสริม 15 วันทำการ
2. โครงการที่อยู่ในบัญชีเปิดมีเงื่อนไข 25 วันทำการ
3. โครงการที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิสัมปทาน 45 วันทำการ

โดยผู้ลงทุนต่างประเทศที่มีคุณสมบัติถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้จะได้รับใบอนุญาตในการลงทุน ทะเบียนวิสาหกิจ และทะเบียนอากรพร้อมกันที่ กรมส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนภายในและต่างประเทศ

สำหรับอำนาจในการอนุมัติโครงการลงทุน ทางสปป.ลาว ได้ให้สิทธิแก่แขวงฯ มีอำนาจในการอนุมัติการลงทุนต่างประเทศสำหรับโครงการในบัญชีส่งเสริม (Activities Promoted for Foreign Investment) ที่มีมูลค่าโครงการไม่เกิน 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สามารถขออนุมัติการลงทุนกับเจ้าแขวงที่โครงการนั้นตั้งอยู่ได้ทันที ยกเว้นแขวงขนาดใหญ่ 4 แขวงคือ นครหลวงเวียงจันทน์ หลวงพระบาง สะหวันนะเขต และจำปาสัก จะขออนุมัติได้ไม่เกิน 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อลดความล่าช้าในกระบวนการพิจารณาอนุมัติจากส่วนกลาง

นอกจากนี้กฎหมายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ มาตราที่ 4 รัฐบาลลาวยังให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนและทรัพย์สินของนักลงทุนต่างชาติ โดยจะไม่ถูกยึด ริบ หรือโอนไปเป็นของรัฐ เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อสาธารณประโยชน์ ซึ่งนักลงทุนจะได้รับค่าทดแทนคืนโดยเร็วอย่างสมเหตุสมผล นอกจากนี้ยังรับประกันจะไม่เข้าไปแทรกแซงการดำเนินธุรกิจ

ในส่วนของการถือครองที่ดิน สปป.ลาวยังไม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติมีสิทธิถือครองที่ดิน แต่สามารถเช่าที่ดินระยะยาว และสามารถโอนสิทธิและผลประโยชน์จากการเช่าที่ดินได้ตั้งแต่ 30 ปี 50 ปี หรือ 80 ปี โดยขออนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจในการให้สัมปทานที่ดินดังนี้

ตารางที่ 20 หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติเช่าที่ดิน

ขนาดพื้นที่ (เฮกตาร์)	หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติ
1 – 3	แผนกสถิติกรรมและป่าไม้แขวง
3 – 100	กระทรวงสถิติกรรมและป่าไม้
100-10,000	รัฐบาลลาว
มากกว่า 10,000	สภาแห่งชาติ

ที่มา : <http://www.acmecsthai.com/web/7.php?id=2646> (มิถุนายน 2552)

แต่ทั้งนี้ในปี 2542 ลาวได้ออกกฎหมายว่าด้วยการวางผังเมือง (The Town Planning Law) โดยกำหนดเขตการใช้ที่ดินเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เขตที่อยู่อาศัย เขตสำนักงาน เขตการค้า เขตอุตสาหกรรม เป็นต้น ทำให้นักลงทุนต่างชาติ ต้องคำนึงถึงแหล่งที่ตั้งของโครงการให้ถูกต้องตามเขตที่กำหนด

สำหรับเอกชนที่สนใจที่จะเข้าลงทุนในสปป.ลาว โดยจะขอรับสิทธิประโยชน์จากการลงทุนจำเป็นจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สปป.ลาว ตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนเพื่อทำธุรกิจในลาว โดยรูปแบบการลงทุนใน สปป.ลาว มี 3 ประเภท⁸¹ ได้แก่

1. ธุรกิจร่วมสัญญา เป็นการร่วมธุรกิจกันระหว่างนิติบุคคลภายในกับฝ่ายต่างประเทศ โดยไม่ได้ก่อตั้งนิติบุคคลใหม่ขึ้นใน สปป.ลาว
2. วิสาหกิจผสม เป็นวิสาหกิจที่ก่อตั้งและขึ้นทะเบียนตามระเบียบกฎหมายของ สปป.ลาว ซึ่งมีการดำเนินธุรกิจ และเป็นกรรมสิทธิ์ร่วมระหว่างผู้ลงทุนต่างประเทศและผู้ลงทุนภายใน การจัดตั้ง การคุ้มครอง การเคลื่อนไหว และการพัวพันระหว่างผู้ร่วมลงทุนในวิสาหกิจผสม ถูกกำหนดด้วยสัญญาระหว่างสองฝ่าย และกฎระเบียบของวิสาหกิจผสมนั้น

สำหรับผู้ลงทุนต่างประเทศ ที่ลงทุนในวิสาหกิจผสมนี้ ต้องประกอบทุนไม่น้อยกว่าสามสิบเปอร์เซ็นต์ (30 %) ของทุนจดทะเบียน การประกอบทุนเป็นเงินตราต่างประเทศ ต้องคิดเป็นเงินกิบตามอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่ง สปป.ลาว

ซึ่งข้อจำกัดของการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจร่วมทุนนั้น คือทางสปป.ลาว ได้กำหนดเพดานสัดส่วนในการถือหุ้นของชาวต่างชาติ ในแต่ละประเภทธุรกิจไว้ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางนี้

⁸¹ อ้างแล้ว

ตารางที่ 21 สัดส่วนการถือหุ้นสูงสุดของต่างชาติในแต่ละประเภทธุรกิจ

ลำดับที่	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนถือหุ้น (%)
1	ธนาคาร	30 – 100
2	สถานีโทรทัศน์ วิทยุ	30 - 49
3	โทรคมนาคม	30 – 100
4	สื่อ สิ่งพิมพ์/โรงพิมพ์	30 – 100
5	ผลิตภัณฑ์ยา และเครื่องมือทางการแพทย์	30 – 100
6	ประกันภัย	30 – 51
7	อสังหาริมทรัพย์	30 – 100
8	โรงแรม	30 – 100
9	ท่องเที่ยว	30 – 100
10	การคมนาคมขนส่ง	30 – 49
11	ขายปลีก	30 – 100
12	ขายส่ง	30 - 100

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร, 2551

หมายเหตุ ประเภทธุรกิจที่ไม่ได้ระบุไว้ อัตราการถือหุ้นสูงสุดจะอยู่ระหว่าง 30 – 100 %

3. วิสาหกิจลงทุนต่างประเทศร้อยละ 100% เป็นวิสาหกิจของต่างประเทศ ที่ลงทุนแต่ฝ่ายเดียว ซึ่งสร้างตั้งอยู่ สปป.ลาว การก่อตั้งวิสาหกิจดังกล่าว อาจจะตั้งเป็นนิติบุคคลใหม่ หรือเป็นสาขาของวิสาหกิจต่างประเทศ ซึ่งจะต้องได้รับการอนุมัติส่งเสริมการลงทุนจาก IPD ก่อน โดยสามารถลงทุนประกอบธุรกิจได้ทุกประเภท ยกเว้นกิจการป่าไม้ เหมืองแร่ และไฟฟ้า โดยทุนจดทะเบียนของวิสาหกิจต่างประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของทุนทั้งหมด และตลอดระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ วิสาหกิจต่างประเทศจะต้องดำรงทรัพย์สินจะต้องไม่ต่ำกว่าทุนจดทะเบียน สำหรับระยะเวลาในการลงทุนให้เป็นไปตามลักษณะขนาด และเงื่อนไขของโครงการ โดยไม่ให้เกิน 50 ปี แต่ทั้งนี้สามารถขอต่ออายุได้ตามข้อตกลงของรัฐบาล แต่ต้องไม่เกิน 75 ปี

อนึ่ง ทางบริษัท ที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายของประเทศอื่น สามารถจัดตั้งสำนักงานตัวแทนภายใน สปป.ลาวได้ เพื่อรวบรวมข้อมูล ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุน และประสานงานด้านเอกสารต่างๆ ในระหว่างการเสนอขอลงทุน แต่สำหรับสำนักงานตัวแทน หรือตัวแทนที่มีเป้าหมายทางการค้า จะไม่ได้รับความคุ้มครองของกฎหมายส่งเสริมการลงทุนฉบับนี้ (มาตราที่ 10)

บทที่ 5

ขั้นตอนการก่อตั้งและการขึ้นทะเบียนวิสาหกิจ

สำหรับโครงการลงทุนจากต่างประเทศที่ต้องการจะรับการส่งเสริมการลงทุนจะต้องดำเนินการก่อตั้งและขึ้นทะเบียนตามกฎหมายวิสาหกิจฉบับใหม่ โดยมีขั้นตอนดังแสดงได้ดังนี้

1. เจ้าของ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ของบริษัท ในกรณีที่เป็นวิสาหกิจหุ้นส่วน และบริษัท จะต้องแจ้งสัญญาจัดตั้งด้วย
2. เจ้าหน้าที่ทะเบียนวิสาหกิจตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐาน/เอกสารต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในวิสาหกิจแต่ละประเภท
3. ถ้าเป็นวิสาหกิจประเภทธุรกิจนอกบัญชีควบคุมขึ้นทะเบียนไม่เกิน 10 วัน แต่ถ้าเป็นวิสาหกิจประเภทในบัญชีควบคุมไม่มีกำหนดระยะเวลา

ประเภทกิจการสำหรับประชาชนสัญชาติลาว

- การเพาะพันธุ์ปลาในอ่างเก็บน้ำ
- การผลิตทองแดง เครื่องประดับเงิน เครื่องประดับทองคำ
- การผลิตตุ๊กตา
- การผลิตผ้าห่ม โดยใช้ฝ้ายและนุ่น เป็นวัตถุดิบ
- การผลิตเครื่องดนตรีพื้นเมือง
- การบริการด้านการทำบัญชี
- การบริการการท่องเที่ยว
- ขาปลีก
- ป่าไม้

ประเภทกิจการที่มีเงื่อนไขการลงทุน

ปัจจุบัน มีกิจการบางประเภทที่รัฐบาลลาวห้ามหรือมีข้อจำกัดในการลงทุน ดังนี้

1. กิจการที่ห้ามลงทุน ไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนในประเทศ หรือต่างประเทศ
  - การผลิตอาวุธทุกชนิด
  - การผลิตสารเสพติด
  - กิจการที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ

- กิจกรรมที่ก่อให้เกิดสารเคมีหรือของเสียที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม
2. กิจกรรมที่เปิดให้ต่างชาติลงทุนร่วมกับนักลงทุนในประเทศ เพื่อส่งออกสินค้าที่ผลิตได้ทั้งหมด
- การผลิตเส้นบะหมี่
  - การผลิตเบียร์
  - การผลิตเครื่องเค็มที่ปราศจากส่วนผสมของแอลกอฮอล์
  - การผลิตยาสูบ
3. กิจกรรมที่อนุญาตให้ต่างชาติลงทุนภายใต้ข้อจำกัด
- การล่าสัตว์ ดักสัตว์ และแพร่พันธุ์สัตว์ รวมถึงบริการที่เกี่ยวข้อง
  - การป่าไม้ การทำไม้ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
  - การประมง เพาะพันธุ์และเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับประมง
  - การเพาะพันธุ์ปลาในลุ่มน้ำโขง
  - การผลิตและแปรรูปปลาที่จับได้ภายในประเทศ
  - การทำเหมืองแร่ยูเรเนียมและแร่ทอเรียม
  - การทำเหมืองหิน ทราบ และดินเหนียว
  - การทำเหมืองถ่านหิน และการอัดถ่านหินให้เป็นก้อน
  - การขุดเจาะน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ
  - การทำเหมืองแร่โลหะ
  - การขุดเกลือสินเธาว์
  - การผลิตสารเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี
  - การผลิตยารักษาโรค
  - การผลิตแอลกอฮอล์ทุกประเภท
  - การผลิตเวชภัณฑ์สำหรับโรคทางด้านจิตเวช
  - การผลิตยานพาหนะทุกประเภท
  - การนำเข้า-ส่งออก
  - โทรคมนาคม

กิจการที่รัฐบาลสนับสนุนเป็นพิเศษ

- การผลิตสินค้าเพื่อส่งออก
- กิจการด้านการเกษตร
- ป่าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้
- กิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีทันสมัย
- กิจการที่มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- กิจการที่มีการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์
- การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน
- การท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง
- โครงการผลิตกระแสไฟฟ้า
- อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานจำนวนมาก
- เหมืองแร่

เอกสารและค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนนิติบุคคล

ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า ของ สปป.ลาว ฉบับเลขที่ 1989/อค. ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2550 ได้แจ้งเกี่ยวกับขั้นตอนการประกอบเอกสารและค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนนิติบุคคลใน สปป.ลาว ทั้งนี้รายละเอียดแบบฟอร์มต่างๆ สามารถที่จะ Download ได้เว็บไซต์ของกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของ สปป.ลาว (<http://www.moc.gov.la>)

เอกสารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียน (ไม่รวมเอกสารแนบ)

1. วิสาหกิจส่วนบุคคล ใช้ใบคำร้องแจ้งขึ้นทะเบียนวิสาหกิจบุคคล
2. วิสาหกิจหุ้นส่วนสามัญ ได้แก่
  - 2.1 ใบเสนอจองชื่อนิติบุคคลของวิสาหกิจหุ้นส่วนสามัญ
  - 2.2 สัญญาก่อตั้งวิสาหกิจหุ้นส่วนสามัญ
  - 2.3 ใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนวิสาหกิจของวิสาหกิจหุ้นส่วนสามัญ
  - 2.4 กฎระเบียบของวิสาหกิจหุ้นส่วนสามัญ
3. วิสาหกิจหุ้นส่วนจำกัด ได้แก่
  - 3.1 ใบเสนอจองชื่อนิติบุคคลของวิสาหกิจหุ้นส่วนจำกัด
  - 3.2 สัญญาก่อตั้งวิสาหกิจหุ้นส่วนจำกัด
  - 3.3 ใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนวิสาหกิจของวิสาหกิจหุ้นส่วนจำกัด
  - 3.4 กฎระเบียบของวิสาหกิจหุ้นส่วนจำกัด

4. บริษัทจำกัด ได้แก่

- 4.1 ใบเสนอจองซื้อนิติบุคคลของบริษัทจำกัด
- 4.2 สัญญาก่อตั้งบริษัทจำกัด
- 4.3 ใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนวิสาหกิจของบริษัทจำกัด
- 4.4 กฎระเบียบของบริษัทจำกัด

5. บริษัทจำกัดผู้เดียว ได้แก่

- 5.1 ใบเสนอจองซื้อนิติบุคคลของบริษัทจำกัดผู้เดียว
- 5.2 ใบคำร้องขอแจ้งขึ้นวิสาหกิจของบริษัทจำกัดผู้เดียว
- 5.3 กฎระเบียบของบริษัทจำกัดผู้เดียว

6. บริษัทมหาชน ได้แก่

- 6.1 ใบเสนอจองซื้อวิสาหกิจของบริษัทมหาชน
- 6.2 สัญญาก่อตั้งบริษัทมหาชน
- 6.3 ใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนวิสาหกิจของบริษัทมหาชน
- 6.4 กฎระเบียบของบริษัทมหาชน

7. บริษัทรัฐวิสาหกิจ ได้แก่

- 7.1 ใบเสนอจองซื้อวิสาหกิจของบริษัทรัฐวิสาหกิจ
- 7.2 สัญญาก่อตั้งบริษัทรัฐวิสาหกิจ
- 7.3 ใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนวิสาหกิจรัฐวิสาหกิจ
- 7.4 กฎระเบียบของบริษัทรัฐวิสาหกิจ

8. บริษัทผสม ได้แก่

- 8.1 ใบเสนอจองซื้อวิสาหกิจของบริษัทผสม
- 8.2 สัญญาก่อตั้งบริษัทผสม
- 8.3 ใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนบริษัทผสม
- 8.4 กฎระเบียบของบริษัทผสม

ค่าธรรมเนียม และค่าแบบฟอร์มเอกสารแจ้งขึ้นทะเบียนวิสาหกิจ มีดังนี้

- ใบเสนอขอจองชื่อวิสาหกิจ 10,000 กีบ/ชุด
- ใบสัญญาก่อตั้งนิติบุคคล 10,000 กีบ/ชุด
- คำร้องขอขึ้นทะเบียนวิสาหกิจ สำหรับวิสาหกิจส่วนบุคคล 30,000 กีบ/ชุด
- คำร้องขอขึ้นทะเบียนวิสาหกิจ และกฎระเบียบวิสาหกิจหุ้นส่วน และบริษัท รวมทั้งบริษัท รัฐวิสาหกิจ และบริษัทผสม 70,000 กีบ/ชุด
- ค่าธรรมเนียมสำหรับใบทะเบียนวิสาหกิจและอากรให้ปฏิบัติตามรัฐคำรัส เลขที่ 02/สปป. ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2545
- ค่าสำเนาเอกสารแจ้งขึ้นทะเบียนวิสาหกิจ 2,000 กีบ/ชุด

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

สปป.ลาวให้ความสำคัญกับการลงทุนจากต่างประเทศ โดยได้ออกกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เมื่อเดือน ตุลาคม 2547 และปรับปรุงเพื่อให้ทันสมัยในเดือนมีนาคม 2548 โดยกำหนดกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน⁸² ดังนี้

1. กิจการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก
2. กิจการกสิกรรม – ป่าไม้ แปรรูปผลิตภัณฑ์กสิกรรม ป่าไม้ และหัตถกรรม
3. กิจการอุตสาหกรรมแปรรูป อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัย กิจการค้นคว้าวิจัย วิทยาศาสตร์และการพัฒนา กิจการปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อมและชีวนานาพันธ์
4. กิจการเกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์ ฝีมือแรงงาน และการรักษาสุขภาพของพลเมือง
5. กิจการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน
6. กิจการผลิตวัตถุดิบ, อุปกรณ์เพื่อสนองให้แก่การผลิตอุตสาหกรรมที่สำคัญ
7. กิจการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการทางผ่าน

สิทธิประโยชน์การลงทุน

โครงการลงทุนจากต่างประเทศทุกโครงการ ที่ได้รับอนุมัติจากกรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Department: IPD) จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มเติม ดังนี้

1. กำไรที่นำไปขยายกิจการที่ได้รับอนุญาต จะได้รับการยกเว้นอากรกำไรในปีการบัญชี
2. ส่งผลกำไร ทุน และรายรับอื่น ๆ (ภายหลังที่ได้ปฏิบัติพันธะทางด้านภาษีอากร และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามระเบียบกฎหมายแล้ว) กลับประเทศของตน หรือประเทศที่สาม โดยผ่านธนาคารที่ตั้งอยู่ใน สปป.ลาว

⁸² กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เลขที่ 11/สพช. ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2547

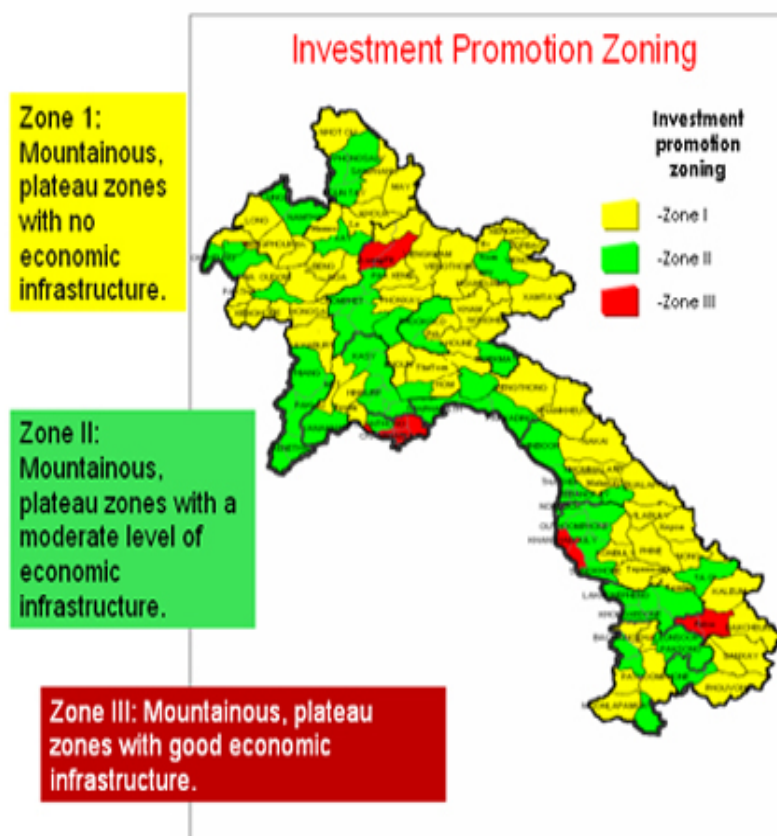
3. ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า และอากรที่เก็บจากการนำเข้าอุปกรณ์ เครื่องอะไหล่ พาหนะการผลิตโดยตรง วัตถุดิบที่ไม่มีอยู่ภายในประเทศ หรือมีแต่ไม่พอเพียง ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่นำเข้ามาเพื่อแปรรูปหรือประกอบเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อส่งออก

4. ได้รับการยกเว้นภาษีขาออก สำหรับผลิตภัณฑ์เพื่อส่งออก

นอกเหนือจากสิทธิประโยชน์ข้างต้น กิจการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนในเขตพื้นที่การลงทุนต่างๆ ยังจะได้รับสิทธิในการลดอัตราภาษีกำไร ตามเขตพื้นที่ดังต่อไปนี้

- เขตลงทุนในพื้นที่เขต 1 หมายถึง พื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร (ภูคอย) ไม่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจ จะได้รับการยกเว้นอากรกำไรเป็นระยะเวลา 7 ปี และหลังจากนั้นเสียอากรเต็มอัตรา 10 %
- เขตลงทุนในพื้นที่เขต 2 หมายถึง พื้นที่ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจบางส่วน จะได้รับการยกเว้นอากรกำไร เป็นระยะเวลา 5 ปี หลังจากนั้นจะเสียอากรกำไรในอัตราลดหย่อนครึ่งหนึ่งของ 15 % ในระยะเวลา 3 ปี และหลังจากนั้น จะเสียอากรกำไรเต็มอัตรา 15 %
- เขตลงทุนในพื้นที่เขต 3 หมายถึง เขตตัวเมืองใหญ่ เป็นพื้นที่ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทางเศรษฐกิจสมบูรณ์ จะได้รับการยกเว้นอากรกำไรเป็นระยะเวลา 2 ปี จากนั้นจะเสียอากรกำไรในอัตราลดหย่อนครึ่งหนึ่งของ 20 % ในระยะเวลา 2 ปี และหลังจากนั้นจะได้เสียอากรกำไรเต็มอัตรา 20 %

แผนภาพที่ 8 การแบ่งพื้นที่การลงทุน

ทั้งนี้การยกเว้นการชำระภาษี จะเริ่มนับจากวันที่การลงทุนต่างชาติเริ่มดำเนินการ สำหรับกิจกรรมด้านการเพาะปลูก การยกเว้นการชำระภาษีจะเริ่มนับจากวันที่การลงทุนให้ผลกำไร เมื่อระยะเวลาการยกเว้นการชำระภาษีสิ้นสุด การลงทุนต่างชาติต้องจ่ายภาษีรายได้ตามกฎหมายและข้อบังคับ นอกเหนือจากการสนับสนุนที่ระบุข้างต้น การลงทุนต่างชาติจะได้รับการสนับสนุนดังต่อไปนี้

1. ระหว่างได้รับการยกเว้นการชำระภาษี และลดหย่อนการชำระภาษี การลงทุนจะได้รับการยกเว้นภาษีในอัตราที่ต่ำสุด
2. ผลกำไรที่ใช้ในการขยายกิจกรรมทางธุรกิจที่ได้รับอนุญาต จะได้รับการยกเว้นการชำระภาษีระหว่างปีที่ชำระบัญชี
3. การยกเว้นภาษีสินค้านำเข้า และภาษีสำหรับเครื่องมือ ชิ้นส่วนอะไหล่ และยานพาหนะที่ใช้ในกระบวนการผลิตโดยตรง และในวัตถุดิบที่ไม่มีในประเทศ หรือมีแต่ไม่เพียงพอ และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่นำเข้าเพื่อกระบวนการผลิต หรือรวบรวมเพื่อเตรียมสำหรับการส่งออก
4. การยกเว้นภาษีสินค้าขาออกสำหรับผลิตภัณฑ์ส่งออกวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่นำเข้าเพื่อกระบวนการผลิต หรือเพื่อนำมาใช้สำหรับการผลิตเพื่อส่งออก จะได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีและอากรสินค้าขาเข้า สำหรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรม พื้นที่การค้าชายแดน และเขตเศรษฐกิจอื่นๆ ต้องปฏิบัติตามกฎและข้อกำหนดของแต่ละพื้นที่ที่กำหนด

ส่วนสิทธิประโยชน์จากการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones) นิคมอุตสาหกรรม (Industrial Zones) พื้นที่การค้าชายแดน (Border Trade Areas) และเขตเศรษฐกิจพิเศษอื่นๆ จะเป็นไปตามกฎข้อบังคับของแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ยังได้รับสิทธิประโยชน์อื่นอีก อาทิ

- ให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนและทรัพย์สินของนักลงทุนต่างชาติ โดยไม่แบ่งแยกเรื่องเชื้อชาติหรือสัญชาติของนักลงทุน รวมถึงอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถเช่าที่ดิน โอนสิทธิและหาผลประโยชน์จากการเช่าที่ดินได้

- บรรดาทรัพย์สิน รวมถึงเงินลงทุนที่ถูกกฎหมายของนักลงทุนต่างชาติในลาวจะไม่โอนเป็นของรัฐ
- นักลงทุนสามารถส่งรายได้และกำไรกลับประเทศของตนได้อย่างเสรี
- อนุญาตให้นำเข้าแรงงานต่างชาติได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของแรงงานทั้งหมด
- ลาวมีอนุสัญญาเพื่อยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนกับไทย ทำให้รายได้ต่างๆ ที่นักลงทุนไทยได้รับจากการลงทุนในลาว ไม่มีปัญหาภาษีซ้อน

อัตราภาษี

1. ภาษีกำไรของบริษัท (Profit Tax) ผู้ประกอบการท้องถิ่นต้องจ่ายภาษีกำไรในอัตราร้อยละ 35 ของกำไรที่ได้รับ ส่วนนักลงทุนต่างชาติจ่ายภาษีในอัตราร้อยละ 20 ส่วนกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะได้รับการลดหย่อนตามพื้นที่ที่เข้าไปลงทุน

2. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) ชาวลาเวียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราก้าวหน้าระหว่างร้อยละ 5-40 ของเงินได้

ตารางที่ 22 อัตราภาษีเงินได้ของลาว

รายได้ต่อเดือน (กิบ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 200,000	-
200,001-700,000	5
700,001-1,900,000	10
1,900,001-3,700,000	15
3,700,001-5,900,000	20
5,900,001-8,700,000	25
8,700,001-11,700,000	30
11,700,001-15,000,000	35
มากกว่า 15,000,001	40

ที่มา : Ministry of Finance

ขณะที่ชาวต่างชาติเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราก้าวหน้าที่ คือ ร้อยละ 20 ส่วนกิจการที่ได้รับการส่งเสริมจาก IPD อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เก็บจากชาว ต่างชาติจะลดเหลือร้อยละ 10 ของเงินได้

3. ภาษีศุลกากร (Import and Export Duty) ลาวได้ประกาศอัตราภาษีขาเข้าเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2539 สำหรับสินค้าขาเข้าจำนวน 3,552 รายการ แบ่งการจัดเก็บตามประเภทสินค้าได้ ดังนี้

สินค้าอุปโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพและสินค้าทั่วไป เช่น อาหาร ของใช้ประจำวัน เครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิงมี 6 อัตรา คือ ร้อยละ 5 , 10 , 15 , 20 , 30 และ 40

ยานพาหนะมี 5 อัตรา คือ ร้อยละ 50 , 60 , 80 , 100 และ 150

บุหรี่ยี่สิบภาษี ร้อยละ 60

เหล็กและเบียร์เสียภาษี ร้อยละ 80

4. ภาษีการค้า (Business Turnover Tax) จัดเก็บในอัตราร้อยละ 3-10 ขึ้นกับประเภทของกิจการ อาทิ ธุรกิจโรงแรมและร้านอาหาร ต้องเสียภาษีการค้าในอัตราร้อยละ 10 ขณะที่ธุรกิจบางประเภทได้รับการยกเว้นภาษีการค้า เช่น ธุรกิจด้านการเกษตร ธุรกิจการขนส่งระหว่างประเทศ ธุรกิจส่งออกสินค้า ธุรกิจประกัน ธุรกิจการเงินและการธนาคาร

5. ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax) ได้แก่

น้ำมันเชื้อเพลิง

1. น้ำมันเบนซินพิเศษ ร้อยละ 23
2. น้ำมันเบนซินธรรมดา ร้อยละ 20
3. น้ำมันดีเซล ร้อยละ 10
4. น้ำมันเครื่องบิน ร้อยละ 10
5. น้ำมันเครื่อง น้ำมันไฮดรอลิก น้ำมันหล่อลื่น และน้ำมันเบรก ร้อยละ 2

แอลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

1. แอลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตั้งแต่ 90 ดีกรีขึ้นไป ร้อยละ 40
2. เบียร์ เหล้า ไวน์ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ต่ำกว่า 50 ดีกรี ร้อยละ 30
3. น้ำอัดลม และเครื่องดื่มบำรุงกำลัง ร้อยละ 20
4. บุหรี่สำเร็จรูปเป็นเส้น เป็นซอง ซิการ์ ร้อยละ 30
5. น้ำหอม และเครื่องสำอาง ร้อยละ 10
6. ไฟ และเครื่องประเภทคล้ายเทียน พลุ ดอกไม้ไฟ ร้อยละ 50

6. ภาษีการบริโภค (Consumer Tax) เรียกเก็บจากผู้บริโภค คล้ายกับ VAT ของไทยซึ่งมี 4 อัตรา คือ ร้อยละ 3, 5, 10 และ 15 ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า ลาว่าได้ออกออกกฎหมายของประธานประเทศ เลขที่ 02/สปป ลงวันที่ 10/05/1997 แก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตรานำเข้า และเพิ่มเติมอัตราภาษีสรรพสามิต เฉพาะสินค้าฟุ่มเฟือยหมวดยานพาหนะ เบียร์ บุหรี่ เครื่องใช้ไฟฟ้า สรุปดังนี้

กลุ่มสินค้าที่ลดอัตรานำเข้าสูงกว่าร้อยละ 40 ให้เหลือร้อยละ 40 และเก็บภาษีสรรพสามิต แทนการลดอัตรานำเข้า จากสินค้าในหมวดยานพาหนะจำนวน 18 รายการ ในอัตราร้อยละ 12 , 14, 19, 30, 51, 60 และ 90

กลุ่มสินค้าที่ลดอัตรานำเข้า สินค้าที่มีอัตรานำเข้าสูงกว่าร้อยละ 40 เหลือร้อยละ 40 และเก็บภาษีสรรพสามิตเท่าเดิมในสินค้า 3 รายการ ได้แก่ ซิการ์ บุหรี่ เบียร์

กลุ่มสินค้าที่มีอัตรานำเข้าคงเดิมและเก็บภาษีสรรพสามิตเพิ่มเติมจากสินค้าในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า และกล้องถ่ายรูป รวมจำนวน 18 รายการ ในอัตราร้อยละ 5 จากเดิมที่ไม่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต

7. การชำระภาษีเงินได้ ผู้ประกอบการที่มีรายได้เกิดขึ้นในลาวมีหน้าที่ต้องยื่นเสียภาษี ดังต่อไปนี้
การลงทุนจากต่างประเทศ ด้านการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ และสำรวจแหล่งพลังงาน เสีย
ภาษีเงินได้ตามข้อตกลงที่มีขึ้นระหว่างผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ และรัฐบาลลาว

ภาษีขาเข้า สำหรับการนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต สินค้าอะไหล่เครื่องยนต์ และวัตถุดิบ
เพื่อการผลิตสินค้า เสียภาษีขาเข้าร้อยละ 1 ของมูลค่านำเข้า

การนำเข้าวัตถุดิบและส่วนประกอบสินค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเป็นสินค้าสำหรับการ
ส่งออก ได้รับการยกเว้นภาษีขาเข้า

สินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตเพื่อส่งออกได้รับการยกเว้นภาษีขาออก

การนำเข้าวัตถุดิบและส่วนประกอบสินค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตสินค้าทดแทนการนำเข้า
จะได้รับการลดภาษีขาเข้าเป็นพิเศษ ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล

การเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มเติม (Special Tariff)

1. สินค้าฟุ่มเฟือย
2. สินค้าแอลกอฮอล์ บุหรี่ จักรยานยนต์ขนาดกระบอกสูบมากกว่า 50 cc รถยนต์ขนส่งน้ำหนัก
มากกว่า 50 ตัน รถยนต์ทั่วไป เสียภาษีร้อยละ 40
3. รถจักรยานยนต์ขนาดกระบอกสูบไม่เกิน 50 cc รถยนต์ขนส่งน้ำหนักไม่เกิน 5 ตัน เสียภาษี
ร้อยละ 30
4. อุปกรณ์ไฟฟ้า ร้อยละ 10-20
5. เครื่องจักรอาหารแปรรูป ร้อยละ 10

8. ค่าธรรมเนียมอื่นๆ อาทิ ค่าธรรมเนียมการนำเข้าสินค้าเก็บประมาณร้อยละ 5 ของมูลค่านำเข้าที่
แจ้งต่อกรมศุลกากร ขณะที่โครงการลงทุนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากร ธรรมชาติ เช่น การลงทุน
สร้างเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ต้องจ่ายค่าภาคหลวงเป็นร้อยละของรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า
และจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้ทรัพยากรเป็นร้อยละของกำไรที่ได้รับจากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า

รัฐบาลลาวเตรียมปรับเพิ่มอัตราภาษีที่ดินบางประเภทเป็น 3 เท่า ในปีงบประมาณ 2550-2551
โดยพื้นที่เป้าหมายหลัก ได้แก่ เขตตัวเมืองนครเวียงจันทน์ และแขวงอื่นๆที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง
นอกจากนี้ ที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จะถูกเพิ่มภาษีสูงสุดถึง 6 เท่า เพื่อเร่งกระตุ้นให้ใช้ประโยชน์

อีกทั้ง คณะรัฐมนตรีของลาวได้อนุมัติร่างกฎหมาย “ร่างรัฐบัญญัติว่าด้วยอัตราค่าเช่าหรือ
สัมปทานที่ดินของรัฐและทรัพยากรธรรมชาติ” เป็นครั้งแรก ซึ่งจะมีการจำกัดขนาดของที่ดินเช่า รวมทั้ง
ประเภทของที่ดินที่ไม่สามารถออกโฉนดให้ได้ ทำให้ทางการลาวชะลอการอนุมัติโครงการลงทุนขนาดใหญ่
ที่เกี่ยวพันกับการใช้ที่ดินจำนวนมากและมีระยะเวลาสัมปทานยาวนาน เพื่อรอให้กฎหมายมีผลบังคับใช้

สำหรับการมอบอำนาจให้ฝ่ายการค้าของแขวงเป็นผู้ส่งออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form D และ AISP) กระทรวงการค้าของลาวได้ออกประกาศที่ 0408/กค.ตปท. ลงวันที่ 30 เมษายน 2547 มอบอำนาจให้ฝ่ายการค้าของแขวงต่างๆ จำนวน 14 แขวง ได้แก่ แขวงหัวพัน เชียงขวาง หลวงพระบาง บ่อแก้ว ไชยะบุรี อุดมไซย หลวงน้ำทา เวียงจันทน์ บอลิคำไซ คำม่วน สะหวันนะเขต จำปาสัก สาละวัน และเซกอง เป็นผู้คุ้มครองและออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form D และ AISP) สำหรับสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ธุรกิจส่งออกสินค้า

เขตเศรษฐกิจพิเศษ และเขตการค้า

เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน (Savan Seno Special Economic Zone)

เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2546 เป็นหนึ่งในแผนของรัฐบาลลาวภายใต้ นโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาตั้งฐานการผลิตในลาวเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวันเซโน เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งแรกของสปป.ลาว ที่จัดตั้งขึ้นตาม แนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก – ตะวันตก (East – West Economic Corridor) ซึ่งรัฐบาล สปป.ลาวได้ ตั้งเป้าหมายให้เขตเศรษฐกิจนี้เป็นหัวใจที่จะนำ สปป.ลาว ไปสู่การหลุดพ้นจากความยากจน สร้าง พื้นฐานด้านอุตสาหกรรมและความทันสมัย ภายใน คส.2020 โดยการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้าไปลงทุน ในลาว เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ และพัฒนาฝีมือแรงงานลาว

เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน – เซโน จะเอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนต่างชาติหลายประการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. เขตเศรษฐกิจพิเศษฯ เป็นจุดที่สามารถขนส่งได้ต่อเนื่องและหลายรูปแบบ อาทิ ขนส่งทางถนน ไปยังจีนและประเทศต่างๆ ในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขนส่งทางเรือไปยังท่าเรือดานัง และแหลมฉบังเพื่อต่อไปยังคู่ค้าทั่วโลก และหากปรับปรุงสนามบินสะหวันเซโนเป็นไปตามแผน จะสามารถขนส่งสินค้าทางอากาศต่อไปยังไทย เวียดนาม สิงคโปร์ ส่องกงเชื่อไปประเทศอื่น ๆ ได้
2. การขนส่งสินค้าผ่านด่านมุกดาหาร – สะหวันนะเขต จะใช้เวลาและขั้นตอนน้อยลงเนื่องจาก มุกดาหารและสะหวันนะเขตเป็นพื้นที่นำร่องในการอำนวยความสะดวกที่ดำเนินในระบบ Single Stop Inspection Service
3. นักลงทุนที่เข้าไปตั้งฐานการผลิตใน สปป.ลาว โดยเฉพาะในสินค้าเครื่องนุ่งห่ม และเสื้อผ้า สามารถใช้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรที่ สปป.ลาวได้รับจากประเทศพัฒนาแล้วในฐานะที่ สปป.ลาว เป็นหนึ่งในประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries : LDCs)
4. สปป.ลาว ยังมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ ที่ดิน ป่าไม้ แร่ธาตุมาก เหมาะแก่การเป็นวัตถุดิบในการผลิต

5. สปป.ลาว โดยเฉพาะแขวงสะหวันเขตมีแรงงานไร้ฝีมือ และกึ่งไร้ฝีมือในปริมาณเพียงพอจะใช้ในเขตเศรษฐกิจพิเศษฯ (ประมาณ 7,000 คน) และค่าจ้างแรงงานต่ำประมาณ 40 – 50 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อเดือน
6. สปป.ลาว มีแหล่งพลังงานไฟฟ้ามาก ที่สำคัญ คือ เขื่อนน้ำเทิน 2 ซึ่งจะช่วยเรื่องพลังงานไฟฟ้าให้กับเขตเศรษฐกิจพิเศษฯ
7. สปป.ลาว เป็นประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมืองและความปลอดภัยทางสังคมสูง
8. นักลงทุนจะได้รับการอำนวยความสะดวกในการติดต่อขออนุญาตลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษฯ เนื่องจากมีการตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษฯ คือ Savan Seno Special Economic Zone Authority (SEZA) เป็น One Stop Service มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการลงทุนและใบอนุญาตลงทุน ใช้เวลาดำเนินการเพียง 5 วันทำการภายหลังจากได้รับเอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วนจากผู้ยื่นขอลงทุน

รายละเอียดสภาพพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน

พื้นที่ส่วน A มีเนื้อที่ 305 เฮกตาร์⁸³ ตั้งอยู่บน กม. 5 บริเวณด่านสะพานมิตรภาพ 2 รัฐบาลมีแผนจะพัฒนาพื้นที่ส่วนนี้เป็นเขตอุตสาหกรรมผลิตเพื่อส่งออก (Export Processing Zone) รวมถึงเป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industry) และศูนย์กลางของธุรกิจบริการ เช่น ศูนย์ประชุมนานาชาติ กีฬา ปัจจุบันบริษัท Thai Airport Ground Services Co., Ltd. (TAGS) ของไทยร่วมทุนกับรัฐบาล (70:30) ในการพัฒนาพื้นที่ 270 เฮกตาร์ (ประมาณ 1,687.5 ไร่)

แผนภาพที่ 9 พื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน

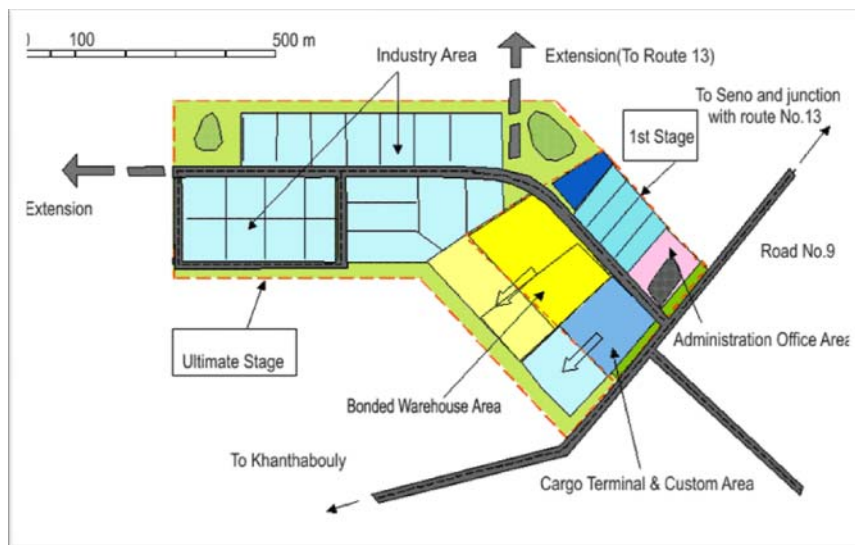

ที่มา : <http://www.invest.laopdr.org/special%20zone.htm> , May 2009

⁸³ 1 เฮกตาร์ เท่ากับ 6.25 ไร่

พื้นที่ส่วน B มีเนื้อที่ 20 เฮกตาร์ ตั้งอยู่ที่ กม.ที่ 28 ใกล้เคียงแยกระหว่างถนนหมายเลข 13 และ หมายเลข 9 ที่เมืองเซโน หรือเมืองอุทุมพร ห่างจากพื้นที่ส่วน A ไปทางทิศตะวันออกตามเส้นทางถนน หมายเลข 9 ราว 30 กิโลเมตร รัฐมีแผนจะพัฒนาพื้นที่ส่วนนี้เป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้า ประกอบด้วย คลังสินค้า ศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า สถานีบรรจุและแยกสินค้ากล่อง และสถานีพักตู้คอนเทนเนอร์ และโรงจ่อรถบรรทุกสินค้า เพราะบริเวณดังกล่าวเป็นจุดตัดของเส้นทางหมายเลข 9 ไปยังเวียดนาม กับ เส้นทางหมายเลข 13 ไปยังภาคเหนือและใต้ของลาว

แผนภาพที่ 10 พื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน

ที่มา : <http://www.invest.laopdr.org/special%20zone.htm> , May 2009

ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน – เซโน ได้กำหนดให้มีเขตเศรษฐกิจที่ส่งเสริมดังนี้

- เขตอุตสาหกรรมผลิตและแปรรูปเพื่อการส่งออก (EPZ: Export Promotion Zone)
- เขตการค้าปลอดภาษี (FTZ : Free Tax Zone)
- เขตการบริการและการกระจายสินค้า (Logistic)

สปป.ลาว ได้กำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำในแต่ละสาขาการลงทุนที่จะเข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษฯ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 100,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ขึ้นไป ในสาขาการผลิต Logistics การขนส่ง โรงแรม สาขาบริษัท โรงพยาบาล โรงเรียน
2. ทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ขึ้นไป ในสาขาการค้าส่ง ค้าปลีก Forwarding การท่องเที่ยว บริการทั่วไป
3. ทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 10,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ขึ้นไป ในสาขาสถาบันการเงิน

สิทธิประโยชน์

ด้านอากร

- ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาผลิต หรือแปรรูป เพื่อส่งออกกลับไป หรือใช้ภายใน เขตฯ อาทิ วัตถุดิบ วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักร พาหนะ อะไหล่ อุปกรณ์ และอื่น ๆ
- ลดอากรขาเข้าสำหรับรถที่ใช้ในสำนักงานเหลือร้อยละ 1 สำหรับรถซีดาน รถกระบะ รถตู้ รถจี๊ป ทั้งนี้จะพิจารณาจากทุนจดทะเบียน ดังนี้

ตารางที่ 23 สิทธิประโยชน์ด้านอากร

ทุนจดทะเบียน (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	จำนวนรถที่ได้รับสิทธิเสียภาษี 1 %
100,000 – 499,000	1 คัน
500,000 – 999,999	2 คัน
1,000,000 ขึ้นไป	3 คัน

ที่มา : แหล่งข้อมูลเขตเศรษฐกิจพิเศษตะวันออก – เซโน

ด้านภาษี

1. ภาษีตัวเลขธุรกิจ⁸⁴ / ภาษีการใช้ประโยชน์⁸⁵
  - ยกเว้นภาษี 2 ชนิดนี้ สำหรับสินค้าที่เข้ามาจำหน่ายหรือใช้ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
  - ยกเว้นภาษี 2 ชนิดนี้ สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
  - สินค้าและผลิตภัณฑ์จากเขตเศรษฐกิจพิเศษ ที่ส่งไปขายในตลาดภายในประเทศสปป.ลาว จะต้องเสียภาษี 2 ชนิดนี้ ตามข้อ 5 , 12 ,2 และ 23 ของกฎหมายภาษี
2. ภาษีเงินได้ส่วนบุคคล คิดร้อยละ 5 สำหรับชาวลาว และชาวต่างชาติ
3. ภาษีเงินปันผล เรียกเก็บร้อยละ 5 สำหรับบริษัทที่มีผู้ร่วมทุนมากกว่า 1 ราย (ต้องจ่ายหลังสิ้นสุดระยะยกเว้นภาษี)
4. ภาษีกำไร มีระยะเวลาในการยกเว้นภาษี และอัตราภาษีเงินได้แบบพิเศษ มีรายละเอียดดังนี้

⁸⁴ ภาษีตัวเลขธุรกิจ (Turnover Tax) คิดตามฐานรายรับทั้งหมด

⁸⁵ เทียบได้กับ VAT ของไทย

ตารางที่ 24 การยกเว้นอากรกำไรตามประเภทสาขาและเงินลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษสะพาน-เซโน

ประเภทการลงทุน	ระยะยกเว้น อากรกำไร (ปี)	อากรกำไรที่เก็บหลัง สิ้นสุด ระยะยกเว้น (%)
อุตสาหกรรม		
การผลิตที่ส่งออกมากกว่า 70% หรือผลิตสินค้าเทคโนโลยีสูง	10	8
การผลิตที่ส่งออกระหว่าง 30-69%	7	8
การผลิตที่ส่งออกน้อยกว่า 30%	5	8
การผลิตประเภทอื่นๆ	5	8
สาขาบริการและการพัฒนา		
ทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	10	8
ทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 5 แสน – 1.99 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	8	8
ทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 3 แสน – 4.99 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	6	10
ทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 1.5 แสน – 2.99 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	4	10
ทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 5 หมื่น – 1.49 แสนดอลลาร์สหรัฐฯ	2	10
สาขาการค้า		
การค้าที่ส่งออกสินค้าของลาวและเขตฯ ไปต่างประเทศ	5	10
การค้าที่เกี่ยวกับการส่งออกกลับและส่งออกต่อไปยังประเทศ ที่ 3 (ผ่านการค้าชายแดน)	3	10
การค้าทั่วไป (นอกเหนือจากการค้าข้างต้น)	2	10

ที่มา : Investment Promotion Department of Laos

สิทธิการเช่าที่ดิน

1. ระยะเวลาที่อนุญาตให้เช่าจะเท่ากับระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลงทุน นานที่สุดไม่เกิน 75 ปี แต่ทั้งนี้สามารถที่จะเช่าต่อได้
2. หากระยะเวลาการเช่ามากกว่า 30 ปีขึ้นไป จะได้รับการยกเว้นค่าเช่าเป็นระยะเวลา 12 ปี
3. การโอนสิทธิการใช้ที่ดินให้บุคคลอื่น จะทำได้ก็ต่อเมื่อผู้เช่ารายแรกจ่ายค่าเช่าที่ดินครบถ้วนแล้ว

ตารางที่ 25 ระยะเวลาการยกเว้นและอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เรียกเก็บในเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน

ภาคอุตสาหกรรม		
สัดส่วนการส่งออก (%)	ระยะเวลาการยกเว้นภาษี (%)	อัตราภาษีหลังการยกเว้น (%)
ร้อยละ 70 ขึ้นไป	10	8
ร้อยละ 30-69	7	8
น้อยกว่าร้อยละ 30	5	8
ภาคบริการ		
ทุนจดทะเบียน (US\$)	ระยะเวลาการยกเว้นภาษี (%)	อัตราภาษีหลังการยกเว้น (%)
ตั้งแต่ 2,000,000 ขึ้นไป	10	8
500,000-1,999,999	8	8
300,000-499,999	6	10
150,000-299,999	4	10
50,000-149,999	2	10
การค้า		
ส่งออก/นำเข้า	5	10
ส่งออกต่อ	3	10
ทั่วไป	2	10

ที่มา : Ministry of Finance of Lao PDR

เขตการค้า

สปป.ลาว มีแผนที่จะตั้งเขตการค้าแห่งใหม่ขึ้นบริเวณสถานีรถไฟบ้านดงโพธิ์ ใกล้สะพานมิตรภาพ ไทย – ลาว แห่งที่ 1 (บริเวณจังหวัดหนองคายของไทย กับบ้านดงโพธิ์ หาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์ ของลาว) บนพื้นที่กว่า 310 ไร่ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จประมาณ ปี 2552

อัตราภาษี

1. **ภาษีกำไรของบริษัท (Profit Tax)** ผู้ประกอบการต้องยื่นจ่ายภาษีกำไรในอัตราร้อยละ 35 ของกำไรที่ได้รับ ส่วนนักลงทุนต่างชาติจ่ายภาษีในอัตราร้อยละ 20 ส่วนกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะได้รับการลดหย่อนตามพื้นที่ที่เข้าไปลงทุน

2. **ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)** ชาวลาวเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราก้าวหน้าระหว่างร้อยละ 5-40 ของเงินได้

ตารางที่ 26 อัตราภาษีเงินได้ของสปป.ลาว

รายได้ต่อเดือน (กีบ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	รายได้ต่อเดือน (กีบ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ต่ำกว่า 200,000	-	5,900,001-8,700,000	25
200,001-700,000	5	8,700,001-11,700,000	30
700,001-1,900,000	10	11,700,001-15,000,000	35
1,900,001-3,700,000	15	มากกว่า 15,000,001	40
3,700,001-5,900,000	20		

ที่มา : Ministry of Finance

ขณะที่ชาวต่างชาติเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราก้าวหน้าที่ คือ ร้อยละ 20 ส่วนกิจการที่ได้รับการส่งเสริมจาก IPD อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เก็บจากชาว ต่างชาติจะลดเหลือร้อยละ 10 ของเงินได้

3. **ภาษีศุลกากร (Import and Export Duty)** ลาวได้ประกาศอัตราภาษีขาเข้าเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2539 สำหรับสินค้าขาเข้าจำนวน 3,552 รายการ แบ่งการจัดเก็บตามประเภทสินค้าได้ ดังนี้

- สินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพและสินค้าทั่วไป เช่น อาหาร ของใช้ประจำวัน เครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิงมี 6 อัตรา คือ ร้อยละ 5 , 10 , 15 , 20 , 30 และ 40
- ยานพาหนะมี 5 อัตรา คือ ร้อยละ 50 , 60 , 80 , 100 และ 150
- บุหรี่ เสียภาษี ร้อยละ 60
- เหล็กและเบียร์เสียภาษี ร้อยละ 80

4. **ภาษีการค้า (Business Turnover Tax)** จัดเก็บในอัตราร้อยละ 3-10 ขึ้นกับประเภทของกิจการ อาทิ ธุรกิจโรงแรมและร้านอาหาร ต้องเสียภาษีการค้าในอัตราร้อยละ 10 ขณะที่ธุรกิจบางประเภทได้รับการยกเว้นภาษีการค้า เช่น ธุรกิจด้านการเกษตร ธุรกิจการขนส่งระหว่างประเทศ ธุรกิจส่งออกสินค้า ธุรกิจประกัน ธุรกิจการเงินและการธนาคาร

5. **ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax)** ได้แก่

- **น้ำมันเชื้อเพลิง**
  1. น้ำมันเบนซินพิเศษ ร้อยละ 23
  2. น้ำมันเบนซินธรรมดา ร้อยละ 20
  3. น้ำมันดีเซล ร้อยละ 10
  4. น้ำมันเครื่องบิน ร้อยละ 10
  5. น้ำมันเครื่อง น้ำมันไฮดรอลิก น้ำมันหล่อลื่น และน้ำมันเบรก ร้อยละ 2
- **แอลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์**
  1. แอลกอฮอล์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตั้งแต่ 90 ดีกรีขึ้นไป ร้อยละ 40
  2. เบียร์ เหล้า ไวน์ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ต่ำกว่า 50 ดีกรี ร้อยละ 30
  3. น้ำอัดลม และเครื่องดื่มบำรุงกำลัง ร้อยละ 20
  4. บุหรี่สำเร็จรูปเป็นเส้น เป็นซอง ซิการ์ ร้อยละ 30
  5. น้ำหอม และเครื่องสำอาง ร้อยละ 10
  6. ไฟ และเครื่องประเภทคล้ายเคียง พลุ ดอกไม้ไฟ ร้อยละ 50

6. **ภาษีการบริโภค (Consumer Tax)** เรียกเก็บจากผู้บริโภค คล้ายกับ VAT ของไทยซึ่งมี 4 อัตรา คือ ร้อยละ 3, 5, 10 และ 15 ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า ลาว่าได้ออกออกกฎหมายของประเทศไทย เลขที่ 02/สปป ลงวันที่ 10/05/1997 แก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตรานำเข้า และเพิ่มเติมอัตราภาษีสรรพสามิต เฉพาะสินค้าฟุ่มเฟือยหมวดยานพาหนะ เบียร์ บุหรี่ เครื่องใช้ไฟฟ้า สรุปดังนี้

- กลุ่มสินค้าที่ลดอัตรานำเข้าสูงกว่าร้อยละ 40 ให้เหลือร้อยละ 40 และเก็บภาษีสรรพสามิตแทนการลดอัตรานำเข้า จากสินค้าในหมวดยานพาหนะจำนวน 18 รายการ ในอัตราร้อยละ 12 , 14, 19, 30, 51, 60 และ 90
- กลุ่มสินค้าที่ลดอัตรานำเข้า สินค้าที่มีอัตรานำเข้าสูงกว่าร้อยละ 40 เหลือร้อยละ 40 และเก็บภาษีสรรพสามิตเท่าเดิมในสินค้า 3 รายการ ได้แก่ ซิการ์ บุหรี่ เบียร์
- กลุ่มสินค้าที่มีอัตรานำเข้าคงเดิมและเก็บภาษีสรรพสามิตเพิ่มเติมจากสินค้าในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า และกล้องถ่ายรูป รวมจำนวน 18 รายการ ในอัตราร้อยละ 5 จากเดิมที่ไม่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต

7. การชำระภาษีเงินได้ ผู้ประกอบการที่มีรายได้เกิดขึ้นในลาวมีหน้าที่ต้องยื่นเสียภาษี ดังต่อไปนี้

- การลงทุนจากต่างประเทศ ด้านการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ และสำรวจแหล่งพลังงาน เสียภาษีเงินได้ตามข้อตกลงที่มีขึ้นระหว่างผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ และรัฐบาลลาว
- ภาษีขาเข้า สำหรับการนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต สินค้าอะไหล่เครื่องยนต์ และวัตถุดิบเพื่อการผลิตสินค้า เสียภาษีขาเข้าร้อยละ 1 ของมูลค่านำเข้า
- การนำเข้าวัตถุดิบและส่วนประกอบสินค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเป็นสินค้าสำหรับการส่งออก ได้รับการยกเว้นภาษีขาเข้า
- สินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตเพื่อส่งออกได้รับการยกเว้นภาษีขาออก
- การนำเข้าวัตถุดิบและส่วนประกอบสินค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตสินค้าทดแทนการนำเข้า จะได้รับการลดภาษีขาเข้าเป็นพิเศษ ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล

8. การเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มเติม (Special Tariff)

- สินค้าฟุ่มเฟือย
- สินค้าแอลกอฮอล์ บุหรี่ จักรยานยนต์ขนาดกระบอกสูบมากกว่า 50 cc รถยนต์ขนส่งน้ำหนักมากกว่า 50 ตัน รถยนต์ทั่วไป เสียภาษีร้อยละ 40
- รถจักรยานยนต์ขนาดกระบอกสูบไม่เกิน 50 cc รถยนต์ขนส่งน้ำหนักไม่เกิน 5 ตัน เสียภาษีร้อยละ 30
- อุปกรณ์ไฟฟ้า ร้อยละ 10-20
- เครื่องจักรอาหารแปรรูป ร้อยละ 10

9. ค่าธรรมเนียมอื่นๆ อาทิ ค่าธรรมเนียมการนำเข้าสินค้าเก็บประมาณร้อยละ 5 ของมูลค่านำเข้าที่แจ้งต่อกรมศุลกากร ขณะที่โครงการลงทุนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากร ธรรมชาติ เช่น การลงทุนสร้างเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ต้องจ่ายค่าภาคหลวงเป็นร้อยละของรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้ทรัพยากรเป็นร้อยละของกำไรที่ได้รับจากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า

รัฐบาลลาวเตรียมปรับเพิ่มอัตราภาษีที่ดินบางประเภทเป็น 3 เท่า ในปีงบประมาณ 2550-2551 โดยพื้นที่เป้าหมายหลัก ได้แก่ เขตตัวเมืองนครเวียงจันทน์ และแขวงอื่นๆที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง นอกจากนี้ ที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จะถูกเพิ่มภาษีสูงสุดถึง 6 เท่า เพื่อเร่งกระตุ้นให้ใช้ประโยชน์

อีกทั้ง คณะรัฐมนตรีของสปป.ลาวได้อนุมัติร่างกฎหมาย “ร่างบัญญัติว่าด้วยอัตราค่าเช่าหรือสัมปทานที่ดินของรัฐและทรัพยากรธรรมชาติ” เป็นครั้งแรก ซึ่งจะมีการจำกัดขนาดของที่ดินเช่า รวมทั้งประเภทของที่ดินที่ไม่สามารถออกโฉนดให้ได้ ทำให้ทางการลาวชะลอการอนุมัติโครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ที่ดินจำนวนมากและมีระยะเวลาสัมปทานยาวนาน เพื่อรอให้กฎหมายมีผลบังคับใช้

สำหรับการมอบอำนาจให้ฝ่ายการค้าของแขวงเป็นผู้ส่งออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form D และ AISP) กระทรวงการค้าของลาวได้ออกประกาศที่ 0408/กค.ตปท. ลงวันที่ 30 เมษายน 2547 มอบอำนาจให้ฝ่ายการค้าของแขวงต่างๆ จำนวน 14 แขวง ได้แก่ แขวงหัวพัน เชียงขวาง หลวงพระบาง บ่อแก้ว ไชยะบุรี อุดมไชย หลวงน้ำทา เวียงจันทร์ บอลิคำไซ คำม่วน สะหวันนะเขต จำปาสัก สาละวัน และเซกอง เป็นผู้คุ้มครองและส่งออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form D และ AISP) สำหรับสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ธุรกิจส่งออกสินค้า

กฎหมายแรงงานและอัตราค่าจ้างงาน

ลาวกำหนดให้นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาดำเนินธุรกิจต้องรับชาวลาวเข้ามาทำงานก่อน ยกเว้นกรณีที่มีความจำเป็นต้องจ้างแรงงานชาวต่างชาติ อย่างไรก็ตาม แรงงานต่างชาตินั้นจะต้องถ่ายทอดฝีมือแรงงานให้แก่ชาวลาว สำหรับการขอ Work Permit ในลาวใช้เวลาอย่างน้อย 15 วัน

ตามกฎหมายแรงงานลาว Decree No.24/PR of The President of Republic ลงวันที่ 21 เมษายน 2537 มีสาระสำคัญที่นักลงทุนในลาวควรคำนึงถึง ดังนี้

ระเบียบการควบคุมและการใช้แรงงาน

- ไม่จำกัดสิทธิในการรับคนงาน แต่บังคับให้ทำสัญญาจ้างแรงงาน
- ต้องกำหนดระเบียบการโดยอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ
- กำหนดให้ตั้งกรมบาล (องค์กรแรงงานที่จัดตั้งโดยกลุ่มแรงงาน) ภายในสถานที่ทำงาน มีหน้าที่ชักชวนแรงงานให้ปฏิบัติตามระเบียบและเป็นสื่อกลางไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง
- ห้ามใช้แรงงานด้วย การบังคับ ขกเว้นกรณีเพื่อรักษาความมั่นคงภายใน หรือกรณีเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจ

1. เวลาทำงาน

❖ งานธรรมดา กำหนดชั่วโมงการทำงานไว้ไม่เกิน 8 ชั่วโมง/วัน ทำงานไม่เกิน 6 วัน/สัปดาห์ หรือไม่เกิน 48 ชั่วโมง/สัปดาห์

❖ งานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมายถึง งานที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพได้ง่าย และมีความเสี่ยงสูงเมื่อคนงานต้องสัมผัสกับรังสีหรือสารเคมี กำหนดให้ทำงานได้ไม่เกิน 6 ชั่วโมง/วัน หรือ 36 ชั่วโมง/สัปดาห์

❖ งานในช่วงกลางคืนในทุกประเภทอุตสาหกรรม ตั้งแต่เวลา 22.00-05.00 น. จะต้องใช้เวลาพักผ่อนอย่างน้อย 11 ชั่วโมง ก่อนจะทำงานวันใหม่

❖ ลูกจ้างมีสิทธิได้รับค่าล่วงเวลาหากทำงานนอกเวลาปกติ แต่การทำงานนอกเวลาจะต้องไม่เกิน 3 ชั่วโมง/วัน หรือไม่เกิน 30 ชั่วโมง/เดือน และห้ามทำงานล่วงเวลาติดต่อกัน แต่หากมีความจำเป็นต้องทำงานล่วงเวลาเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดจะต้องขออนุญาตจากกรมบาล (องค์กรแรงงาน) หรือผู้แทนแรงงาน เพื่อพิจารณาอนุญาตเสียก่อนจึงจะทำได้ ทั้งนี้อัตราค่าแรงการทำงานล่วงเวลาแบ่งตามช่วงเวลา และ วันทำการ

✓ การทำงานล่วงเวลาในตอนกลางวันของวันทำงานปกติ ตั้งแต่เวลา 17.00 – 20.00 น. ค่าแรงงานเท่ากับ 1.5 เท่าของค่าแรงงานต่อหนึ่งชั่วโมงแรงงานปกติ

✓ การทำล่วงเวลาในตอนกลางคืนของวันทำงานปกติ ตั้งแต่เวลา 20.00 – 06.00 น. ค่าแรงงานเท่ากับ 2 เท่าของค่าแรงงานต่อหนึ่งชั่วโมงแรงงานปกติ

✓ การทำล่วงเวลาในตอนกลางวันของวันหยุดประจำสัปดาห์ และวันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา 08.00 – 20.00 น. ค่าแรงงานเท่ากับ 2.5 เท่าของค่าแรงต่อชั่วโมงแรงงานปกติ และ 3 เท่าในเวลา กลางคืน ตั้งแต่เวลา 20.00 – 06.00 น.

✓ กรณีสับเปลี่ยนงานในช่วงกลางคืน ต้องได้รับเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ของค่าแรงงานปกติ เริ่ม 22.00-05.00 น. ของเช้าวันใหม่

❖ วันหยุดงานประจำสัปดาห์อย่างน้อย 1 วันต่อสัปดาห์ ซึ่งจะเป็นวันไหนก็ได้ขึ้นอยู่กับ การตกลงกันของทั้ง 2 ฝ่าย ส่วนวันหยุดราชการ รัฐบาลจะเป็นผู้กำหนด

❖ วันหยุดนักขัตฤกษ์ ลูกจ้างทุกคนมีสิทธิได้รับการพักตามวันหยุดนักขัตฤกษ์ โดยได้รับ เงินเดือนหรือค่าจ้างแรงงานตามปกติ ถ้าวันหยุดนักขัตฤกษ์

❖ ลาพักผ่อนประจำปี ผู้ทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป มีสิทธิหยุดพัก 15 วัน สำหรับประเภทงาน หนัก และเป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีสิทธิหยุดงานประจำปีได้ 18 วัน ไม่นับรวมวันหยุดประจำสัปดาห์และ วันหยุดราชการ หากลูกจ้างผู้ใดไม่ต้องการลาที่มีสิทธิเรียกเงินอุดหนุนตามจำนวนวันที่มีสิทธิลาหยุดโดยคิด เท่ากับรายได้ของวันทำงานปกติ

❖ ลาป่วย โดยมีใบรับรองแพทย์ ลาหยุดได้ไม่เกิน 30 วัน/ปี หากเกิน 30 วัน ผู้ป่วยจะใช้กองทุนอุดหนุนตามระเบียบการประกันสังคม ซึ่งผู้ใช้แรงงานจะได้รับเงินเดือนตามปกติแต่ไม่เกิน 180 วัน และ จะได้รับเพียงร้อยละ 50 หากเกิน 180 วัน

2. เงินเดือนและค่าจ้าง

2.1 เงินเดือนและค่าจ้าง

อาจเบิกจ่ายวันใดก็ได้ และจ่ายก่อนหรือหลังงานก็ได้ ตามที่กฎหมายกำหนดให้เน้นความเสมอภาคในการรับเงินเดือนและค่าจ้าง โดยไม่คำนึงถึงเพศ สัญชาติ หรือเชื้อชาติ

2.2 ค่าแรงขั้นต่ำ

รัฐบาลกลางกำหนดให้นักลงทุนต่างประเทศจะต้องจ่ายค่าแรงขั้นต่ำ สำหรับการทำงานในอัตรา 10,000 กีบต่อวัน หรือเดือนละ 300,000 กีบ ระดับเงินเดือนของลูกจ้างจะต้องไม่ต่ำกว่าระดับเงินเดือนขั้นต่ำที่ทางการประกาศ โดยลูกจ้างที่ทำงานในเวลากลางคืน (22.00 – 06.00 น.) ต้องได้รับเงินเดือนมากกว่าลูกจ้างที่ทำงานในเวลากลางวันไม่น้อยกว่า 1.1 เท่า และการเบิกจ่ายเงินเดือนหรือค่าแรงในแต่ละครั้ง ต้องมีลายเซ็นผู้รับและเบิกตรงตามกำหนดเวลา (ยกเว้นสัญญาระบุไว้เป็นอย่างอื่น ๆ)

2.3 การทดลองงาน

งานทั่วไปต้องจ่ายค่าแรงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ของเงินเดือนปกติ โดยกำหนดเวลาไม่เกิน 30 วัน ส่วนงานที่ต้องอาศัยความชำนาญด้านวิชาชีพ กำหนดทดลองงานไม่เกิน 60 วัน

นอกจากนั้น รัฐบาลลาวยังกำหนดให้สถานประกอบการที่มีการจ้างแรงงานมากกว่า 10 คน ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในอัตราร้อยละ 5 ของเงินค่าจ้างแรงงาน และลูกจ้างจ่ายเงินสมทบอีกร้อยละ 4.5 ของอัตราค่าจ้าง

2.4 การประกันเงินเดือนหรือค่าแรง

- กรณีเลิกกิจการ เงินเดือนหรือค่าจ้างของลูกจ้างต้องจัดให้เป็นปัญหาอันดับแรกในการชำระบัญชี
- การหักเงินเดือนหรือค่าแรงเพื่อชดเชยค่าเสียหายจะต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของเงินเดือนที่จะได้รับ

การทำสัญญาแรงงานและการยกเลิกสัญญาแรงงาน

การทำสัญญาแรงงานถือเป็นเงื่อนไขที่จำเป็น ทั้งนี้อาจทำด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร แล้วแต่ลักษณะของการว่าจ้างซึ่งอาจกำหนดเวลาหรือไม่ก็ได้ ส่วนการทดลองงานนั้นมีกำหนดไม่เกิน 1 เดือนสำหรับแรงงานไร้ฝีมือ และไม่เกิน 3 เดือนสำหรับแรงงานฝีมือ สำหรับการขอใบอนุญาตทำงาน (work permit) ใน สปป.ลาว ใช้เวลาอย่างน้อย 15 วัน

การยกเลิกสัญญา 3 กรณี

1. กรณีต่างฝ่ายต่างเห็นชอบ ผู้ประสงค์จะยกเลิกต้องแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 90 วัน
2. กรณีนายจ้างต้องการปลดพนักงานออก จะต้องแจ้งล่วงหน้า 3 เดือน พร้อมให้เหตุผลผลการปลดกรณีผู้ถูกปลดมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุน
3. กรณีถูกจ้างกระทำความผิด นายจ้างสามารถปลดลูกจ้างออกจากงานโดยไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินอุดหนุนการกระทำความผิดหมายถึง ไม่ซื่อสัตย์ ละเมิดระเบียบวินัยบ่อยครั้ง ละทิ้งหน้าที่การงานเกิน 4 วัน ติดต่อกันโดยไม่แจ้งเหตุผลบ่อยครั้ง หรือถูกศาลตัดสินจำคุก

ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการลงทุนใน สปป.ลาว

1. ค่าใช้จ่ายด้านธุรกิจ

1.1 ค่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม

ตารางที่ 27 ค่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม

ที่ตั้ง	ราคาขายที่ดินโดยเฉลี่ย(USD/ตารางเมตร)	ค่าเช่าที่ดินโดยเฉลี่ย (ตารางเมตร/ปี)
พื้นที่เมืองหลวง	30 – 50	3 -5
พื้นที่ทั่วไป	20 – 30	น้อยกว่า 0.5

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนภายในและต่างประเทศ (DDFI),2548

1.2 ค่าเช่าอาคารสำนักงานในนครหลวงเวียงจันทน์ (ต่อพื้นที่ 50 ตารางเมตร)

ตารางที่ 28 ค่าเช่าอาคารสำนักงานในนครหลวงเวียงจันทน์

ที่ตั้ง	ค่าเช่าโดยเฉลี่ย (ตารางเมตร/เดือน)
พื้นที่เมืองหลวง	300 ดอลลาร์สหรัฐฯ
พื้นที่ทั่วไป	น้อยกว่า 0.5

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนภายในและต่างประเทศ (DDFI),2548

1.3 ค่าเช่าอาคารโรงงาน (ต่อพื้นที่ 1,800 ตารางเมตร)

ตารางที่ 29 ค่าเช่าอาคารโรงงาน

ที่ตั้ง	ค่าเช่าโดยเฉลี่ย (ดอลลาร์สหรัฐฯ/เดือน)
พื้นที่เมืองหลวง	1,500 – 3,000
พื้นที่ทั่วไป	800 – 2,000

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนภายในและต่างประเทศ (DDFI),2548

1.4 ค่าเช่าคลังสินค้า (เฉพาะแขวงเวียงจันทร์)

ตารางที่ 30 ค่าเช่าคลังสินค้า

ชนิดของคลังสินค้า	หน่วยทั้งหมด	ค่าเช่าโดยเฉลี่ย
สินค้าเบา	50 ตารางเมตร	2,500 กีบ/วัน
สินค้าหนัก	1 ตัน	2,500 กีบ/วัน

ที่มา : Transport Mixte du Laos, 2548

2. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

2.1 ค่าแรงงาน ค่าแรงงานขั้นต่ำใน สปป.ลาว อยู่ที่ 30 ดอลลาร์สหรัฐฯ/เดือน หรือประมาณ 1,086 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ปี

2.2 เงินเดือน ในทางปฏิบัติการลงทุนจากต่างประเทศจ่ายค่าแรงและเงินเดือนสูงกว่า เพื่อสร้างแรงจูงใจ รักษาพนักงานบุคลากรที่มีฝีมือ

ตารางที่ 31 เงินเดือน

ตำแหน่ง	ระดับเงินเดือนปานกลาง (ดอลลาร์สหรัฐฯ)
ผู้จัดการระดับอาวุโส	500 - 800
ผู้จัดการระดับกลาง	450 - 600
ผู้จัดการระดับล่าง	400 - 600
สมุหบัญชี	200 - 400
เลขานุการ	80 - 200
เสมียน	80 - 200
พนักงานรับ - ส่ง เอกสาร	100 - 350
พนักงานขับรถบริษัท	70 ขึ้นไป
ภารโรง	100 - 250

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนภายในและต่างประเทศ (DDFI), 2548

2.3 ค่าไฟฟ้า

ตารางที่ 32 ค่าไฟฟ้า

หน่วย : กีบ

ประเภทลูกค้า	มิ.ย. 47 – มิ.ย. 48	ก.ค. 48 – ธ.ค. 48	2549	2550
ประเภทที่อยู่อาศัยใช้ไฟแรงต่ำ				
0 – 25 KWh	113	115	132	154
26 – 150 KWh	265	265	273	284
ตั้งแต่ 150 KWh ขึ้นไป	765	765	765	773
ประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัยที่ใช้ไฟแรงต่ำ				
ชลประทาน	295	295	310	325
สำนักงาน องค์การของรัฐ	706	706	696	686
อุตสาหกรรม	826	826	826	826
ทูตและองค์กรสากล	1,066	1,066	1,066	1,066
บันเทิง	1,095	1,095	1,095	1,095
ประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัยที่ใช้ไฟแรงสูง (22 KV)				
ชลประทาน	266	251	263	247
อุตสาหกรรม	572	541	533	625
สำนักงาน องค์การของรัฐ	635	600	592	694
ธุรกิจทั่วไป	743	702	702	835

ที่มา : <http://www.thaiembassy.org/vientiane/data/lc5.html>

2.4 ค่าโทรศัพท์

ตารางที่ 33 ค่าโทรศัพท์

ประเภท	ค่าบริการ (กีบ/นาที)	
	ภายในประเทศ	ระหว่างประเทศ
โทรศัพท์พื้นฐาน	250	2,000
โทรศัพท์เคลื่อนที่	700	2000

ที่มา : คณะวิจัย โครงการส่งเสริมการลงทุนในสปป.ลาว และเวียดนาม สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2.5 ค่าน้ำประปา

ตารางที่ 34 ค่าน้ำประปา

ประเภทผู้ใช้	ปริมาณ (ลบ.ม.)	ก.ค. 2547 (กิบ/ลบ.ม.)	พ.ค. 2550 (กิบ/ลบ.ม.)	% เปลี่ยนแปลง
ครัวเรือน, หน่วยงานรัฐบาล	0 – 5	350	420	20
	6 – 30	526	685	30
	มากกว่า 30	706	1,060	50
	ค่าเฉลี่ยปีฐาน	527	722	33
ธุรกิจและ อุตสาหกรรม	0 – 10	1,210	1,575	30
	11 – 50	1,720	2,670	55
	มากกว่า 50	2,364	4,140	75
	ค่าเฉลี่ยปีฐาน	1,765	2,795	54
สถานทูต และ องค์กรระหว่าง ประเทศ	0 – 10	5,260	5,685	8
	11 – 50	5,620	6,745	20
	มากกว่า 50	6,180	8,655	40
	ค่าเฉลี่ยปีฐาน	5,687	7,028	23

ที่มา : Lao PDR Economic Monitor, April 2008

2.6 ค่าก๊าซหุงต้ม

ตารางที่ 35 ค่าก๊าซหุงต้ม

ขนาด (กิโลกรัม/ถัง)	ราคา (กิบ/ถัง)
48	571,000
15	178,000
4	50,000

ที่มา : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2551

2.7 ค่าน้ำมัน

ตารางที่ 36 ค่าน้ำมัน

ประเภท	ราคา (กิบ/ลิตร)
เบนซิน	8,000 กิบ/ลิตร
ดีเซล	5,000 กิบ/ลิตร

บรรณานุกรม

หนังสือ

พิษณุ จันทรวีทัน, กงสุลไทยในเมืองลาว : ประสบการณ์ของนักการทูตไทยในประเทศเพื่อนบ้าน. กรุงเทพฯ : บริษัทเนชั่นบุ๊กส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด, 2548.

เอกสารสำเนา

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

Ministry of Agriculture and Forestry of Laos

Ministry of Agriculture and Forestry

ข้อมูลจาก ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

The Economic Intelligence Unit 2008

เอกสารจากศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา 10 มีนาคม 2551

เอกสารจากสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ 5 มีนาคม 2551

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรม
ศุลกากร

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

องค์การอาหารและเกษตร

ศูนย์ข้อมูลลาว มหาวิทยาลัยขอนแก่น

National Statistical Center of Lao PDR,

กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เลขที่ 11/สพช. ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2547

สำนักข่าวประชาธรรม โดย วุฒิสานต์ จันทรวินูล วันที่ 6 ธันวาคม 2546

Lao Telecom, 2550

หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ฉบับที่ 25 กันยายน- 27 กันยายน 2551

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552

หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ฉบับที่ 30 ต.ค.- 01 พ.ย. 2551

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการฉบับที่ 7 พฤษภาคม 2549

หนังสือพิมพ์แนวหน้า วันที่ 31 มีนาคม 2551

หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ปีที่ 32 ฉบับที่ 4080 คอลัมน์ เวนคืน
อัปเดต หน้า 10

หนังสือพิมพ์ แนวหน้า 31 มีนาคม 2551

หนังสือพิมพ์เวียงจันทน์ใหม่ วันที่ 22/04/2008 ศูนย์ข้อมูลลาว แปล อ้างถึงใน ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 หน้า 8
สะพานข้ามโขง เชียงของ-ห้วยทราย จี๋ซอว์เซียม "ไทย-ลาว-จีน" ,หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ วันที่ 16
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ปีที่ 32 ฉบับที่ 4080 คอลัมน์ เวนคืนอัปเดต หน้า 10.

วารสาร

วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2549) หน้า 35.

วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2549) หน้า 30.

วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2550) หน้า 23.

วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2549) หน้า 53.

วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2551) หน้า 10- 11.

บทความ

โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 จังหวัดนครพนม

สรุปผลการประชุมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 9 ระหว่างวันที่ 22 – 25
สิงหาคม 2550 ณ สปป.ลาว (สะหวันนะเขต) เวียดนาม (ดานัง เว้ ฮอยอัน) กลุ่มงานยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศ สศช.

บทความพิเศษ 1 : 30ปีแห่งการพัฒนาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตอนที่ 2 : ด้านการค้า ด้าน
คมนาคมขนส่งทางไปรษณีย์และการก่อสร้าง ด้านการท่องเที่ยว รัตนา จันทร์เทวี่ แปล ศูนย์ข้อมูลลาว
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รศ. ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์ โรงเรียนสงฆ์เมืองหลวงพระบาง : เส้นทางการศึกษาของเด็กชายผู้แสวงหาโอกาส
ชีวิต และสถาบันที่เสริมสร้างวิถีสานาวัฒนธรรมของหลวงพระบางเมืองมรดกโลก (Sunday, 24 February
2008)

นางสาว รังสิมา โอพาริกบุตร,กงสุล สถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต}พฤศจิกายน 2549.

บทความพิเศษ 1 : 30ปีแห่งการพัฒนาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตอนที่ 2 : ด้านการค้า ด้าน
คมนาคมขนส่งทางไปรษณีย์และการก่อสร้าง ด้านการท่องเที่ยว รัตนา จันทร์เทวี่ แปล ศูนย์ข้อมูลลาว
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เว็บไซต์[ระบบออนไลน์]

www.thaifita.com/ThaiFTA/Portals/0/GMS_Corridor.pdf

<http://www.tessabanthali.go.th/data12.html>

<http://www.mfa.go.th/web/1798.php>

http://www.ubru.ac.th/ccu/lao_info.html

http://www.boi.go.th/thai/clmv/2009_lao/2009_lao_1_1-1.html

http://www.ubru.ac.th/ccu/lao_info.html

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/la.html>

<http://www.indexmundi.com/laos/population.html>

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/la.html>

http://home.kku.ac.th/laos/index.php?option=com_content&task=view&id=62&Itemid=77

<http://www.ops.moc.go.th/MocCMS/fileupload/HTML/2208/laos.htm>

<http://www.invest.laopdr.org/special%20zone.htm>

<http://www.thaiembassy.org/vientiane/data/lc5.html>

<http://www.mapsofworld.com/international-airports/asia/laos.html>

http://home.kku.ac.th/laos/index.php?option=com_content&task=view&id=34&Itemid=62

ผู้จัดการออนไลน์ 2 กุมภาพันธ์ 2552

<http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9520000011803>

ผู้จัดการออนไลน์ 31 มีนาคม 2551

<http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9520000018562>

ผู้จัดการออนไลน์ 2 กุมภาพันธ์ 2552

<http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9520000011803>

ผู้จัดการออนไลน์ 25 พฤศจิกายน 2549

http://home.kku.ac.th/laos/index.php?option=com_content&task=view&id=63&Itemid=77